

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv02i09

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 2 Issue 9
February 1920

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 2, Iss. 9)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

סוד חילוקי סוד
מחזק זין נחשבים
אחילי צו רי, צו חר
סגן עם נחשבים ויד אבנ
צו זין אהנחשבים.
והחידוש חילוקי.

בצדקתו והחזקתו ולא
אמר (מיוז, ב"ו, ט).
שן סיון בקרבנותיהם
השם איר זיך שחזקת
און דעל אירע נים שר
לשון.

VOL. II. No. 9.

פרייטאג, 27טען פעברואר, New York, Friday, Feb. 27, 1920.

PRICE 8 CENTS

אייבענע היים פאר דער
קלאסקמאכער יוניאן
אין קליוולאנד

דעם דיענסטאג האָבען מיר באקומען
א טעלעגראמע פון ברודער מ. פערלשטיין
פון קליוולאנד, דאָס די קלאָהמאכער-יונג
יגאָן האָט באשלאָסען אויפצובויען אַן אַיר
געזע הויז, וואָס זאָל זיין אַ כבוד פאַר
דער יוניאָן און אַ ציערונג פאַר דער גאנצער
צער אַרבייטער-באוועגונג פון יענער
שטאָט.
פאַר דעם צוועק האָט די יוניאָן אייבי-
גערופען אַ ספעציעלע פאָראַמלונג, מאָנ-
טאָג, וואַשינגטאָן'ס נעבורטס-טאָג, און
אויף דער פאָראַמלונג איז מיט טרויס
געטויזט דעם טעמאָט געוואָרען דער אַנ-
פאָנג, אויף דער פאָראַמלונג איז, —
ווי ברודער פערלשטיין זאָגט אין דער טעג-
טעלעגראמע, — „שוין געלעגט געוואָרען
דער ווינקעל-שטיין פון דער יוניאָן ביל-
דינג“.

עם האָט זיך געגרינדעט אַ „בילדיגן קאָרפּאָראַציעסאַן“ פון מיטגלידער פון דער יוניאָן, וואָס פאַרנעהמט זיך מיט דער אַרבייט. די קאָרפּאָראַציעסאַן לאָזט אַרויס פאַר הונדערט טויזענד דאָלאַר שערס, צו 10 דאָלאַר אַ שער, וועלכע וועלען פאַר-קויפֿט ווערען צו די מיטגלידער פון דער יוניאָן. און דער אָנהויב איז שוין גע-מאַכט געוואָרען אויף דער אָפּגעפֿולגט לעצטען מאָנאַט. די מיטגלידער האָבען געקויפט די שערס מיט באַנייטערונג. דאָס אינטערעסאַנטע דערביי איז, וואָס די ערשטע וואָס האָבען זיך אָפּגעפֿולגט צו קויפֿען די שערס זיינען געווען די פֿרויען מיטגלידער, די בראַווע מיידלעך! פֿעלע מיידלעך האָבען געקויפט צו צעהן שערס.

בראווה... קלאוסמאכער פון קליוולאנד!

אינהאלט-סארצייכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 9

י"ט 2. די נאך — 3. שאוויס.
י"ט 3. מיטג טון דושיאנט באהרד פון רער
קלארקסבער יוניאן — 5. לאנגער. ס'ז
דווסק'ס קלארקסבער יוניאן געוועזען
א מוסקעלאסער יוניאן — סטער
עפארטער.

יום 4. בריוולד פון פילדעלפיא — א.
קראפעווע. אין וואס באשעפיע דער אי-
נערליכער מאטיוו פון ספרייטס? — בער-
טהא פיסאך.

י"ח. 5. פאנאנציעלער רעפארט פון פילאדעלפיע
פיער דזשאנעס באארד — מ. סאנדלער.
וויכטיגע שאפטערמאן מיטגיבען אין
דער קלאקמאכער יוניאן. מיטגיבע פונ'ם
קעקעוסיאן באארד פון לאקאל 25 — י.
שעלדאנלעך.

י"ט 6. פרויד און אַראַניזאציעס פֿראַען.
בייַע פֿון רוש. העלער, א. נאַרלשמיט.
נ. בערקו און ס. רוסינקאָ.
י"ט 7. אַרענז נאָר ליינאָ.

8. פון רעדאקטאָר'ס נאָטיץ-בויקעל.
9. אַרבייטער-מיהרער פון ענגלאַנד און

טען ארויס פאר דער ליעג פון נייטמאן
ה. לאנג. א קאמפילאטאן (פעליעמאן)
דער לעבעדיגער.

י"ט 10. ווי די וועלט באוועגט זיך —
דזשוליעט סטוארט פאנימץ. ט וויר
טער פארמאג (געדיכט) — י. אדלער.
י"ט 11. די פראבלעמע פון יאדנא-אמריקא —

12. פרויען וועלט — ראזע בערדיק

י"ט 16. אינאמערדנשאנאל עדינאמאל
 י"ט 15. אדווערטייזמעס
 י"ט 13. קורצע שמועסען.
 בלינדער.

דעארטמענט. אויפן פון קלענע
ברענש סאטאליטע פארטוי — פ.
מעטן. דער זיג פון די רוינס
פון באהריאל — דיין לויט

דערען די לאגע פון די שניידער-ארכיטעקט
אין אייראָפּא אין דעם איינציגן מאָמענט.
צו דער געלענענהייט וועט אין קארנעני
האל גענעבען ווערען א גרויסארטיגער
קלאסישער קאָנצערט פון באריהמטע ער-
שטע קלאסע קינסטלער פון דער מוזיקא-
לישער וועלט. עס איז נאך איצט ניט
באשטימט ווער דיעזע קינסטלער וועלען
זיין. מיר קענען אָבער זאָגען, דאָס די
אלגעמיינע „רעסעפּשאַן קאָמיטע“, וואָס
באשטעהט פון פארטרעטער פון אלע לאַ-
קלאס אין ניו יאָרק, אונטערהאנדעלט מיט
אייניגע פון די גרעסטע זינגער און שפּיער-
לער. די נעמען פון די קינסטלער וועלען
באקאנט געמאכט ווערען די טעג. ס'עס
דעמער באַראָף איז דער טשערמאן פון
דער רעסעפּשאַן קאָמיטע און ברודער
קאפּלאַוווטש, דער טרעזשורער פון דעם
רוסיאניש באַרד, איז דער עסערעטער.

די מיקעמס פאר דעם אָווענד וועלען פארטיילט ווערען פראָפאָציאָנעל צו אלע אונזערע לאַקאַלס פון ברוינס ניו יאָרק. די מיטגלידער אונזערע, וואָס וועלען וועלען זיין אין סאַרנעני האַל, וועלען זיך דאָר-פּען באַצייטענעס באַזאָרגען מיט אַ מיקעט פון זייער לאַקאַליטיאָן.

בען ביי זיך א יוניאן־שאפ און זיי ראנג-
לען זיך מיט אלע כחות נענען דעם.
איינענליך האט מען דיעזע באסעס
נעקענס פרענען: פאר וואס ווילען זיי
זיין רעסערטע־מיוחסים פון די מאנופעס
משורערס פון די אנדערע פאכען אין דער
ליידעס גארמענט אינדוסטריע? יענע
קענען דולדען ביי זיך אין שאפ א יוניאן
און די ניט? פאר וואס קומט עס זיי?
אבער צי די פעטיקאנט באסעס קענען
דולדען די יוניאן־ניט? — זיי וועלען
עס מוזען דולדען. זיי וועלען מוזען דול-
דען די יוניאן, פונקט ווי דאס טוען די
מאנופעס־משורערס אין די אנדערע פאכען.
דאס איז דער פעסטער באשלוס פון די
פאראייניגטע ארבייטער, פון די פעטי-
קאנט־סטרייקער און דיעזע באסעס וועלען
דעם באשלוס גאנץ ניד מוזען נאכקומען.
זיי וועלען זיכער בעסער נאכקומען דעם
באשלוס פון זייערע ארבייטער איידער
נעהן אין גאנצען געבראכען.
די פעטיקאנט־סטרייקער פיהלען זיך
אזוי בראו און מוכיג ווי דעם ערשטען
טאג פון סטרייק. זיי ווייסען, אז די
אונדזע אינטערעסענאל שטעהט מיט זיי,
און דאס איז זיי וועלען דעם סטרייק זיכער
געווינען.

לאקאל 6 פאדערט די באנייאונג פון אנרימענט

עט אין דער „נערעכטניקייט“, האָט דער
ע יוניאָן זיך אונטערנומען, מיט דער
הילף פון אונזער אינטערענשאַנאַל, נאָ-
טריילי, צו אָרגאַניזירען די עמבאַריער
שפּערע, וואָס נעמען זיך אין ניו דזשייז
י, און וועלכע זיינען די לעצטע פאַר יאָר
עווען אין אַ אָרגאַניזירטען צושטאַנד.
די ברודער ווייס ניט אונז איבער, ווערט
אוי אַרבייט נעמאָן מיט ערפאַלג. עמליכע
וונדערט אַרבייטער פון די דזשייז
שפּערע זיינען שוין אָרגאַניזירט געוואָרען.
די יוניאָן האָט פאַר דעם צוועק אָנגע-
שטעלט אין דזשייז אַ ספּעציעלען אָר-
אניזירער און עס זיינען דאָ נומע אויס-
כעמטע, אַז אלע אַרבייטער זענען שוין
ער וועלען אין גיכען זיין אָרגאַניזירט.

ווי עס ווערט ערווארעט זאל ער אנקומען אין ניו יארק דעם שבת אדער
זונטאג. — זיין פריאומף-רייזע איבער אייראפא גיט א סך כבוד און-
זער אינפערעסיאנאל יוניאן, — ער וועט שרייבען זיינע איינזעצן און
בעאכטונגען אין די „גערעכטיגקייטן“.

פון דזשעניט באַארד פון דער קלאָקסאָ-
כער יוניאָן און פון אינגער דזשענעראַל
עקזעקוטיוו באַארד וועלען איהם אָפּוואַר-
טעל ביים שיר און איהם נעכען אַ האַר-
צינגען ברודר האָבן! ביים שיר וועלען איהם
אויף אָפּוואַרטען פארטרעטער פון אַנדער
רע יוניאָנס פון דער ארבייטער-באוועגונג
אין ניו יאָרק.

אָבער דער אָפיציעלער הויפט קבלת-
פנים וועט פארקומען ערשט פרייטאָג
אונזער, דעם 12טען מערץ, אין דעם גרוי-
סען קאָנגרעני האַלל. דער קבלת פנים
ווערט אראנזשירט פון אלע ניו יארקער
לאקאלס. דאָס וועט זיין אַ גראַנדעזע
אונטערנעמען.

פרעזידענט שלעזינגער וועט אין קאר-
נעני האל איבערגעבען דעם גרוס, וואָס
ער האָט געבראכט פון די אידישע אַרכי-
טער אין אייראָפּא צו די אידישע אַרכי-
טער אין אמעריקא. ער וועט אויך שיל-

פרעזידענט שלעזינגער קומט צוריק
פון אייראָפּאַ דעם שבת אָדער זונטאָג.
לויט אַ קייזער, וואָס איז פון איהם אַג-
געקומען אין אינטערנאַציאָנאַל אַמיס,
האַט ער געזאָלט פאַרלאָזן לאַנדאָן לעצ-
טען שבת, מיט דער שילד "אימפּעראַטאָר",
און בעת די שורות ווערען געשריבען קען
מען נאָך באַשטימט ניט וויסען, ווען די
שיף וועט דאָ אַנקומען, שבת אָדער זונ-
טאָג.

פרעזידענט שלעזינגער'ס ריזע איבער
 יידישקייט איז געווען א טראומא-צוג פאר
 אונזער אינטערנעשטאנאל יוניאן. דער
 עכסטער בעאמטער פון אונזער קאנגרעס
 יידישקייט האט באקומען אומערוס וואו ער
 איז געקומען א ווארימע אויפגאבע וואו
 נאכט אזא ווארימע אויפגאבע וועט ער
 באקומען דא, פון אלעמען, פון זיין
 נאכקומען. פארטעמער פון אלע אונז-
 ערע לאקאלס אין ניו יארק, פארטעמער

האז דרעם און קימאנא מייקערס איז
קאנפערענץ מיט די מאנופעסטשורערס

דער ספרייך פון די פעטיקאוס-מאכער אין פולען גאנג.

דער סטרייק פון די פעטיקאטן מאכער
איז אין פולען גאנג. די באסעס זיינען
נאך אלץ איינגעשפארט און ראנגלען זיך
גאנץ הארטנעקיג גענען דער יוניאן.
דאס ענטמווינגס אָבער נים די ברא-
ווע סטרייקער. דאָס איבערראשט ווי אויך
ניט; זיי האָבען דאָס פריהער געוואוסט.
זיי האָבען נאָר נים ערווארטעט, עס וואָל
זיין אנדערש. די פעטיקאטן-מאנפּעס-
טיווערס האָבען צו לאנג, אזוי צו זאָגען,
געהאט אַ פרייע האַנד צו עקספּלואַטירען
זייערע נישט־אָרגאַניזירטע שטאַלפּען און
זיי האָבען מורא פאַר אַ יוניאָן, ווי איי-
נער האָט מורא פאַר'ן סטויט! ווי מיינען,
זאָל יוניאָן-לייט עסען באַסעס פאַר ברעק-
פּעסט... עס צימערט פשוט אויף זיי די
הויט, ווען זיי דענקען, אז זיי וועלען האָ-

די מאנופעקטשאערס פון די הארד
רעס, קימאנא און בעטהארדאבס האָבען
שליסליך איינגעזעהן, אז דער שפּיעל איז
אארץ' מינוטעל, און דער סטרייק איז זייער
ע שטערק קאסט ווי צו טייער, און מאַן
זען פון זיי האָבען גענומען איינציגווייז
וועקפאלען פון זייער אַקסאסיאיישאַן און
עקסטעלט מיט דער יוניאָן. דאָס האָט
עווריקט אויף דער עררע פון דער אַסס'
אין דעם פאך, אז זיי זאָלען איינוויליגען
זיין געהן מיט דער יוניאָן צו אַ קאָנפערענץ
זום אַנצופאנגען פארהאנדלען ווי צו סעט
ען דעם סטרייק.

דער ערשטער קאנפערענץ האט זיך
אנגעהאלטן דעם דענסטאג, דעם 24טען
עבריר, אום 2 אויגער נאכמיטאג. ל'א
אל 41 איז ביים קאנפערענץ פארטרעט
ווארן דורך קערעסער בארא, פון ברוקלין
אלדערשטיין, מענדזשער פון דער יוניאן,
פון א קאמיטע פון דעם עקזעקיוטיוו
עס מען פון דעם לאסאל. ווי עס שינט,
זעט מען קומען צו אן אויסנאם און דער
טרייט וועט באלד זיין געשעלט.

נאטירליך, עס קען נאך זיין אנדערש
ווייז. עס קען אויך זיין, אז מען וועט
די נאך צונעהן מיט לעדיגען און דער
טרייט וועט ווייטער פארמנענעם ווע-
ער מיט דער זעלבער ענערגיע ווי פרי-
ער.

עם איז אויך איבעריג צו זאגן, דאס
וויב ביינע צדיקס וועלן קומען צו א
ארשטענדיג, וועט דער סעטעלמענט
ארגעבראכט ווערן פאר די סטרייקער
יידער דער נייער אגרימענט וועט גע-
לאסען ווערן. די סטרייקער וועלן
אבען דאס לעצטע ווארט צו באשטימען
סעטעלמענט.

אינטערנעשאנאל עדיוקיישאן- נאל דעפארטמענט

ארבייטער ווידזשעס מוזע ויין אין אלע שטעטער נלייך

(שלוס פון דער ערשטער זייט)

דעם 2טען פעברואר, 1920, האט באוויינט לינט א העכערען מינימום סקיל און אן אלגעמיינע העכערונג פאר אלע וואך-ארבייטער און א פראפארציאנעלע העכערונג פאר אלע שטיק-ארבייטער. אן ענהליכע העכערונג איז פארענטווען געווארען אין אלע שטעטער פון די אינדעפערענט מאנא-פעקטשורערס.

די ענעמיטירונג און די נייע סקילס באריהרען 80 פראצענט פון די ארבייטער, וואס זיינען באשעפטיגט אין דער אינדוסטריע. אייער אס'ן מיט איהרע 190 שטעטער, רעפערענטירט בלויז 20 פראצענט פון די ארבייטער, וואס זיינען באשעפטיגט אין דער אינדוסטריע. די ארבייטער טיט און דער אינדוסטריע, דאס מערסט איז אייער שטעטער קענען גיט, דאס איז דאך קלאר, זיין צופרידען מיט וועלכער, ווי עס קריגען די 80 פראצענט, אונטערמיטלע אייער שטעטעלעך, און אייער שטעטערניג זיך, דאס אייער מינאריטעט פון 20 פראצענט זאל אנהאלטען א סקיל, וואס איז פילע קלענער ווי אין דער נאך-ציער אינדוסטריע, וועט איהר מיט דעם ניט ברענגען קיין פרידען אין אייערע שטעטער. פארקעהרט, איהר רופט ארויס צום קריגען.

עס איז אן אלגעמיינע אנערקענטער פאקט, דאס דער אימערשטייגערנער יקרות האט ווייט איבערגעקומען אלע וויידישע-ערוועגן, וואס די ארבייטער האבען געקראנען מיט א יאהר צוריק. אייער שטעטעלעך איז דארום אוועקגע, צו וועלכער, לויט אונזער מינונג, דער עלטסט וועט ניט מסכים זיין. די צומוטונג, אז א מינאריטעט זאל דיקטירען איהרע בא-דינגונגען צו א מאיאריטעט, דאס איז עס-וואס נאנט פרעמדעס צו דעם פרינציפ פון א גלייכען טרייטסטענדארד, וואס איז ניט עהרענהאפט און וואס קען סוף כל סוף ניט ארבייטען.

גלויבענדיג, דאס איהר וועט איינזעהן די געזעכטיקייט פון אונזער סענה, וואהרהאפט אייער,

א.ב.ב.א.

דזשענעראל סעקרעטערי-טענעטער, יע, די לאגע איז קלאר, די יוניאן קען בשום אופן ניט דערלאזען, אז אין א געוויסער צאהל שטעטער זאלען איהרע מעמבערס קריגען אן ערנערע באווייזונג, ווי איהרע מעמבערס אין אנדערע שטעטער, די מעמבערס קענען עס געוויס ניט דולדען. זיי דארפן דאך טאקע יעדע סענט, און דערפאר וועלען די מעמבערס פון דער דרעס און ווייטס מאנופעקטשורערס אסאך סיאיישאן, אויב זיי וועלען איבערהויפט וועלען בלייבען אן אס'ן, און אנהאלטען זייערע באזיצהונגען מיט דער יוניאן, ווי ביז איצט, מוזען נאכגעבען די זעלבע העכערונג אין די מינימום-סקילס און די זעלבע אלגעמיינע העכערונג, ווי דאס האבען געטאן 80 פראצענט מאנא-פעקטשורערס אין דער זעלבער אינדוסטריע.

דער סטרייק פון די ליידים טיילארס

א תברה געגנסטער האבען די וואך-זיך אריינגעריסען אין מאנט מאריס האל, וואו די סטרייקער ענפיען זיך און תאכען פאראורזאכט א פאני. און דאס אלעס זעהט ניט די „אומפארטייאשע“ פאליר ציי, זי זעהט בלויז ארומצוטרייבען די פיקעס.

די עס אפערקעסטיטעל וועט דער פירמע גאר ניט העלפען. די געגנסטער קאנען זיך שלאגען אבער זיי קאנען ניט נעהען. די באסעס וועלען מיט זיי דעם סיואן ניט מאכען. די ארבייטער ווייטען דאס און זיינען ענטשלאסען צו סטרייקען ביז דיע פירמען וועלען איינ-זעהן איין מאל פאר אלע מאל, אז זיי מוזען נאכקומען די יוניאן באדינגונגען. די „שטארקע מיטעל“ וואס די פירמען ווערן דען אן איינצושטעלען די סטרייקער ווייטען קען פונקט פארקערט, די סטרייקער ווערן רען נאך מעהר פארביטערט און קעמפען נאך מיט מעהר מוט פאר זייערע גערעכטע פארערוועגן.

די ליידים טיילארס יוניאן אפערירט צו די קלאומאכער, אויפצופאסען אויב אין די קלאומשטעטער ווערען ניט געמאכט מעלפערס, אדער קאוסט, פאר די ליידים טיילארס פירמען, וועלכע זיינען אין סטרייק.

עס איז קיין צווייפעל ניט, אז די קלאומאכער, וועלכע ווייסען שוין גוט וואס עס מיינט סטרייקען, וועלען געוויס אויפפאסען אז אין די שטעטער וואו זיי ארבייטען זאל ניט געמאכט ווערען קיין סקעב ארבייט פאר די ליידים טיילארס פירמען מילגרים באדערס, אדער היקסאן אין קאפ.

קאב פענקין גערעדט איבער דער אלגע-מינער ארבייטער-לאגע אין אמעריקא אין דער אינטימער צייט, און וולאדעק האט געהאלטען פאר נייטיג צו ריידען פאר דער יוניטי-הויז, און אויפגעפארט אלע אנ-וועזענער צו פאלגען דעם רוף פון דער עקזעקוטיוו קאמיטע און שטענען פאר דער יוניטי הויז מאנטאג, וואשינגטאן'ס בייט-העדע, א טאג ווען זא ווי זא ווערט ניט געארבייט. די ארבייטער וועלען דער-ביי ניט האבען קיין פארלוסט אין געלד, און די יוניטי הויז קען דורך דעם, ווען אלע זאלען גאר פאלגען דעם רוף פון דער יוניאן, ווערען דער יוניאן'ס פאלשטענדיג-נער אייגענטום.

עס איז צו ערווארטען, אז די גרויסע מעמבערשיפ וועט טאן אלעס אין דער הינ-זיכט, און די יוניטי הויז וועט בלייבען א גרויסער און שעהנער אויפטון פון דער ליידים ווייטס און דרעס מייקערס יוניאן. אבער לאמיר זיך צוריקעהרען צום סאמע עיקר פון דעם מיטונג. דער מיטונג האט אלעזא באשלאסען דורכאויס אויפצו-הויבען די וויידישע פון די ארבייטער אין אלע שטעטער נלייך. און עס איז ניטא דער מינדעסטער צווייפעל, אז די יוניאן וועט עס אויספירען.

אם קלארסטען ווערט דער דאזיגער ענטשלוס סיי פון דער נאכער יוניאן און סיי פון דער אינטערנעשאנאל אויסגער-דיקט אין א בריעף פון אב. בארא, דזשע. סעק. טרעזש, וועלכען ער האט דייטע טעג-ארויסגעשיקט צו מר. אלפרעד שטערן, פרעזידענט פון דער ווייטס און דעם מאנופעקטשורערס אס'ן.

דער בריעף איז ווי פאלגט:

„דזשענעלמען! מיר האבען אין דער לעצטער צייט דורך בריעף און קאנפערענצען געזוכט די מיטווייזונג פון אייער אס'ן צו מאכען א סוף צו דער הערשענדיג אונרוהיגקייט אין די שטעטער פון די מיטגלידער פון אייער אס'ן. צום באדויערען, מוזען מיר ערקלעהרען, אז מיר האבען ניט געקראנען די מיטווייזונג, וואס מיר האבען געהאט א רעכט צו ערווארטען, און די לאגע אין אייערע שטעטער איז נאך אלץ א זעהר אונבאשטימטע.

אין דער צייט, ווען מיר האבען גע-וואלט האבען מיט אייך א קאנפערענץ איבער דער פראגע פון וויידישע-ערוועגן פאר די ארבייטער אין די שטעטער פון אייערע מיטגלידער, האבען מיר אויך אויפגענומען די פראגע מיט דער דרעס מאנופעקטשורערס אס'ן. די אס'ן און די יוניאן האבען איינגעוויילט איבערצו-געבען די פראגע צו אן אונפארטייאשען משעמאן, דר. י. ל. מאנעס. זיין ענט-שיידונג, וואס ביידע צדדים האבען אָנגע-נומען, און וואס איז אריין אין קראפט

פאבליק סקול 171, 103טע סטריט, צווישען מעדיסאן און פינפטע עוועניו, די ערשטע לעקטשור וועט פאזיטיוו גע-געבען ווערען דיווען פרייטאג דעם 21טען פעברואר. מר. גאלדבערג וועט לעקטשור רען איבער פרייז, יעקב גאָרדין, ריזיון, שלום אש און דוד פינסקי.

א מאנדאלין קלוב און א לעזע סורקעל אין דעם ווייטס מא-כער יוניטי סענטער.

מר. פריינד האט, פון דעם שובערס מאנדאלין קלוב, און פון דעם רענר סקול ארקעסטער, איז אָנגעשטעלט געווארען צו לערנען א גרופע פון אונזערע מיטגליד-דער ווי צו שפיעלען מאנדאלין. דער קלאב וועט זיך צוזאמענקומען יעדען פרייטאג אווענט אום 7.30. אלע וואס ווילען זיך אָנשליסען אן דעם קלוב זאלען קומען דעם פרייטאג אווענט.

דער קלאב פון עקאנאמיקס וואס איז אונטערהאלטען געווארען צוליב א קראנקהייט אין דער פאמיליע פון מר. מאנאראטעט דעניעלס, די לעהרערין, וועט ווידער פארטענעצט אירען דינסטאג אווענט, אום 8.45.

דער לעזע-סורקעל, אונטער דער מי-טונג פון מר. נייטשען בלינדער, וועט הא-בען דיסקוסיאנען איבער ליטעראטור, דינסטאג 8 אווענט. דער לעזע-סורקעל קען איז אָרגאניזירט געווארען ספעציעל פאר לעבעהאבער פון ליטעראטור.

א חוץ די אלע דערמאנטע קלאסען איז אין דעם סענטער אויך דא, אויסער די רעגולע קלאסען, — א קלאב אין אריי-מעמיקס, און אויך א שווייט-קלאב. ווי איהר זעהט, קיין יעדער איינער, און יעדע איינע, דארט געפינען עפעס צו לערנען און וואס מעהר מיטגלידער דארפען זיך מיט דעם באנוצען.

לאקאל 25 פיהרט אן א קעמפיין צו ארגאניזירען די טאקערס, העמסטיטשערס און פליטערס

מוט! די יוניאן איז ענטשלאסען צו אָר-גאניזירען דיווען פאך אונטער אלע אומ-שטענדען און דיווע ארבייטער, וועלכע ווע-לען זיך ניט אָפרופען וועלען קיין ארבייט ניט קריגען פון די יוניאן שטעטער. וואכט אויף ארבייטער, און שליסט זיך אן אין די רייהען פון די אָרגאניזירטע אר-בייטער! צייגט, אז איהר זייט קאמפס-פעהיג און זייט בארעכטיגט צו א פלאץ אין די אָרגאניזירטע רייהען פון די ארביי-טער מאסען.

מ. מירק, אָרגאניזירער.

ווייטס-מאכער וועלען ארביי-טען א טאג פאר זייער זומער „יוניטי הייז“

(שלוס פון דער ערשטער זייט)

דעם וואונדער-שעהנעם פלאץ און ער זאל אין נאנצען באלאנגען צו די ארבייטער! דער פלאץ איז א שווייט-קלאב, דער צוועק איז א נאכעלער און עס איז צו האפען אז דאס וועט פון די מיטגלידער דורכגע-פיהרט ווערען מיט ערפאלג. אויסער דעם וואס דער פלאץ איז א כבוד, א שטאלץ פאר דער יוניאן איז ער אבער נאך מעהר נוצליך פאר די מיטגלידער און עס איז די פליכט פון יעדען מיטגלידער, פריי אדער מאן, צו זעהן אז דער פלאץ זאל טאקע אינגאנצען באלאנגען צו דער יוניאן. עס זאלען מעהר ניט זיין אויף איהם קיינע חובות. און וועלכער מיטגלידער פון דער יוניאן וועט זיך עס אָפּוואַנען פון ארביי-טען איין יום טוב טאג פאר אזא גוטע, נאכעלען צוועק?

מען מעג אלעז ערווארטען דאס דער באשלוס פון דעם עקזעקוטיוו באָרד פון לאקאל וועט פונקטליך דורכגעפיהרט ווע-רען; דאס די ארבייטער וועלען מיט צו-פריעדענהייט ארבייטען וואשינגטאן'ס געבורטסטאג און וועלען דורכרעם פארוי-כערען זייער פראכטפולע זומערהייט, דעם אַריסטאקראטישען פלאץ, וואו קיין ארבייטער וואלט קיין מאל ניט געקאנט באווייזען דאָרט איינצושטעלען. מיר הא-פען אז דעם באשלוס פון'ס עקזעקוטיוו באָרד וועט מיט ענטוואואונג דורכגע-פיהרט ווערען.

מיר מאכען אויפמערקזאם נאך אמאל, וואו עס געפינען זיך אלע אונזערע יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער, פאבליק סקול 63, 4טע סט. לעבען 1טע עוועניו. הארלעם יוניטי סענטער, פאבליק סקול 171, 103טע סט. צווישען מעדי-סאן און 5טע עוועניו.

בראנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 54, אינטערווייל עוועניו און פרי-מאנט סט.

צוויטער בראנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 42, וואשינגטאן עוועניו און קלעמאנט פארקוויי.

ווייטס-מאכער יוניטי סענטער, פאב-ליק סקול 40, 320 איסט, 20טע סטריט. בראנזוויל יוניטי סענטער, פאבליק סקול 84, גלענמאר און סטאון עוועניו. אין אלע דיווע סענטערס ווערען רע-געלמעט אָפּגעהאלטען לעקטשורס און קורסען, ווי עס איז שוין פיעלע מאל אָנ-געוויזען געווארען אויף דעם פלאץ. אויב איהר אטענדעט ניט די קלאסען קאנט איהר דאס נאך איצט אָנפאנגען טאן. רע-דזשיטטירט אייך אין איינעם פון די סענטערס, דער וואס איז געהנטער צו אייער וואוינונג און פאנגט אן לערנען, — איהר וועט אונז שטעטער דאנקען דער-פאר.

* * *

מר. א. ל. ווילבארט וועט פארטענעצן זיינע לעקטשורס איבער „ארבייטער פרא-בלעמען“, יעדען דינסטאג אווענט, אָנ-פאנגענדיג דעם 24טען פעברואר, אין דעם הארלעם יוניטי סענטער. קומט צו דיווע לעקטשורס, איהר וועט פילע לערנען פון זיי.

* * *

מיר מאכען אויפמערקזאם אונזערע מעמבערס אויף מר. א. גאלדבערג'ס קורס לעקטשורס איבער די אידישע ליטערא-טור, וועלכע ער וועט געבען יעדען פריי-טאג אבער אין הארלעם יוניטי סענטער.

אין דער ליידים גארמענט אינדוסטריע האט זיך ענטוויקעלט פאר די לעצטע פאך יאהר א סך „נאוועלטי שטעטער“, דיווע שטעטער מאכען טאקיינג, פלימינג און העמ-סטיטשינג פאר די ליידים גארמענט שטע-טער, אס מעהרסטען אבער ארבייטען זיי פאר די ליידים ווייטס שטעטער און זיי קאנ-קורירען מיט די טאקערס און העמסטיט-שער פון די אינסידר שטעטער. דיווע שטע-טער זיינען באקאנט צו די ארבייטער אונטער דעם נאמען „קאנטראקטינג שטע-טער“.

די ווייטסטייגער יוניאן האט דארי-בער באשלאסען אָפּצושטעלען דיווע קאנ-קורענציע דורך ארגאניזירען די ארבייטער פון דיווען פאך אין די קאנטראקטינג שטע-טער.

די פליטערס וועלכע ארבייטען אין דיוועלכע שטעטער און וועלכע האבען א יו-ניאן, אבער די יוניאן זייערע איז ניט אנערקענט פון די באסעס, דיווע ארבייטער האבען יעצט דעם בעסטען טשענס צו צווינגען זייערע באסעס צו אנערקענען זייער יוניאן. זיי האבען זיך פאראייניגט מיט די טאקערס און העמסטיטשערס און פיהרען אן דעם אָרגאניזירטען קאמפיין צוזאמען, און גרייטען זיך צו א דזשע-נעראל סטרייק.

די טאקערס און העמסטיטשערס פון די אינסידר ווייטס און דרעס שטעטער, 500 אין צאהל האבען זיך אָרגאניזירט אין אן אָרגאניזירטען קאמיטע און האבען בא-שלאסען צו סטאפען א האלבען טאג, יע-רען טאג אין דער צייט ווען די קאנטראק-טינג שטעטער וועלען זיין אין סטרייק און העלמען אָרגאניזירען די ארבייטער פון די-זען פאך.

א מאסמיטונג פון אלע טאקערס און העמסטיטשערס ווערט אָרגאניזירט פאר מאנטאג, דעם 1טען מארט, וואו די פרא-גע פון א רזשענעראל סטרייק וועט אויפ-גענומען ווערען און די ארבייטער פון די-זען פאך זיינען געבעמען צו וואמשען די אָדווערטייזמענטס אין „פאָרווערטס“ און זיך גרייטען צו דיווען מיטונג.

מיר אפערירען צו די ארבייטער פון די-זען פאך זיך אָפּצורופען אין צייט און מיט

אביסל מיטלענע פארגעלעזענע צווישן די
ראשונים, וועלכע זיך פארשטייען אין
וועלכע ליטענישע פארגעלעזענע פאר
פאר און וועלכע זיך פארשטייען אין
שאלס האבען אפגעגעבן און איבער
סעל משקע וועלכע די פארגעלעזע אונז
שטעלענע האבען פארבראכט. עס איז פאר
געקומען א שטרייט צווישן מיטלענע
סטייט און די פארגעלעזע רעגירונג. אבער
ווי עס ווירט אויס אין קיין געמאכטע נישט
צו דער קאנסטיטוציע אין לאנד.

די שיקאגא קאנסטיטוציע קאנווענציע

די פארמער לייכט פארשטייען די
קאנווענציע, וועלכע האט זיך געעפנט דעם
11טן פעברואר אין שיקאגא, און האט
אנגעהאלטן דריי טעג אין א נייע-אין
דער אמעריקאנער ארכיטעקט באוועגונג.
אין אלע לענדער אין אייראפע איז די קא-
אפעראטיווע באוועגונג שטארק ענטוויק-
עלט, נאר אין אמעריקא איז געמאכט
געווארען דער ערשטער שריט צו פאר-
ברייטערן און פארטיפערן די ארכי-
טעק באוועגונג.

ארום 300 דעלעגאטען, פארטרעטער
פון איבער פינף מיליאן אראנזשיירטע אר-
בייטער און פארמערס זיינען געווען א-
וועזענע בייים קאנווענציע. ביידע, דער אר-
בייטער און פארמער האבען אויפגעהוי-
בען דעם זעלבן פראגעס געגען דער
קאפיטאליסטישער עקספּלואטאציע. דאס
צוואנגסמאכט זיך פון די ארכיטעקט און
די פארמער, פארשטענדליך אז זיי הא-
בען געמישטאפליכע אינטערעסען, אין
שוין פון גרויס וויכטיגקייט. אבער
דער קאנווענציע האט שוין עטוואס געמא-
כט. ער האט באשלאסען צו אונז
טענהעמען די גרינדונג פון באנדא-
סטיטוציעס און פאליטיקאלישע באוועג-
ען, די באנד און די צייטונגען, זיינען
דערווייל די הויפט עמיניקאטען פון דער
קאאפעראטיווע באוועגונג. ס'וירד זיך
ניאנס און פארמער ארגאניזאציעס, פונקט
ווי אינדידועלע ארכיטעקט און פאר-
מער, האבען אין די קאפיטאליסטישע
באנדען מיליאנען דאלערס וואס ווערען
געגען זיי אויפגענומען. די קאאפערא-
טיווע פלאנעווען איצט ארויסצוגע-
דעם ארכיטעקט און פארמערס אפ-
שפארונגען פון די פינדיקע הענט. די
צווייטע זאך וואס דער קאנווענציע האט
אנגעהויבן איז צו שאפען אן אייגענע
פרעס. זיי האבען אלע פארשטאנען די
וויכטיגקייט פון דעם. די גרעסטע ציי-
טונגען אין לאנד ווערען קאנטראלירט פון
טראסטס, וועמעס אויפגאבע איז צו פאר-
שפרייטען לעגען און פארשטעלן די מוחות
פון דער עפענטליכער מיינונג. זיי הא-
בן באשלאסען צו שאפען א פאליטיש-פרע-
סע און אין דער נאךגעשטער צוקונפט, קען
מען האפען, צו זעהן די קאאפעראטיווע
צייטונגען פארשפרייט איבער אמעריקא.
ווארען סטאן, גרענע שטייער פון די
בראדערהייט און לאקאליזאציע אינדרו-
ניער, איז געווען נישט נאך דער הויפט
רעזולטאט. נאר דער ליסטענער נייסט
פון דעם קאנווענציע. דער האט געהאלטען
זעהן אן אינטערעסאנטע רעדע וועלכע
ווייט אז אויב דער קאנווענציע האט נישט
אנגענומען קיין ראדיקאלע פראגראם אין
פאליטישע זין האבען זיי דאך גרינד-
ליך פארשטאנען די פונקטאמענטאלע פא-
ליטישע און עקאנאמישע פראבלעמען פון
דער צייט. סטאד'ס רעדע איז טייל-
ווייז ווי פאלגט:

„מיר מאכען איצט דורך די קריטיש-
סטע צייט, פיעל קריטישער ווי די מלחמה
איז געווען. עפעס דאכט זיך ווי די גאנץ
צע מענטשן וואלט באשטאנען פון
מישנאגס און די וועלט וואלט געווען א
דוהייז.

„עטוואס מוז זיין גרונט פאלש אין
אונזער היינטיגע עקאנאמישע לעבען,
ווען 30 מיליאנע מענטשן זיינען דורך דער
מלחמה געווארען מיליאנערען, און זעקס
מיליאן קינדער געהען יעדען מארגען הונ-
געריגע אין די שולען.

„דער עולם מיינט, אז די פינאנציע-
לע פראגע, די פראגע פון באנדען, איז א
זעהר קאמפליצירטע. דער נאכט איז נישט
אזוי; דאס איז נאך אן אייגענעם עסט.
א קליינע גרופע באנדירען באנוצען אונז
זעהר געלדער פאר עקספּלואטאציע. מיר
וועלען דעריבער ארגאניזירען באנדען פון
און פאר'ן פאלק, כדי דער ארכיטעקט און
דער פארמער זאלען זיך קענען באנוצען
מיט דעם געלד פאר קאאפעראטיווע צווע-
קען.

„די פירמע מארגאן פלעגט אין גע-
וועהליכע צייטען מאכען א יעהרליכען
פראגראם פון 47 מיליאן פון די באנדען.
דורך דעם מלחמה-יאהר האט מארגאן'ס
זעהר געמאכט נישט וועטנער פון 473 מיר-
ליאן דאלאר. און דאס האט אליין איז א
גענייגטע באווייז, אז עפעס איז דא
ייערליך פארפולט אין אונזער אינטימע-
סיסטעם.

„מיר, די ריילראד בראדערהייט, הא-
בען א קאפיטאל פון 42 מיליאן דאלאר,

מיטנע פון דזשיינס באארד פון דער ניו יארקער קלאסמאכער יוניאן

עס ווערען פארגעלעזען צושריפטען.
לאקאל 9 הייסט גוט אן אייגענע ביל-
דינג פאר די קלאסמאכער.
לאקאל 23 גראדוירט דעם דזשיינס
באארד מיט דעם, וואס ברודער וועט
אין ווייטער געבליבען מיט דער יוניאן.
דער לאקאל גלויבט, אז דער דזשיינס
באארד זאל אויסדריקען א דאנק דער קא-
מיטע פאר איהר נומער ארבייט.

לאקאל 48 הייסט גוט אן סענטראל
לייבאך בירא. דער זעלבער לאקאל פאר
לאנגס אויף, דאס אן איטאליענישער ביד-
נעס איידזשענט צוזאמען מיט א אידישען
זאלען באזוכען די דיפערשענע אומ צו
מאכען קלאר פאר די איטאליענישע מער-
בערס, אז זיי מוזען זיך טראנספערירען
צו לאקאל 48. דיעזע פראגע ווערט אי-
בערגעגעבען צום דזשיינסעראל מענעדזשער,
ברודער וועטנא.

די פינאנציעקאמיטע באריכטעט, אז זי
האט געשטיצט דעם 2טן, 13טן, 14טן
און 19טן אסעמבלי דיסטריקט פון דער
סאציאליסטישער פארטיי מיט 40 דאלאר.
די פינאנציעקאמיטע באריכטעט אויך,
אז די סטענאגראפערין פון דעם בראנד-
וויילער אפיס געהט חתונה האבען און זי
רעקאמענדירט פאר איהר א פרעזענט פון
50 דאלאר. די רעקאמענדאציע ווערט
גומעדייט.

די פינאנציעקאמיטע האט אויך גע-
שטיצט דעם קלאסמאכער-ברענטש פון
דער סאציאליסטישער פארטיי מיט 5 דא-
לאר.
עס ווערט אפגעגעבען דער באריכט
פון דעם באארד און דירעקטארס.
די פירמע רובין און קלינגער אינפאר-
מירט, אז דער אפיס האט געמאכט ווער
שאפ דערפאר וואס זי קען נישט באשאפען
די בעקעני מיט אכאל פאר דער צייט.
לויט דעם באשלוס פון נאכגענאכט'ס קא-
מיטע, זיי וועלען באשאפען די פיע-
אין צוויי אויסצעהלונגען. די פירמע
פארלאנגט, אז מען זאל איהר צוריקשיקען
די ארכיטעקט און דער ארכיטע. איהר
פארלאנג ווערט איבערגעגעבען צום דזשיי-
נעראל מענעדזשער.

דער פארלאנג פון דער קאמיטע, וועל-
כע איז ערשינען פאר דעם דזשיינס-
באארד אין באזונדער צו דער פלאגמא-
ליענע ווערט אויפגענומען. עס ווערט בא-
שלאסען, אז אזוי ווי דער דזשיינס ב.
אלס א קערפערשאפט קען צו דער ליענע
נישט באלאנגען, ווייל זי האט נישט קיין דיר-
עקטע דזשורידיקישען איבער די מער
בערס אין סטריי, ארום זאלען די לא-
קאל די פראגע אויפגעהמען און איהר
באטראכטען.

דער פארלאנג פון די שפינגעליוורקס
זיי צו געבען מאראלע שטיצע ווערט בא-
וויילט.
ברודער פרויזאמט באריכטעט, דאס
ער האט געהאט טראבעל אין שאפ פון
צושריפטען אין פארשידענע באנדען אי-
בער'ן לאנד. דאס געלד ווערט אבער
באנוצט פון די באנדירען אום צו באקעמ-
פן די, צו וועמען דאס געהערט. די זע-
לע לאנד איז אויך מיט די פארמערס.
מיר מוזען דעריבער האבען אונזערע איי-
גענע באנדען כדי נישט צו דעלאקוען מען
זאל אונזער געלד געגען אונז אליין בא-
נוצען.

דער טרייעל אין אלבאני
דער טרייעל פון די סאציאליסטישע
אסעמבליאליס האלט זיך ביין ענדיגען
געגען צוויי פון די סאציאליסטישע, סע-
מדעל און סעמדעל. א דערווייט, האט
מען פשוט נישט געקענט געפינען קיין שום
פנימה. און מען סוד'עט זיך אין אלבאני,
אז די צוויי אסעמבליאליס וועט מען ער-
לויבען צו זיין די געוועזענע פון דעם
סטייט, פאר וועלכע מען האט זיי ער-
וועהלט. אבער די איבעריגע דריי, וואלד-
מאן, סאקאלאן און קלעסעס וועט מען
נעהמען אויפ'ן סענעט און מען וועט זיי
משפטיגן. די רעזולטאטען קאמיטע וועט
נאכפאלגען די פראגראם, זאגט מען, ווייל
דאס וועט ווייזען, אז נישט די סאציאליס-
טישע פארטיי ווערט גע'משפט, נאר איינ-
צעלנע סאציאליסטישע. די פראגראם
ווייט אויס איז דא איינציגער וועג פאר
סוויט'ען און די קאסקער, דערווייט נאך
דעם ווי מאריס הימקוויט האט פאר זיי
געהאלטען די לעקציעס איבער סאציא-
ליזם לעצטע וואך. די לאיערס פאר דער
פארטיידיגונג זיינען איבערצייגט, אז די
„באווייזע" גענען די איבעריגע דריי סא-
ציאליסטישע וועלען צופאלען ווערען ווען
מען וועט זיי נאך באטראכטען. דער
וויילע געהט אן א באוועגונג אין דער
אסעמבלי צווישן די דעמאקראטען און
די רעפובליקאנער געגען דער איבער-
פארטייטישער האנדלונג פון ספיקער
סוויט.

א פריהער אבער דאך דא באמערקט
ווערען אן זעהר באראקטעריסטישער יו-
ניאן-שטרייך דורך וועלכע דער שאפ קען
טיילווייז געאורטיילט ווערען.
אין דער צייט ווען סאדאוסקיס
שאפ האט זיך גענומען אויסגעשעלען,
האט ברודער וועטנא, דער דזשיינסעראל
מענעדזשער פון דער קלאסמאכער יו-
ניאן, געשטעלט דעם שאפ אונטער'ן
אויפזיכט פון ברודער ווארשאפסקי, א
ביוזעסאיידישענע פון פראטעסטאטור
דיוויזשן. ברודער ווארשאפסקי האט
אויך אנגעפירט דעם סטרייט געגען דער
פירמע, וועלכען מיר האבען פריהער דער-
מאכט און ער איז געווען מיט דעם שאפ
נאכדעם, ווען יעדער סטרייט איז געסע-
טעלט געווארען. ברודער ווארשאפסקי
האט איבער דעם שאפ גענוג געשוויצט,

דער פירמע האט אונטערגעשיקט א פרע-
סער דערפאר וואס ער האט זיך ענטוואפ-
ט צו ארכיטען פון שטייט. נאך דעם ווי
דער אפיס איז געווען ענטשלאסען צו ער-
לעהרען א סטרייט, איז דער פרעסער דער-
אינאיינעם געווארען מיט 60 דאלאר א
וואך.
בר. פרויזאמט באריכטעט אויך, דאס
זיין אפיס האט קאלעקטעט \$731.29 בעק-
פעי.
ברודער וועטנא באריכטעט וועגען
דעם עמפליין, וואס די מאנופעקטורערס
פיהרען אן געגען א סענטראל לייבאך
בירא. ער ערקלעהרט, אז די פראטעס-
טיוו אסס'ן רופט נישט מיינסט פון
איהרע מעמבערס, נאר זי רופט אויך מיר
סיינס פון אינדעפערענטע מאנופעקטור-
ערס, אויפפארענדליך זיי נישט צו רופען
קיין ארכיטעקט דורך דער יוניאן. ער ער-
קלעהרט ווייטער, אז די יוניאן זוכט א
קווארטיר פאר א לייבאך-בירא.
ברודער וועטנא געהט אויף וויי-
טיגע פראגען און מאכט פאלגענדע רע-
קאמענדאציעס:
(1) אזוי ווי פיער לאקאלס האבען

די יוניאן פרינציפ איז נאך נישט אפ-
צושאפען. דאס נעמען שוין איצט צו
אפילו די יעניגע וואס זיינען געווען פאר-
ביסענע גענער פון וואך-ארכיטע. דער
סיסטעם פון וואך-ארכיטע אין קלאס
סטריי האט אריינגעבראכט אין די שט-
פער פיעל מעהר סאלידאריטעט און
ברידערליכקייט ווי עס איז דאס געווען
פריהער.

אמבעסטען קען מען דאס זעהן פון
סאדאוסקיס'ס שאפ. ביי דער פירמע
איז איינגעפירט געווארען וואך-ארכיטע
נאך מיט א סיואן פריהער איידעם עס
איז איינגעפירט געווארען אין גאנצען
סטריי און זייט דאמאלס האט זיך אין
דעם שאפ אנגעפאנגען נאך א נייער לע-
בען.

צווישען קלאסמאכער ווייטעס מען,
דאס סאדאוסקיס'ס שאפ פלעגט אימער
באטראכט ווערען פאר א קעטש-שאפ.
אויף אן ארכיטע פון סאדאוסקיס'ס
שאפ האט מען קיין מאל נישט געקוקט
ווי אויף א יוניאן מאן, ווען אפילו ער
האט געהאט אין קעשענע א יוניאן
בייכל.

און אזוי איז עס טאקע געווען ביי
דעם לעצטען סטרייט אין סאדאוסקיס'ס
שאפ. דאכט זיך מיט א סיואן בעפאר
דעם דזשיינסעראל סטרייט פאר וואך-ארכ-
בייט. יעדער סטרייט אין סאדאוסקיס'ס
שאפ איז געסעמלט געווארען אויפ'ן
באזיס פון וואך ארכיטע און זייט דאן
האט זיך אין דעם שאפ אנגעפאנגען נאך
א נייער לעבען. און עס פרעהט אונז צו
מערען, דאס איצט אן סאדאוסקיס'ס
שאפ איינער פון די בעסטע יוניאן-שט-
פער אין קלאסמאכער פון ניו יארק. די
ארכיטע פון דעם שאפ האבען אין דער
לעצטער צייט שוין נישט איין מאל דאס
באווייזען.

אם געהט, למשל, אזא פאל:
דא נישט לאנג צוריק האבען די אר-
בייטער פון דעם שאפ באשלאסען צו
ארכיטען, דאס וואך, א שטונדע צייט
אונטער'ן פאר וואהלעטעניע צווע-
קען. און אזוי ווי אין דעם שאפ זיי-
נען באשעפטיגט עטליכע הונדערט אר-
בייטער (דיעזער שאפ איז איינער פון די
גרעסטע קלאסמאכער אין ניו יארק),
האט עס געבראכט די סומע פון זיבען
הונדערט מיט זעקס און אכציג דאלאר
(\$786.00). מיר וועלען דא באלד א-
ווייזען ווי דאס געלד איז פארטיילט גע-
ווארען און איהר וועט זעהן, ווי לוי-
בענסווערט דיעזער סאט איז.

א פריהער אבער דאך דא באמערקט
ווערען אן זעהר באראקטעריסטישער יו-
ניאן-שטרייך דורך וועלכע דער שאפ קען
טיילווייז געאורטיילט ווערען.
אין דער צייט ווען סאדאוסקיס
שאפ האט זיך גענומען אויסגעשעלען,
האט ברודער וועטנא, דער דזשיינסעראל
מענעדזשער פון דער קלאסמאכער יו-
ניאן, געשטעלט דעם שאפ אונטער'ן
אויפזיכט פון ברודער ווארשאפסקי, א
ביוזעסאיידישענע פון פראטעסטאטור
דיוויזשן. ברודער ווארשאפסקי האט
אויך אנגעפירט דעם סטרייט געגען דער
פירמע, וועלכען מיר האבען פריהער דער-
מאכט און ער איז געווען מיט דעם שאפ
נאכדעם, ווען יעדער סטרייט איז געסע-
טעלט געווארען. ברודער ווארשאפסקי
האט איבער דעם שאפ גענוג געשוויצט,

דער פירמע האט אונטערגעשיקט א פרע-
סער דערפאר וואס ער האט זיך ענטוואפ-
ט צו ארכיטען פון שטייט. נאך דעם ווי
דער אפיס איז געווען ענטשלאסען צו ער-
לעהרען א סטרייט, איז דער פרעסער דער-
אינאיינעם געווארען מיט 60 דאלאר א
וואך.
בר. פרויזאמט באריכטעט אויך, דאס
זיין אפיס האט קאלעקטעט \$731.29 בעק-
פעי.
ברודער וועטנא באריכטעט וועגען
דעם עמפליין, וואס די מאנופעקטורערס
פיהרען אן געגען א סענטראל לייבאך
בירא. ער ערקלעהרט, אז די פראטעס-
טיוו אסס'ן רופט נישט מיינסט פון
איהרע מעמבערס, נאר זי רופט אויך מיר
סיינס פון אינדעפערענטע מאנופעקטור-
ערס, אויפפארענדליך זיי נישט צו רופען
קיין ארכיטעקט דורך דער יוניאן. ער ער-
קלעהרט ווייטער, אז די יוניאן זוכט א
קווארטיר פאר א לייבאך-בירא.
ברודער וועטנא געהט אויף וויי-
טיגע פראגען און מאכט פאלגענדע רע-
קאמענדאציעס:
(1) אזוי ווי פיער לאקאלס האבען

די יוניאן פרינציפ איז נאך נישט אפ-
צושאפען. דאס נעמען שוין איצט צו
אפילו די יעניגע וואס זיינען געווען פאר-
ביסענע גענער פון וואך-ארכיטע. דער
סיסטעם פון וואך-ארכיטע אין קלאס
סטריי האט אריינגעבראכט אין די שט-
פער פיעל מעהר סאלידאריטעט און
ברידערליכקייט ווי עס איז דאס געווען
פריהער.

אמבעסטען קען מען דאס זעהן פון
סאדאוסקיס'ס שאפ. ביי דער פירמע
איז איינגעפירט געווארען וואך-ארכיטע
נאך מיט א סיואן פריהער איידעם עס
איז איינגעפירט געווארען אין גאנצען
סטריי און זייט דאמאלס האט זיך אין
דעם שאפ אנגעפאנגען נאך א נייער לע-
בען.

צווישען קלאסמאכער ווייטעס מען,
דאס סאדאוסקיס'ס שאפ פלעגט אימער
באטראכט ווערען פאר א קעטש-שאפ.
אויף אן ארכיטע פון סאדאוסקיס'ס
שאפ האט מען קיין מאל נישט געקוקט
ווי אויף א יוניאן מאן, ווען אפילו ער
האט געהאט אין קעשענע א יוניאן
בייכל.

און אזוי איז עס טאקע געווען ביי
דעם לעצטען סטרייט אין סאדאוסקיס'ס
שאפ. דאכט זיך מיט א סיואן בעפאר
דעם דזשיינסעראל סטרייט פאר וואך-ארכ-
בייט. יעדער סטרייט אין סאדאוסקיס'ס
שאפ איז געסעמלט געווארען אויפ'ן
באזיס פון וואך ארכיטע און זייט דאן
האט זיך אין דעם שאפ אנגעפאנגען נאך
א נייער לעבען. און עס פרעהט אונז צו
מערען, דאס איצט אן סאדאוסקיס'ס
שאפ איינער פון די בעסטע יוניאן-שט-
פער אין קלאסמאכער פון ניו יארק. די
ארכיטע פון דעם שאפ האבען אין דער
לעצטער צייט שוין נישט איין מאל דאס
באווייזען.

אם געהט, למשל, אזא פאל:
דא נישט לאנג צוריק האבען די אר-
בייטער פון דעם שאפ באשלאסען צו
ארכיטען, דאס וואך, א שטונדע צייט
אונטער'ן פאר וואהלעטעניע צווע-
קען. און אזוי ווי אין דעם שאפ זיי-
נען באשעפטיגט עטליכע הונדערט אר-
בייטער (דיעזער שאפ איז איינער פון די
גרעסטע קלאסמאכער אין ניו יארק),
האט עס געבראכט די סומע פון זיבען
הונדערט מיט זעקס און אכציג דאלאר
(\$786.00). מיר וועלען דא באלד א-
ווייזען ווי דאס געלד איז פארטיילט גע-
ווארען און איהר וועט זעהן, ווי לוי-
בענסווערט דיעזער סאט איז.

א פריהער אבער דאך דא באמערקט
ווערען אן זעהר באראקטעריסטישער יו-
ניאן-שטרייך דורך וועלכע דער שאפ קען
טיילווייז געאורטיילט ווערען.
אין דער צייט ווען סאדאוסקיס
שאפ האט זיך גענומען אויסגעשעלען,
האט ברודער וועטנא, דער דזשיינסעראל
מענעדזשער פון דער קלאסמאכער יו-
ניאן, געשטעלט דעם שאפ אונטער'ן
אויפזיכט פון ברודער ווארשאפסקי, א
ביוזעסאיידישענע פון פראטעסטאטור
דיוויזשן. ברודער ווארשאפסקי האט
אויך אנגעפירט דעם סטרייט געגען דער
פירמע, וועלכען מיר האבען פריהער דער-
מאכט און ער איז געווען מיט דעם שאפ
נאכדעם, ווען יעדער סטרייט איז געסע-
טעלט געווארען. ברודער ווארשאפסקי
האט איבער דעם שאפ גענוג געשוויצט,

דער פירמע האט אונטערגעשיקט א פרע-
סער דערפאר וואס ער האט זיך ענטוואפ-
ט צו ארכיטען פון שטייט. נאך דעם ווי
דער אפיס איז געווען ענטשלאסען צו ער-
לעהרען א סטרייט, איז דער פרעסער דער-
אינאיינעם געווארען מיט 60 דאלאר א
וואך.
בר. פרויזאמט באריכטעט אויך, דאס
זיין אפיס האט קאלעקטעט \$731.29 בעק-
פעי.
ברודער וועטנא באריכטעט וועגען
דעם עמפליין, וואס די מאנופעקטורערס
פיהרען אן געגען א סענטראל לייבאך
בירא. ער ערקלעהרט, אז די פראטעס-
טיוו אסס'ן רופט נישט מיינסט פון
איהרע מעמבערס, נאר זי רופט אויך מיר
סיינס פון אינדעפערענטע מאנופעקטור-
ערס, אויפפארענדליך זיי נישט צו רופען
קיין ארכיטעקט דורך דער יוניאן. ער ער-
קלעהרט ווייטער, אז די יוניאן זוכט א
קווארטיר פאר א לייבאך-בירא.
ברודער וועטנא געהט אויף וויי-
טיגע פראגען און מאכט פאלגענדע רע-
קאמענדאציעס:
(1) אזוי ווי פיער לאקאלס האבען

די יוניאן פרינציפ איז נאך נישט אפ-
צושאפען. דאס נעמען שוין איצט צו
אפילו די יעניגע וואס זיינען געווען פאר-
ביסענע גענער פון וואך-ארכיטע. דער
סיסטעם פון וואך-ארכיטע אין קלאס
סטריי האט אריינגעבראכט אין די שט-
פער פיעל מעהר סאלידאריטעט און
ברידערליכקייט ווי עס איז דאס געווען
פריהער.

אמבעסטען קען מען דאס זעהן פון
סאדאוסקיס'ס שאפ. ביי דער פירמע
איז איינגעפירט געווארען וואך-ארכיטע
נאך מיט א סיואן פריהער איידעם עס
איז איינגעפירט געווארען אין גאנצען
סטריי און זייט דאמאלס האט זיך אין
דעם שאפ אנגעפאנגען נאך א נייער לע-
בען.

צווישען קלאסמאכער ווייטעס מען,
דאס סאדאוסקיס'ס שאפ פלעגט אימער
באטראכט ווערען פאר א קעטש-שאפ.
אויף אן ארכיטע פון סאדאוסקיס'ס
שאפ האט מען קיין מאל נישט געקוקט
ווי אויף א יוניאן מאן, ווען אפילו ער
האט געהאט אין קעשענע א יוניאן
בייכל.

און אזוי איז עס טאקע געווען ביי
דעם לעצטען סטרייט אין סאדאוסקיס'ס
שאפ. דאכט זיך מיט א סיואן בעפאר
דעם דזשיינסעראל סטרייט פאר וואך-ארכ-
בייט. יעדער סטרייט אין סאדאוסקיס'ס
שאפ איז געסעמלט געווארען אויפ'ן
באזיס פון וואך ארכיטע און זייט דאן
האט זיך אין דעם שאפ אנגעפאנגען נאך
א נייער לעבען. און עס פרעהט אונז צו
מערען, דאס איצט אן סאדאוסקיס'ס
שאפ איינער פון די בעסטע יוניאן-שט-
פער אין קלאסמאכער פון ניו יארק. די
ארכיטע פון דעם שאפ האבען אין דער
לעצטער צייט שוין נישט איין מאל דאס
באווייזען.

אם געהט, למשל, אזא פאל:
דא נישט לאנג צוריק האבען די אר-
בייטער פון דעם שאפ באשלאסען צו
ארכיטען, דאס וואך, א שטונדע צייט
אונטער'ן פאר וואהלעטעניע צווע-
קען. און אזוי ווי אין דעם שאפ זיי-
נען באשעפטיגט עטליכע הונדערט אר-
בייטער (דיעזער שאפ איז איינער פון די
גרעסטע קלאסמאכער אין ניו יארק),
האט עס געבראכט די סומע פון זיבען
הונדערט מיט זעקס און אכציג דאלאר
(\$786.00). מיר וועלען דא באלד א-
ווייזען ווי דאס געלד איז פארטיילט ג

די וואך

פון נ. שאוירא

True translation filed with the Postmaster at L. I. City, N. Y., on Feb. 27, 1920, as required by the Act of Congress approved Oct. 6th, 1917, known as the "Trading with the Enemy Act."

אויפ'ן וועג צו פריעדן מיט די סאָוועטן

די ערשטע דירעקטאָרע וועט זיין געוואונען דורך פאָליטישע און עקאָנאָמישע אומשטענדען אָנצוגעהערן אַ רעאַלע פאָליטי בונגע צו רוסלאַנד. זי האָט בען שוין אויספֿורכט אַלע מעגליכע אומשטענדען אונטערגענומען, זי האָט אָנגענומען אַלערליי וויקע, פאַנטאַסטישע מיטלע צו דערשטיקען רוסלאַנד. זי האָט בען פאַרלאָרען אַלע אַרבעטן פֿאַר אַ פֿריערען, זי האָט אָבער די פֿאַרלוירענע, וועלכע רוסלאַנד קען געבען, די פֿעלקער, מוזען אַינן נאָך פֿאַר אַלע סאָוועטן פֿון נאָכאָם און הונגער און שרעק. די הער שטענע קלאַס ווייסעס, די דיפֿלאַמאַטען ווייסעס, אָבער זיי האָבען מורא דאָס דער גאַנצער בנין פֿון דער אינטימער אָרדנונג וועט אומפֿאלען ווען זיי וועלען אָמען אַרויס צו אַנדערען מיט די סאָוועטן. די מורא ווייסעס קלאַר די אַנזיכער-הייט און די געווענליכע פֿון דער הער שטענע קלאַס אין איהר אייגענער עק-זיסטעם. ללאַך דוּשקאָרש האָט מיט אַ פֿאַר וואָס צוריק ערקלערט די נייע מע-טאָדע פֿון די עלייטע צו באַקעמפֿען די סאָוועטן: דורך אָפּענעם, פֿרייען האַנד-דעל. אָבער דאָס ווייסעס אַרײַם נישט מער ווי אַ הייסער וואַנעס. אין דער אַמט'ן צו-טערען זיי פֿאַר דער געפֿעהרליכער רויטער פֿאַרפֿאַנגאַרד. אַרײַם האָט סאָוועטן רוסלאַנד געשיקט דעם אַרמײַ-פֿאַרפֿאַנגאַרד דיסט קאַרל ראַדעק אַלס אַן אַמבאַסאַדאָר צו עסטאָניע, פֿרענס ענגלאַנד. און זיי האָבען מורא אַז די באַלשעוויקעס וועל-לען נישט ווערען, "ציוויליזירט", פֿאַרקערט, עס איז דאָ אַ געפֿאַהר אַז די באַלשעוויקעס וועלען, "ציוויליזירט" די עלייטע.

אָבער קיין אַנדער אויסוועג איז נישטאָ. רוסלאַנד איז אַן אָרנאָנישער טייל פֿון אַרײַזאַפֿאַ, פֿון דער וועלט. אַרײַזאַפֿאַ קען מער נישט פֿונקציאָנירען אַהן רוסלאַנד. און רוסלאַנד קען נישט לעבען אַהן פֿאַר אַנדערען מיט דער אויסערליכער וועלט. סאָוועטן רוסלאַנד וועט מוזען קוקן פֿען, ווי לעבן האָט ערקלערט דעם ניו יאָרק, "וואַרלד", קאַרעספּאָנדענט, "קאַפּי-טאָליסטישע לאַקאָמאָטיווען און אַרײַקול-טור מאַשינעריי", און די אויסערע וועלט וועט מוזען נעמען, "סאָוועטן-שטאַט", פֿלאַס און פֿלאַמינגס.

אַז דאָס איז די איינציגע אויסוועג זעהן שוין איין אַפֿילו די צייטונגען אַז זעהן איינע פֿון די קלאַסעס באַווייזען אַז דאָס, וואָס, די ניו יאָרק טיימס, האָט געשיקט איהר קאַרעספּאָנדענט צו סאָוועטן רוסלאַנד, וועלכע איז ביי אַהער געווען באַוואוסט אַלס דער פֿאַרביסענ-טער שונא פֿון די באַלשעוויקעס, וועל-כע האָט געפֿעהרעט פֿאַר די, "לאַיאַרע" רעגירונגען מיט וועלכע די עלייטע האָט בען אַרומגערינגעלט די סאָוועטען. פֿון דעם ערשטען וועג וועט זיינען אַז שוין צו באַקעמפֿען, אַז ער האָט זיין שטעלונג אין גאַנצען געבליבן. די באַלשעוויקעס זיינען נאָך נאָכפֿריינדליכע, אַנשטענדי-גע, קולטיווירטע, ערנסטע, מיטנע מענ-שען. די ניו יאָרק וואַרלד, האָט שוין געדרוקט אַז ערשטערען איהר קאַרעספּאָנדענט מיט לענין. נאָנע פֿיירדזשעס אַדווערטייזעמענטס זאָגען אַז אַז נע-שפּרעכען מיט טאַקאָו, וינאַוואָוין און אַנדערע וועלען פֿאַלגען. פֿון דעם גע-שפּרעך וואָס מר. איער, דער, "וואַרלד" קאַרעספּאָנדענט, האָט געהאט מיט לע-נינג, אַז צו זעהן, אַז די צייטונגען האָט בען אַויפֿגעגעבען ווערען קאַמפּיין פֿון פֿאַר-ליימדונגען און פֿאַרשטעלען די מוחות פֿון די לעזער. עס ווייזט אויס, אַז מיר ווע-לען אַינצו האָבען מער ליכט ווענען דער לאַנגע אין רוסלאַנד. די פאַקטען, וועלכע זיינען געווען געדרוקט אין דער, "וואַרלד" זיינען נישט ניי. מיר האָבען שוין דאָס געוואוסט. אָבער פֿאַר די ברייטע אַמערי-קאַנער מאַסען, פֿאַר דער, פֿאַבליק אַפֿי-ניאָן, איז דאָס פֿון דער קאָסטער וויכ-טיגקייט. עס איז וויכטיג פֿאַר אַנזערע סענאַטאָרען און קאָנגרעסלייט און רעג-ירונג בעאמטען. עס ווייזט אויס, אַז די צייטונגען, וועלכע האַלטען אויף און פֿאַר-מיידונגען די אינטערעסען פֿון די הערשע-רע קלאַסען האָבען באַקומען אַ וואונד פֿון אויבען, אַז מען מוז אַנפֿאַנגען אַ נייע פֿאָליטי בונגע רוסלאַנד.

מאָנאָט דעם 23טען פעברואַר, קליי-

באָזן אַרבייטער צו שאַפֿען אַ מירונג פֿון וועלכע זאָל אַרבייטערען די פֿאַקטען פֿון ווייזעס און אַרבייטערען אַרבייטערען פֿון די אייגענע אַרבייטער. האָט די פֿאַר-שטעהער פֿון די אייגענע אַרבייטער פֿלאַנעווען אַז שרייבען נאָך אַ ברייטעל צום פֿרעזידענט, האָבען אַז אַ קאַנפֿע-רענץ, און אַרײַנגעבען נאָך אַ סטײַממענט, אַז דער קאָנגרעס איז פֿינדליך צו די אַרביי-טער, אַז די פֿאַדערונגען פֿון די אַרבייטער זיינען כּשר'ע און גערעכטע. וועלען זיי פֿאַרמילירען אַ פֿונדאַמענטאַלע פֿאַרלאַם, אַרײַסער בעלען ביים הערשענדיקן קלאַס פֿון נדבות?

אין קאַמפּע געגען דער לייבאַר פֿאַרמיי. ווען גאַמפֿערס און די עקזעקוטיוו קאָנסיל פֿון די א. פ. א. ל. האָבען אַרײַס געגעבען זייער סטײַממענט ווענען די ל. נ. יאָרמען פֿאַליטישען גלויבען, האָט מען געמיינט, אַז זיי וועלען אָנפֿיהרען אַ קאַמפּ פֿאַר די, "פֿריינד" און קענען די, "פֿינד" פֿון די אַרבייטער. עס וועט זיין, האָבען מאַכען געמיינט, אַנפֿאַרמייאישע פֿאַר-טיקס. ווי נאָך עס וועט זיך אַרײַסווערן אַ פֿינד וועט מען איהם באַקעמפֿען. אָבער איידער די קאָנדיטאָנען האָבען זיך אָנ-געהויבען צו ווייזען, איז שוין גאַמפֿערס אַרײַס מיט אַן אַרעסטירער, קלאַרער פֿאַר-לייט, און באַקעמפֿען שוין פֿאַרמיי. די ערשטע פֿאַליטישע פֿאַרמיי געגען וועלכע גאַמפֿערס האָט ערקלערט קריגע, איז די לייבאַר פֿאַרמיי.

דעם 14טען פעברואַר האָט די אינ-דיאָנא לייבאַר פֿאַרמיי געהאט אַ קאַנפֿע-רענץ און האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע קעגען די, "אונפֿאַרמייאישע" פֿאַליטיקס פֿון דער עקזעקוטיוו פֿון דער א. פ. א. ל. די רעזאָלוציע האָט מען צוגעשיקט צו גאַמפֿערס, און גאַמפֿערס האָט געענט-פֿערט דער לייבאַר פֿאַרמיי מיט מער בר-טעדיקט ווי ער האָט עס געטאָן קעגען די רעפּובליקאַנער אַדער דעמאָקראַטען. "מיט וואָס פֿאַר אַ רעכט האַלט איהר אַז די פֿאַליטי פֿון דער אַמט'ן פֿרעזידענט זאָל לייבאַר און געווען אַנפֿאַרמייאיש?" פֿרענט גאַמפֿערס ערשטלינג און ענטרייט טעט געגען די חוצפה פֿון ציווילען אין דער גערעכטיגקייט פֿון גאַמפֿערס. און ער חזר'ט אַיבער ווייטער מיט גרויס גלויבען און מיט סעמפֿערענט אַזוי ווי עס וואָלט געווען אַ שפּאַלע נייט דערהי-דריטע פֿאַליטישע פֿאַרמיי וואָלט געווען שערליך פֿאַר די אַרײַסער אַרבייטער, דאָס די דעמאָקראַטישע און די רעפּובליקאַנער-שע פֿאַרמיי זיינען גענוג צו ענטפֿערען די פֿאַדערונגען פֿון די אַרבייטער. און גאַמפֿערס האָט דעם מוט צו זאָגען, אַז די אַלטע פֿאַליטי האָט געבראַכט רעוואַל-טען פֿאַר די אַרבייטער, וועלכע זיינען גר-טע באַווייזען אַז מען דאַרף נאָך בעסער נישט האָבען.

גאַמפֿערס האָט שוין געהאט ווירקלע-כע ווענען. איין באַדייטענדיקע זינע האָט ער געהאט מיט דער ניו יאָרק סטײַט ליי-באַר פֿאַרמיי. די ברוקלין סענאַטאָר ליר באַר יונגאן האָט זיך צוריקגעצויגען פֿון דער ניו יאָרקער לייבאַר פֿאַרמיי, און עס האָט זיך ערקלערט נאָכצופֿאַלגען די, "באַ-לוי" די פֿריינד און באַשטאָרף די, "פֿינד" פֿאַליטי. עס געהט אַן אַ באַוועגונג אין ניו יאָרק צוזוברעכען די לייבאַר פֿאַרמיי. אַ קאַנפֿערענץ איז נישט לאַנג צוריק גע-רופֿען געוואָרען ביי גאַמפֿערס צו אַרנאָ-ניזירען די ניו יאָרק אַרבייטער אויף אַ נייעם באַזיס און און ווערען אַ טייל פֿון דער, "נאָן פֿאַרמיי" פֿאַליטיקאָל קאַמפּיין קאַמפּיין. די ברוקלין סענאַטאָר לייבאַר האָט שוין איהרע פֿאַרשטעהער אין דער קאַמפּיין. די גאַנצע פֿאַליטי פֿון דער א. פ. א. ל. מיינט אָנצופֿיהרען אַ טיכטי-גען קאַמפּיין, דערהויפּט געגען אַז שונא ווי די לייבאַר פֿאַרמיי, זיי האָבען פֿאַר-דעם צוועק 2 מיליאָן דאָלער אין זייער קאַסע וועלען טעקעסען די אַרבייטער אים צו באַקעמפֿען זייער פֿאַרמיי און צו העלפֿען די פֿאַרמיי, וועלכע זיינען יעצט אין קאָנגרעס, וועלכע האָבען אָנגענומען אַלע מיטלען געגען די אינטערעסען פֿון די אַרבייטער, די אַרבייטער וועלען ווע-רען געטעקסט אים צו אָנהאַלטען אַ רע-גירונג פֿון אינזשענירען, אַמט, גאַמפֿערס וועט, פֿון אונטערדריקונג, אַמט, גאַמפֿערס פֿאַרשטעמט געגען די רעאָקציאָנערע פֿאַליטיס פֿון די הערשענדיקע פֿאַרמיי, אָבער קיין זאך וועט איהם נישט מאַכען

צו פֿאַרשטעלען זיי. מירי ביי צום מיט, ווייזט אויס צו זיין דער באַשולדיגער פֿון סע-מלע באַשולדיגער און די איינציגע פֿיהרער פֿון דער א. פ. א. ל.

דער סענאַטאָר פֿאַרפֿאַנגען אין דער צייט ווען דער פֿאַרפֿאַנגען פֿון די עלף באַשולדיגער א. ו. ו. מיטגליד-ער פֿאַר דער שטעטליי אין סענאַטאָרליע, וואַשינגטאָן, לעצטען באַשולדיגער, געהט אַן אַן מאַנסעסאָנא, איז אָנגעקאָמען אַן אַנדער מרייטל אין דעם זעלבען קאָרט פֿון אַנדערע עלף א. ו. ו. מיטגלידער און זיי ווינען באַשולדיגט און פֿאַרמילירט גע-וואָרען אויף דעם איינציגען, "פֿאַרברע-כע" וואָס זיי האָבען באַטאָנען. זיי ווינען מיטגלידער פֿון די א. ו. ו. און אין וואָס שיינמאָן סטײַט איז דאָ אַ געזעץ קעגען קרימינעלען סיניקאליזם, דאָס הייסט, אַז מיטגלידערשאַפֿט אין די א. ו. ו. איז גענוג צו שיקען איינעם אין פֿריזאָן.

די ענטשטיידונג איז פֿון באַוועגערע-וויכטיגקייט אין דעם באַריהמטען פֿאַרפֿאַנגע-וואָס געהט אַן אין דעם זעלבען קאָרט געגען די עלף א. ו. ו. מיטגלידער, וועל-כע זיינען באַשולדיגט אין דער סענאַטאָר-ליע פֿאַרפֿאַנגען דעם 11טען פֿון לעצטען באַשולדיגער, יאהרצייט פֿון דעם אַרמיי-סיס מאָן, האָבען די פֿאַרמילירטען אַרנאָ-זשירט אַ פֿאַרד. מען האָט מאַרשירט אַזוי אַז מען זאָל דאָס פֿאַרמילירטען דעם א. ו. ו. האָט וועלכער איז פֿיער בלאַקס אויסער רען ווען פֿון דעם מאַרשירט. מען האָט זיך מיט געוואלד אַרײַנגעריסען אין האָל, און פֿינף פֿון געוועזענע סענאַטאָרען סאַלדאטען, מיטגלידער פֿון דער לעגיאָן זיינען געפֿאלען מוים. דעם זעלבען טאָג האָבען לעגיאָנערען געכאַפט איינעם אַ געוועזענעם סאַלדאט, וועסלי עווערעט, וועלכער איז אַ מעמבער פֿון די א. ו. ו. מיט האָט איהם געשעלפֿט איבער דאָס סען, אויפֿגעהאנגען איהם אויף אַ בייס און דורכגעלעכערט איהם מיט קוילען. איצט זיינען עלף פֿון די א. ו. ו. מיטגלידער אויף מרייטל, עס פֿאַרשטעמט זיך, אַז מען האָט צוזאַמגעגעבליבען, "באַ-ווייזע" געגען זיי ווי מען האָט צוזאַמען געקליבען באַווייזע געגען די פֿינף סאַ-ציאליסטישע אַסעמבלי לייט אין אַלבאַני. דער דזשורדי און דער דיסטריקט אַטאָר-ני און די דזשורדי זיינען געקליבען גע-וואָרען, אַז זיי וואָלען מירי דענען די אינ-טערעסען פֿון די גרויסע האַלץ געשעפֿטען, וועלכע געפֿינען זיך אין יענע געגענדען. עס איז אַ פֿאַרפֿאַנגען פֿון די גרויסע לאַמבער געשעפֿטען געגען דער א. ו. ו. שוין פֿון לאַנג אָן, אַז די לאַמבער-באַר-נען האָבען מיט אַלע מיטלען געזוכט צו פֿאַרניכטען יעדע רעקעל פֿון אַן אַרביי-טער אַרנאָניזאציע. זיי האָבען אויסגע-קליבען אַרמייסיס מאָג פֿאַר דער נייט סטיגער צייט. מען האָט געפֿלאנט דעם פֿאַרדאָר מיט דער אַזויכט צו פֿאַרניכטען די א. ו. ו. און ווען די לעגיאָנערען האָט בען זיך אַרײַנגעריסען אין דעם האָל, האָט בען די א. ו. ו. קיין אַנדער אויסוועג נישט געהאט ווי פֿאַרטיידיגען זיך.

ערוואַרט באַסעס, דער קאָמאַנדיר פֿון דער אַמעריקאַנער לעגיאָן אין בייס, מאָג-טאָנא, האָט געזאָגט, אַז, "די א. ו. ו. אין סענאַטאָרליע, וואַשינגטאָן, זיינען פֿאַלשאַם באַרעכטיגט געווען אין זעלבסט פֿאַרמיי-דינג צו שיקען אויף דעם מאַב, וועלכער האָט זיך אַרײַנגעריסען מיט געוואלד אין זייערע העדקוואַרטערס."

דער פֿאַרפֿאַנגען געהט יעצט אַן אין מאַנ-טעסאָנא, אין אַן אַטמאָספֿערע, וועלכע איז פֿינדליך צו דער א. ו. ו. און וואו די לאַמבער באַרפֿאַנגען זיינען די אַמט'ע הערשער. דזשורדיש פ. וואַנדיוויר איז דער לאַיט פֿון דער פֿאַרטיידיגונג. די גאַנ-צע פֿרעס פֿאַרשווייגט דעם פֿאַרפֿאַנגען. דער קאָרט האָט גענוג פֿרעזענענטען צו פֿאַר-אורטיילען די א. ו. ו. גערעכטיגקייט אין איינע פֿון די וועלטסטע זאכען אין די קאָרטס, דערהויפּט נאָך אין באַזוג צו די א. ו. ו. עס איז דערפֿאַר איינער פֿון די פֿאַרפֿאַנגען געגען די אַרבייטער, וועלכע מוז פֿאַרבינדען אַלע אַרנאָניזירטע צו העל-פֿען די א. ו. ו. אין דעם פֿאַרפֿאַנגען.

אַ דעוואַלוציאָן אין אַמעריקאַ. אַ דעוואַלוציאָן האָט אַרײַס אויסגעבראַ-כען אַן אַמעריקאַ. נישט איבער גאַנץ אַמעריקאַ, פֿאַרשטעהט זיך. נאָר אין איין סטײַט, אדער בעסער געזאָגט, אַ טייל פֿון אַ סטײַט. אייראָ קאָנסט, מישיגאַן איז דער פֿלאַך. די סעלעגראַפֿע צו וואַשינג-טאָן ווענען דער דעוואַלוציאָן אין מישי-גען זאגט: "עס איז נישט אַ פֿאַרמיי זאך, עס איז אַן אַמט'ע דעוואַלוציאָן געגען דער רעגירונג פֿון די פֿאַראייניגטע שטאַט-טען. מען האָט אוועקגעשיקט סאַלדאטען אַהינצו צו דערשטיקען די דעוואַלוציע, זיי געוועהנליך, און עס איז דאָ אַ האַפֿענונג אַז געזעץ און אַרדנונג וועט טראַכטן רע-לען."

די אורזאכע פֿון דער דעוואַלוציאָן איז דער ביטערער טראַפֿען. די איינוואוינער פֿון יענעם פֿלאַך אין מישיגאַן זעהן נישט איין ווי דער קאָנגרעס קען זיי פֿאַרווערען

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Skuyvesant 1126

B. SCHLESINGER, President
S. YANOFSKY, Editor
E. LIEBERMAN, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.

VOL. II. No. 9. New York, Friday, Feb. 27, 1920.

Entered as Second Class matter January 25, 1919, at the Postoffice at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Accepting for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פינאנציעלער רעפארט פון דעם פילאדעלפיער דזשיינטס באאָרד פון דער קלאָסמאכער יוניאָן

פון יאנואר 1 ביז דעצע. 27, 1919.

איינקומפּט:

לאַקאַל 2:	דיוס	\$23,105.75
בילדינג פאָנד	9,414.00	
אוינמרויס געלט	4,628.00	
קראנקען בענעפיט	4,367.95	
דזשינעראל אַסעסמענט	2,975.25	
סאניטאָריע אַסעסמענט	1,106.25	
פרעסערס פאָנד	919.80	
מוני אַסעסמענט	844.00	
רעליגע פאָנד	815.25	
דאָקטאָר'ס עקזאַמיניאַטיאָן	512.00	
פאַראַנען	368.00	
שטאַל ספּרייט אַסעסמענט	76.00	
פּריוו קאַש. אַסעסמענט	31.00	
קאָנסטיטושאַן בוקס	19.20	
לאַקאַל 53:	דיוס	2,000.75
בילדינג פאָנד	796.00	
אוינמרויס געלט	589.00	
דעפּענס פאָנד	401.95	
דזשינעראל אַסעסמענט	270.50	
סאניטאָריע אַסעסמענט	104.25	
מוני אַסעסמענט	72.00	
שפּראַכען	65.00	
שטאַל ספּרייט פאָנד	7.00	
פּריוו קאַשמיט אַסעסמענט	5.00	
לאַקאַל 60:	דיוס	4,840.20
בילדינג פאָנד	2,217.00	
אוינמרויס געלט	1,878.00	
קראנקען פאָנד	1,194.30	
דזשינעראל אַסעסמענט	743.75	
מוני אַסעסמענט	208.00	
סאניטאָריע אַסעסמענט	265.25	
שטאַל ספּרייט	12.00	
פּריוו קאַשמיט אַסעסמענט	5.00	
שפּראַכען	4.00	
פאַרשיידענעס:	לאַקאַל 2 הלאוה	6,000.00
מלעגס	154.15	
ראפּעל ביכער	49.30	
מוק. רענט מעל.	40.55	
קאַרל מאַרקס ביכער	40.50	
אַלמער מיניסטריעל	25.00	
פּראָצענט	22.40	
בילדינג רענט	2,160.00	
פּיפּעלס באַנק אדוו.	15.00	

אויסגאַבען:

צוריקגעקערט צו פאָנדס	\$22,286.25
סאַלאַריס	11,524.50
לאַקאַל 2, אויפ'ן חשבון	7,500.00
דיוס סטעמפּס	6,200.00
דזשינעראל אַסעסמענט	4,421.50
שטאַל ספּרייט	8,000.00
דאָניאַטאָן צו לאַקאַל 26	2,000.00
ספּרייט בענעפיט	1,983.00
דיסקאונט	1,624.05
אַרטיסטענעס, פער לויט	1,252.59
אַפּיס רענט	1,200.02
פּריוו סטעלמענט	948.42
דו"ט. ב. און עקו. קאַרפּאָרעס	943.00
סאניטאָריע אַסעסמענט	855.75
פּרינסיפּל	811.70
צאָלונג 2 מען מאַרטיידוזש	600.00
אַדוויזרי גרעי	500.00
דאָניאַטאָן	485.45
רענט פאַר האַלס	458.00
קאַסיטעס	374.71
שטעלמענט	373.78
דאָקטאָר'ס עקזאַמיניאַטיאָן	358.60
קוילען און אויטוואַסער	343.60
פאַסטידוזש און עקספּרעס	234.90
אַדוויזרי אַסעסמענט	217.10
ספּרייט אויסגאַבען	210.80
אַנאַליזש און	209.12
פּיפּעלס	208.95

מלחמה אויף ביטער און אויף פארוויי
פערט.
יעלכסטפארשטענדליך, שפּרעך איר
דאָ ניט אויס מיין פערזענליכע
וואָרט. וועגן דעם אויסגאנג פון
סטרייקס, איר האָב נאָר געפרובירט
ע ר ק ל ע ה ר ע ן זייער אינערליכע
באַטרייב.

מיטטינג שאפּטשערמאַן מיטינגען אין דער קלאָסמאכער יוניאָן

מיטינגען וועלען האָבען דעם זעלבן ער
פאָלג.
דער ערשטער מיטינג איז אָדערסירט
געוואָרען פון ברודער זיענמאַן, דעם דויער
נעראל מענעדזשער פון דזשיינטס באָאָרד,
ברודער פיינבערג, דער טשערמאַן פון
דזשיינטס באָאָרד און ברודער דזשיי. רד
בין, דער מענעדזשער פון „פראָטעסטיוו
דיוויזשאָן“. די רעדנער האָבען זיך אָפּ
געשטעלט אויף די לעצטע פאַסירונגען
אין לעבען פון דער יוניאָן, ווי אַ שטייגער
דער זיענ וואָס די יוניאָן האָט לעצטענס
געהאַט, און אויך אָנגעוויזען אויף די נייע
פראָגען וואָס שטעהען דער יוניאָן פאַר.
דערהויפּט די איינפיהרונג פון אַ צענטראַל
לעך לייבאָר-ביראָ און ווי צו שאַפּען פאַר
דער יוניאָן אַן אַיינענעם בילדינג, וואו עס
אין אייגענע מאָדערנע בילדינג, וואו עס
זאָל זיין אָנגענומען און באקוועם אריינ
צוקומען פאַר די טויערנע ארבייטער
וואָס באוועגן טאַגזשענליך די אַפּיסעס
פון דער יוניאָן.
די פראָגע פון אַן אייגענער היים פאַר
דער יוניאָן האָט נאָר באזונדערס ארויס
גערופּען פיעל באניסטערונג און די
טשערלייטע פון די פראָטעסטיוו שפּעצער
האָבען זיך פאַרפליכטעט צו ארבייטען
איבערגעבען פאַר אַזאַ אונטערנעמונג.
צום שלום פון מיטינג איז אָנגענומען גע
וואָרען אַ רעזאָלוציאָן, אין וועלכער עס
ווערט אויסגעדרוקט אַז דאָס צו ברודער
זיענמאַן, ברודער פיינבערג, גענאָסע מאיר
לאַנדאָן און צום פאַרטרעטער פון דער
אמעריקען פערערישאַן אַזוי לייבאָר, יוה
פרייני, פאַר דער שטעלונג וואָס זיי האָב
בען גענומען אין דעם לעצטען סכסוך מיט
דער מאַנופּעקטשורערס אַסס'ן אין באַ
צוג די העכערונג פון שכירות.

די דיסטריקט מענעדזשער פון דעם
דזשיינטס באָאָרד פון דער קלאָסמאכער
יוניאָן אין ניו יאָרק האָבען לעצטענס אַן
געפאָונען רופּען אַ רייע שאַפּטשערמאַן
מיטינגען צו דיסקוטירען די וויכטיגע פאַ-
סירונגען אין ספּרייט אין דער לעצטער
צייט און אויך די וויכטיגע פראָגען, וועל-
כע שטעהען פאַר דער יוניאָן אין דער נאָך
הענטער צוקונפּט. די שאפּטשערלייט
זיינען די בעאמטע פון דער יוניאָן אין
שאפּ און זיי שפיעלען אַ גרויסע ראלע
אין דער יוניאָן. ער ווערט זיך נאָר אַ
סך אָן דעם שאפּטשערמאַן, אויב זיין
שאפּ זאָל זיין אַ נומער אָדער אַ שלעכטער
יוניאָן-שאפּ. ווען אין דער יוניאָן קומען
איר געוויסע נייע פראָגען, באראט מען
זיך צום ערשטען מיט די שאפּטשער-
לייט, וואָרעם זיי באשטימען דאָס רוב
דעם סענטימענט אין די שפּעצער. זיינען
זיי דאָך אימער אין געהענער באריה
רונג מיט די ארבייטער ווי די אַפּיציעלע
בעאמטע פון דער יוניאָן.
דעם ערשטען מיטינג פון דער רייע
האָט מיט אַ קורצער צייט צוריק איינגע-
רופּען ברודער דזשיי. רובין, דער מענעד-
זשער פון פראָטעסטיוו אַפּיס, פון די
טשערלייט פון די „פראָטעסטיוו“ שפּעצער.
די וואָך רופּט אַזאַ מיטינג ברודער מעמץ,
דער מענעדזשער פון דעם „אַמעריקען“
אַפּיס און נאָכדעם וועלען אַזעלכע מיט
געווען ווערען אויך פון די מענעד-
זשערס פון די אַנדערע דיסטריקט-אַפּי-
סעס. דער פלאַן איז, זיך דורכצורעדן
מיט די שאפּטשערלייט פון אלע יוניאָן-
דיסטריקטען.
דער ערשטער מיטינג איז געווען אַן
ערפאָלג אין אלע הינזיכטען. ער איז גע-
ווען זעהר גוט באזוכט און די פאַרטרי-
טער פון דער יוניאָן אין די שפּעצער האָ-
בען דעמאָנסטרירט אַ מערקווירדיגע
נייט פון איינזינקייט און אַ גרויסע ליעב-
שאפט צו דער יוניאָן! און לויט דעם
נייט וואָס הערשט איצט אין דער יוניאָן
קען מען נביאות זאָגען, אַז די אַנדערע

דיוס צו אַרגאַניזאַציען	178.00
אַדימען די ביכער	134.00
אַ נייט מיניסטריעל	125.00
באליבסטונג	128.77
צווייטער גרעסער שפּראַכען	96.45
יוניאָן-דעם	96.15
ספּיישאַלער	41.85
פאַרלאָרענע פרידמאַן-דיוס	26.00
קאָנסטיטושאַן בוקס	20.00
ליגאַל עקספּענסעס	19.95
סך הכל	\$71,986.96

דזשיינטס באָאָרד חוב	
קראנקען פאָנד, לאַקאַל 2	4,000.00
למער מאַרטיידוזש	3,150.00
מוני אַסעסמענט	1,124.00
סאניטאָריע אַסעסמענט	640.25
דזשינעראל אַסעסמענט	85.50

צוזאַמען	\$8,999.75
באַלאַנס	9,144.83

מיטגלידערשאפט:

וואָס זיינען שולדיג וועניגער ווי 6 מאַנאַט	
קלאָק מאַכער	1,338
סקוויט מייקערס	440
פרעסערס	402
ליידינגס טיילאַרס	164
באַטאַנאַל מייקערס	8
פּינזשערס	774
קאַטשערס	186

סך הכל מיטגלידערשאפט	3,372
----------------------	-------

פאָנדס פון לאַקאַלס

בילדינג פאָנד	
באַלאַנס פון לעצטען יאָהר	196.82

5 דאָלאַר טעקס:

לאַקאַל 2	9,414.00
לאַקאַל 60	2,217.00
לאַקאַל 53	796.00
דאָניאַטאָן 53 קראנקען-פאָנד	735.45
בילדינג רענט	2,160.00
דעפּאָזיט פאַר בילדינג	1,000.00

סך הכל	\$16,519.27
--------	-------------

אוינמרויס און/אָדער מאַרטיידוזש, טעקס, וואָסער-טעקס, רענט

טעקס	930.00
------	--------

באַלאַנס

קראנקען פאָנד, לאַקאַל 2	\$15,589.27
--------------------------	-------------

באַלאַנס פון לעצטען יאָהר

אוינקומפּט פון דיעזען יאָהר	\$11,244.95
אוינקומפּט פון דיעזען יאָהר	4,367.95

סך הכל

קראנקען בענעפיט אויסגעצאָהלט	15,612.90
	1,977.00

באַלאַנס	\$13,635.90
----------	-------------

פרעסערס פאָנד

באַלאַנס פון לעצטען יאָהר	1,852.75
דיוס (520)	784.80
אוינמרויס-געלט פון ניווע	
מיניסטריעל (1.00)	135.00

סך הכל

אויסגעצאָהלט	2,772.55
	502.00

באַלאַנס	2,270.55
----------	----------

רעליגע פאָנד

באַלאַנס פון לעצטען יאָהר	1,065.94
דיעזען יאָהר	815.25

סך הכל

מיניסטריעל-דער	1,881.19
	465.10

באַלאַנס	1,416.09
----------	----------

קראנקען פאָנד, לאַקאַל 60

באַלאַנס פון לעצטען יאָהר	.69
דיעזען יאָהר	1,168.15
	1,194.30

סך הכל

קראנקען בענעפיט אויסגעצאָהלט	2,362.45
	480.00

באַלאַנס	1,882.45
----------	----------

רעפּענס פאָנד, לאַקאַל 53

אוינקומפּט דיעזען יאָהר	.53
אוינמרויס פון די פאָנדס	198.80
	787.06

גרענד טאַטאַל

וואו דאָס געלט געפינט זיך:	\$85,780.12
----------------------------	-------------

סענעראל טראַנסקט קאָ

פיעלס באַנק	\$11,164.28
דזשיינטס באָאָרד	8,046.66
7טע וואָלנאַט סט. באַנק	4,000.00
10טע וואָלנאַט סט. באַנק	8,823.78
וואָר סטיווינג סטעמפּס	8,699.43
פיעלס באַנק אַפּען אַקאונט	1,000.15
	895.82

טאַטאַל

מ. סאַנדלער, סעק.	\$35,780.12
-------------------	-------------

מיטינג פונ'ם עקזעקוטיוו באאָרד פון לאַקאַל 25

די אינטערעסען פון די מאַנופּעקטשורערס
נופא און אויף דער נאָצער אינדוסטריע
בכלל.
די ספּעציעלע קאָמיטע רעדט דאָן
גרינדליך אַרום די פראָגען פון אינערלי-
כער באפעסטונג פון דער אַרגאַניזאַציע,
ווי דאָס אויספילען פון די וויכטיגע וואָ-
קאַציען אין די פאַרשיידענע דעפּאַרט-
מענטס, און דאָס אַוועקשטעלען יעדען
איינציגען פון די דעפּאַרטמענטס אויף אַ
פּעסונערען און ווירקזאַמען באַדען. די
קאָמיטע מעלדעט, אַז אויף איהר פאַר-
שלאָס צו ברודער האַכמאַן, אין שיקאַגאָ,
צו קומען אַהער און איבערנעמען די אַר-
בייט אינ'ם אַסאַסיאַטישאַן דעפּאַרטמענט,
האָט ברודער האַכמאַן געענטפערט, אַז ער
קומט מאָנטאָג אין ניו יאָרק, און ער וועט
דאָ אויפנעמען די פראָגע מיט דער קאָ-
מיטע אויף ברודער רייזבערג'ס פלאַץ
רעקאָמענדירט די קאָמיטע, זאָל אָננע-
שטעלט ווערען ברודער ה. סילווערמאַן.
ביידע רעקאָמענדאַציעס פון דער קאָמיטע
ווערען פונ'ם עקו. באָאָרד אָנגענומען.
בר. רייזבערג שטעלט צו זיין לעצ-
טען באריכט אלס מענעדזשער פונ'ם אינ-
דעפּענדענט דעפּאַרטמענט. אין זיין באַ-
ריכט גיט ברודער רייזבערג אַן אַפּשאַצונג
פון אַלץ, וואָס איז ביי אַיזט געמאָן גע-
וואָרען אין זיין דעפּאַרטמענט און מאַכט
איינציגע רעקאָמענדאַציעס וועגען דער וויי-
טערע פיהרונג פון יעדעם דעפּאַרטמענט.
ער שטעלט אויך צו אַ באריכט איבער
דער טעמינקייט פונ'ם ברוקלינער
ברענטש, וועלכער איז צונויפגעשטעלט
געוואָרען פון ברודער שעכטער, דעם מע-
נעדזשער פון יעדעם ברענטש.
בר. רייזבערג'ס באריכט ווערט לאנג
דיסקוטירט, און אַזוי ווי עס איז שוין גע-
ווען שפעט אין דער נאַכט זיינען די באַ-
טראכטונגען פון זיינע רעקאָמענדאַציעס
אַפּגעלעגט געוואָרען צו דער נעקסטער
זיצונג.

שעה 11, סעק.

קלאָק אַפּרייטאַרס פון 5.11
רעזער שבת איז דער לעצטער מאָג
וואָס איהר קענט נאָך צאָהלען דיוס אויף
25 סענט אַ סטעמפּ. מאָנטאָג וועט שוין
אַ סטעמפּ קאָסטען מיט 10 סענט מעהר.
באטעט זיך מיט דער געלעגנהייט און
צאָהלט אַפּ אייערע חובות אין דער יוניאָן
י'ט שפעטער ווי דעם שבת. האָט עס אין
זיינען.

אַ זיצונג פונ'ם עקזעקוטיוו באָאָרד
פון דער ליידעס ווייסט אין דעסמיי-
קערס יוניאָן איז אָפּגעהאלטען געוואָרען
דיענסטאָג אונטעם, דעם 17טען פעברואַר,
1920, אין 16 וועסט 21טע סטריט. בר.
עסנפערל — טשערמאַן.
שוועסטער עטהעל עהרענבערג ווערט
אויסגעשלאָסען פון דעם עקזעקוטיוו
באָאָרד פאַר גיט קומען צו די זיצונגען
פונ'ם באָאָרד.
איינציגע קאָמיטעס פון ארבייטער פון
פאַרשיידענע שפּעצער ווערען אויסגעהערט
פונ'ם עקזעקוטיוו באָאָרד און וויערע אַז-
געלעגנהייטען ווערען פאַרהאַנדעלט.
עס ווערט אויסגעהערט דער באריכט
פון דער קאָמיטע פון זיעבען, וואָס איז
ערוועהלט געוואָרען צו האַנדלען אין דער
אינטיגער ספּעציעלער סיטואַציע אין דער
יוניאָן אין באַצוג צו דער דרעס'ן און
ווייסט-מאַנופּעקטשורערס אַסאַסיאַטישאַן.
דער באריכט מעלדעט, אַז ביי אַ געמיינ-
שאפטליכער זיצונג פון דער קאָמיטע מיט
דעם ניו יאָרקער באָאָרד פונ'ם דזשינע-
ראל עקזעקוטיוו באָאָרד פון דער אינטער-
נעשאַנאַל איז באשלאָסן געוואָרען, אַז די
אינטערנעשאַנאַל זאָל זיך ווענדען צו דער
דעמאָנסטראַציע אַסאַסיאַטישאַן און איהר
ארויסזאָגען איהר וואָרט אין דער אינ-
טיגער אָנגעלעגנהייט. דערביי איז פון
דער 7טער קאָמיטע אויך צוגעשטעלט גע-
וואָרען אַ קאָפּיע פונ'ם בריעף, וועלכען
די אינטערנעשאַנאַל האָט געשיקט צו דער
דרעס און ווייסט מאַנופּעקטשורערס אַסאַ-
סיאַטישאַן. אין דעם דאָזיגען בריעף
נעמט די אינטערנעשאַנאַל אויף די אינ-
טיגער פראָגע צווישען אונזער לאַקאַל און
דער אַסאַסיאַטישאַן, און נאָך אַ גרינד-
ליכער, אַלזייטיגער און עהרליכער באַ-
טראכטונג פונ'ם אינטיגען סכסוך, לאָזט
די אינטערנעשאַנאַל וויסען דער אַסאַסי-
אַטישאַן אין קלאָרע, פּעסונע דברים, אַז
ניט לאַקאַל 25 און ניט די אינטערנעשאַ-
נאל אַלס אַ גאַנצע קענען אונטער קיינע
אומשטענדען צושטימען צו אַ לאַגע, אין
וועלכער די אַרבייטער אין אַלץ נרופע
שפּעצער זאָלען קיינען באַצאָהלט וועניגער
ווי עס קיינען די ארבייטער אין אלע אַז-
דערע שפּעצער פון דער אינדוסטריע, וועל-
כע שטעלען, אַנב, צוזאַמען גאַנצע אַכציג
פראָצענט פון אלע שפּעצער אין דער דרעס
און ווייסט אינדוסטריע. דערביי ווערט
פון דער אינטערנעשאַנאַל אויך אָנגעוויי-
זען, ווי שלעכט אַזאַ אומגעלומפערטע לאַ-
גע מוז לאַגישערווייזע זיך אַפּרופּען אויף

דער גרויסער סוד וועגען א טויזענד דאלאר בילל. — ווארום מען האט דעזען טויזענד דאלאר ביל אין דער אדמה און קיינער וויל זיך צו איהם נישט צוריהערן. — דער ווייטעד סטייט דיסטריקט אטאָרני וועלכער האט רעזיגנירט צוליעב א פרינציפ.

שפּעטער די געכאַפטע אַרעסטירט, און פאר'משפּט צו צוואנציג יאָהר פּריוואַן. געדענקט, אַלזא, אז מ'ר מעלאַני האָט די גענעטערס געבראַכט. אז א מענש מאַכט אזא נוסען דזשאב, דאָרף מען איהם באַצאלען און מען דאָרף אויך באַצאלען די אַרונטערגעבראַכטע געסט. האָט יעמאנד צוגעשיקט א מעלאַני'ן א טויזענד דאָלאַר ביל אַלס לוינ פאַר דעם זשאב. ווען די גענעטערס זיינען גע- באַרען אַרעסטירט און מיט זיי איז אויך מעלאַני, האָט מען אויסגעפונען וועגען דעם טויזענד דאָלאַר ביל, טאקע פון מע- לאַני'ן אליין, ווייל ער איז, זיך צו רע- טען, אויפגעטראָטען אַלס עדות פאַר דער קאָמפּונעליטאָ, דאָס הייסט, פאַר דער שטאַט, און ער האָט פאַרזיכערט אז דיעזער טויזענד דאָלאַר ביל איז צו איהם צוגעשיקט געוואָרען פון וויליאם פינלי, די רעכטע האַנד פון די פילאדעל- פיער מוירפּיס. מעלאַני האָט אויך גע- זאָגט אז פינלי האָט איהם געהאלפּען אין דער אַרבייט און די גענעטערס זאָלען אנטלויפּען. איז פינלי געוואָרען אַרעס- טירט אויף די אויבענדערמאָנטע קלא- גען. ערשט לעצטע וואָך איז דאָס גע- ווען זיין טרייעל. די דזשורי איז געווען גענויע פּופּציג שטונדען אין באַראַטונג; ער פון די דזשורי לייט זיינען געווען פאַר געפינען איהם שולדיג. איינער אַבער, וועלכער איז פון דעם זעלבען וואָרד וואו פינלי וואָהנט, געווען פאַר דייטשערעכען איהם, און — דער רעזול- טאַט איז געווען אז דער איינער האָט זי ענט. פינלי איז באַפרייט געוואָרען אַלס אונטערלעגער מענש, און — יעצט יענט זיך צו וועמען באַלאַנגט דער טוי- זענד דאָלאַר ביל? ... איהר פאַרשטעהט: דער יעניגער וועלכער וואָלט זיך אַפּגע- רופּען וואָלט זיך אליין געפיהרט אין פּריוואַן, ווייל דאָס וואָלט באַזויגען אז ער האָט עס געהאלפּען די גענעטערס צו ברענגען און צו אנטלויפּען... טאָ וועל- כער משונענער וועט עס וועלען זאָגען אז דער טויזענד דאָלאַר ביל באַלאַנגט צו איהם... ליענט ער דאָרטען ביז — וועל- כער וועט מסתאם איהם מיט דער צייט אָבעבען מעלאַני'ן, ווייל נאָך אלעמען האָט ער דאָך געמאַכט דעם דזשאב... עס געפינען זיך אפילו גוטטהאציגע מענשען וועלכע מאַכען א פאָרשלאָג אז מען זאָל דיעזע טויזענד דאָלאַר געברויכען אַנצו- פאנגען א פאָנד פאַר א מושב זאָנים פון אלעם פאליטישענס און גענעטערס, וועלכע קענען שוין מעהר קיין דזשאבס ניט מאַכען, אָבער, נאָט ווייסט אויב דער פלאן וועט דורכגעפיהרט ווערען, ווייל נאָך אלעמען באַלאַנגט דאָס געלד צו איהם, מאלאני'ן; ער האָט שווער און ביטער געאַרבייט פאַר דעם...

ליענט ביי אונזער דיסטריקט אטאָרני
טויזענד דאָלאַר בילל שוין א פאַר
אַהר און קיינער וויל זיך צו איהם ניט
ווריהרען. דער דיסטריקט אטאָרני בעט
דיך רחמים ביי דעם אונבאוואוסטען איי-
קעטימער אז ער זאל קומען נאָך איהם,
בער, דער אייגענטימער ווייזט זיך ניט,
פֿעס ווי ער וואָלט מורא האָבען פֿאַר
פֿעס ביל ווי פֿאַר א שרעקענסגייסט.
וועט איהר דאָך פרעגען ווי קומט
ס'ס? טויזענד דאָלאַר ניט קומען אב-
ענהמען קען זיך נאָר א טויטער פֿאַרגי-
טען, וועט איהר זיך מסתמא טראכטען...
קויב איהר טראכט אזוי, מאכט איהר א
רויסען טעות; דער טויזענד דאָלאַר
ויל באַלאַנגט טאָקע צו א לעבעדיגן
עלכער וואָהנט אין פֿילאדעלפֿיא, איז
געשניטן אין פֿילאדעלפֿיא, אָבער ווער
ער כּוהרעמאן איז, — דאָס איז א סוד.
ער דיסטריקט אטאָרני, זיינע געהיל-
ען, און א גרויסע צאָהל אנדערע מענ-
שען האָבען עס שוין געוואָלט אויסגעפֿי-
ערן, אָבער, אומזיסט; דער טויזענד דאָ-
לאַר ביל ליענט אין דיסטריקט אטאָרניס
טראַנק און אלע האָבען איהם אין דער
— נידע.

אז די טויזענד דאָלאַר באַלאַנגט ניט
צו קיין אידישען אַלדרייטניס, איז זיכער,
ווייל ווען א אידישער אַלדרייטניס גיט
אָנאָר איין דאָלאַר וויל ער אז די נאנצע
וועלט זאל וויסען וועגען דעם. צו קיין
אַרימאן באַלאַנגט ער אויך ניט, ווייל
ווען אן אַרימאן זאל האָבען טויזענד דאָ-
לאַר וואָלט ער דערמיט אבגעצאָהלט זי-
נע חובות... באַלאַנגט עס אלזא צו
זייכען נוי. טאָ ווער איז דער נוי? א
דאָס איז די פֿראגע! עס האָט שוין א
געקאָסט דער שטאָדט א סך טויזענדער,
דינענען סוד אויסצוגעפינען, און — איהר
מענט זיכער זיין אז מען וועט זיך קיינ-
מאָל ניט דערוויסען דערפֿון...

אָבער, פֿאַר וואָס דער אייגענטימער
ווייל פֿון דעם טויזענד דאָלאַר ביל גיט
וויסען, איז נאנץ אינטערעסאַנט, און
אויך וועל עס אייך דערצעהלען.

איך האָב שוין א מאָל געשייכען אין
דער „געזעכטיגקייט“ וועגען דעם פֿאַסען
אַרדעסאנדאָל. דאָס איז שוין איינ-
מאָל א סאָנדאָל! די נאנצע לאַנד האָט
שערמיט געקלונגען, און אזוי ווי ניו
יאָרק זאָגט מען, באַלאַנגט אויך צו אמע-
ריקא, האָט מען אויך דאָרעטן וועגען
דעם געהערט... אלזא, איז קורצען איז
אזוי די געשיכטע:

מיט איבער צוויי יאָהר צוריק האָן
די צוויי צושפּאַלטענע טיילען פון
רעפּובליקאנער געגנט געהאט א
דער פּאָליטישען קאמף. ביידע
געוואלדיגען פּאָליטישען קאמפּ
האַבען אַרויסגעשטעלט קאנדידאַטן
אויסגעשטעלט פאר געוויסע עמטער, און ביידע
פון דער געגנט האָבען ביטער גע-
קעמפט איינע געגען די אנדערע. אין
וואָרד זיינען אבער די פילא-
סאָפֿיער מיינונגס — די ווערס "שווא-
ך ווי דער געגנער און דער הויפט קאמפּ
אזוי קאָנצענטרירט געוואָרען אין דיעזעלען
וואָרד. האָט עמיגר פון די אָנהענגער
פון דעם ווער קאנדידאַט, אָדער, דער
קאנדידאַט נופא, אויסגעטראכט א וויכ-
טיגען פלאן... מען האָט זיך געזעהן מיט
א געוויסען פּאַלאַנץ, וועמעס ביזנעס און
אזוי געווען צו ברענגען סקעסס פאר
געגנעסערס ווען עס איז נויטיג געווען
פאר די אינטערעסען פון מאנאָפּעסטש-
רעס. אָדער גרויסע פּאָליטישעס, און
מען האָט איהם געבעטען צו קומען צו
הילף אין "אויספלייבען די אמת'
דערשטער פון פּאַלאַס" און — נישט אַמאָ
אומיסט געוועהנליך; האָט ער זיך
"איינגעשפּאַנט אין דעם וואָגען פון
פליכט", און — ער האָט געבראכט 20
געגנעסערס פון ניו יאָרק און ניוארק פאר
דעם פינפטען וואָרד און זיי זאָלען "אויס-
געמעסן דערגעטניקט"... דער סוף איז
געווען אז זיי האָבען דעם פרייהאַנדעל
פון די פריימעריעלעקשאַנס געשאַנע
און גע'האַנגעט צעהנדיגע פּאָליטישענע
פון דעם געגנערשען צד און זיי האָבען
פאר איינלאנג אויך דערשאַסען. אויף
מיט א פּאַליסמאן. די געגנעסער, מיט
דער אויספאָהמע פון עטליכע זיינע
אָרשאַוואנדען געוואָרען. מען האָט

וועלכער האט איהם מיט זייען יאָהר
ווריק אפּגיכטעט צו דיעזען אמט, און
צו א. מיטשעל פאלמער. אין זיינע ליע
כע ברויטעלאך צו די אויבענדערמאָהנטע
האַט ער נים בלווי אָנגעגעבען די אור-
זאכע וואָרום ער נים אויף זיין אמט,
אָגאָדערען, ער האָט אויך שטאַלע קריטי-
זירט די מעטאָדען וועלכע דער אמאָרני
דושענערלאַ געברויכט געגען מענשען,
וועלכע זיינען נים קיין פארברעכער דער-
פאר וואָס זיי באלאָנגען צו דער קאָמו-
ניסטישער פארטיי. ער האָט אויך ער-
קלעהרט אז יוען דער אמאָרני דושענער
דאל זאָל בעסער זעהן צו פארפאָלגען די
פאסקרונע, הויט-שינדעדישע פראַפּי-
טערס, וואָלט ער אויפגעטאָן א פיעל בע-
סערע זאך ...
ווי איהר קענט זעהן פון דיעזע ער-

פון בערטהא פיסאר.

נים ווי א דאָלאַר-און-סענט פראַנגע, און
 איינפאכער פראצעס פון דינגען זיך, האָן
 איז אונפערשטענדליך דער פאקט וואס
 יעדער גרויסער סטרייט געווינט אזוי
 פיעל סימפאטיזערס צווישען אזוינע
 שיכטען פון דער באפעלקערונג, וועלכע
 האָבען מיט דער ארבייטער באוועגונג
 קיין שום שייכות. מאסען מענשען, נים
 קיין ארבייטער האָבען גערן געוואַלט
 זעהן דעם געווינס פון די שטאַהל סטריי-
 קערס, צום ביישפּיעל; וואָלטען געווען
 העכסט צופרידענע פון דעם זינע פון די
 סטרייקענדע מיינערס. או עס איז דאָך
 קלאָר ווי דער מאַג, עס איז אזוי זי-
 כער ווי א נאטור-געזעץ, אז די ענהע-
 כערטע ווירדזשעס אין ביידע פעלע וואָל-
 טען געצויגען געווארען פון דעם קאָנסר-
 מער'ס פאקעט, זאנאר צוויי מאָל אזוי
 מער.

ווי זיינען עס מענשען אזוי בלינד צו זייערע אינטערעסען? ווי איז מען עס אזוי פאררעטערש, זאָ צו זאָנען, צו זיך זעלבסט?

אויב עס איז אמת, אז עס האבן דעלט זיך דאָ נאָר וועגען אַ געוויסן סעקר אויסבעסערונג פון דעם ארבייטער'ס לאַגע, דאָ וואו, אום טאגס וויי לע, איז די אויסבעסערונג? ווי געזאגט זיינען די אונפארמיידליכע רעזולטאטען פון סטרייקס געהעכנטע פרייזען פון די פראדוקטען, און די ארבייטער, אלס קאנסומערס, צאָהלען פון זייער אייגענעם פאקטעס דעם געהעכערטען לוינ וואס זיי האָבען, נאָך אזוי פיעל אונבאשרייבליכע קרבנות, געוואונען. עס וואָלט נישט געווען ריכטיג צו באַהויפטען, אז די ארבייטער זיינען נישט מעהר ווי אַ בלינדע מאַסע, וועלכע נישט זיך נישט אפ אַ קלאָרע רעכענונג וואס זיי טוט. גראַדע פארקעהרט. די ארבייטער היינטיגע צייטען זיינען גענוג ענטוויקעלט, גענוג אינטעליגענט צו באַגרייפֿען אורזאכען און פאָלגען און צו אַנטלזירע געזעלשאַפטליכע ערשיינונגען.

ווארום וועט מאכען ווי זיך אזוי נאך
ריש מיט זייערע ענדלעכע סטרייטס? צו
וואס אזא אונגעווענליכער פערלעסט
פון געלד, צייט און ענערגיע ווען די דע
זולסטמען זיינען אזוי נישטגיט, א מיראזש
— א זויפע-בלאץ?
סטרייטס זיינען אומטער קיינע אומ-
שטענדען א פראגע פון וויידזשעס און
שטונדען. סטרייטס זיינען א קאמף פאר
מ א כ ט, פאר דער א ו י ב ע ר-
ה ע ר ש א פ ט אין דער געזעלשאפט.
מענען די גרויסע מאסען ארבייטער נאך
ניט טראכטען וועגען דעם, מענען זיי אז
נאר מאכען פייערליכע ערקלעהרונגען,
אז זייער איינציגער צוועק באשטעהט
אין אויסבויערען זייער לאנגע אהנע דא-
מיט א נאצורליכע דעם פונדאמענט פון
דער איצטיגער געזעלשאפט — זייער
מיינען, זייער טראכטען שפיעלט דא א
נאנץ קליינע ראלע. די געשיכטע רע-
כענט זיך נאנץ וועניג מיט מ י י נ ו נ-
ג ע | און געדאנקען נאך מיט מ י י נ-
ט ע |. דער קאמף ווערט דא געפיהרט
נאנץ אונבאווואוסטזיניג. ניט ל א-
ניס באגריינדעט איהם, נאך א י נ-
ט ע | נ י ס ע |. אינסטינקטיוו פיה-
רען ביידע צדדים, די איינגעטימער ווי
די ארבעטער, אז דא האנדעלט זיך ווע-
ניט א קאמף אויף לעבען און טויט, א
קאמף פאר געזעלשאפטליכער עקזיס-
טענץ, א קאמף פאר דעם א ו י ב ע ר-
בו י פון דער געזעלשאפט-
ליכער געביידע.

מיר לעבען יעצט אין א צייט פון
אונאויפהערליכע סטרייקס. מען ווערט
נאך נישט פארמיט מיט איינעם, און עס
קומט שוין אָן א צווייטער. אויב אמאָל
האָבען די סטרייקס געטראָגען אַ דריטן לאָף
קאלען בראַקאטער, זיינען זיי יעצט אויף
א נאציאָנאַלען מאַסשטאַב, זיי פארסא-
פען דעם גאַנצען לאַנד און פארקריפּלען
גאנצע אינדוסטריען. אמאָל זיינען
סטרייקס געווען אין דער פארמע פון עק-
ספּלאַזיאָנען, עפעס האָבען די בעליבתיים
אריבערגעכאַפט די מאַס, האָט געפלאצט
די געדולד פון די ארבייטער און עס האָט
אפּפלאקער געמאָגן דער פייער פון פראַ-
טעסט. סטיכיש זיינען זיי געקומען, די
סטרייקס, ווי אין ערדציטערניש, אָהן
קיינע ספעציעלע פאַרברייטונגען און אָהן
געניגענדע געלדמיטלען. יעצט אָבער
קומען סטרייקס נישט פּלוצלונג. מען
אָנאַכט זיי באַראַויס. ביידע צדדים
פאַרבכרייטען זיך ווי צו א רעגעלען
שלאכט. גענעראלען און קאמאנדירען ווע-
רען פאַראויס באַשטימט, און מיליטערי-
שע פלענער ווערען גענוי אויסגעארבייט.
אמאָל זיינען סטרייקס געווען א זעלטענע
היינט היינט זיינען זיי א סאָנאַטענליכע
פאַסירונג. אמאָל זיינען זיי געווען אַן
א ב נ א ר מ א ל ע, היינט זיינען זיי א
ג א ר מ א ל ע ערשיינוג אין אונזער
לעבען.
וואָס זיינען די היסטאָרישע קרעפטען
הינטער דיעזער אלץ וואקסענדער סטרייק
באַוועגונג? נישט פון וואוילקאָג, נישט
אלס קאַפּריז גיבען אויף מיליאָנען מענ-
שען זייער ארבייט און בלייבען מאַנאַט
לאנג אָהן לעבענ'ס מיטלען. נישט אומ-
זיסט ליידען זיי אין דער צייט פון
סטרייקס פון די פאַרפאַלונגען פון דער
פּאָליציי און געדונגענע גענעסמער. אויף
די באַסעס, ביי וועלכע געלד און דער
עסענץ פון לעבען, אויף זיי ליידען דיע-
זע געלדפאַרלוסטען דורך די שמענ-
דיגע סטרייקס — ווארום זשע זיינען זיי
נישט מעהר נאכגעביג? ווארום קעמפּען
זיי אזוי ביטער?

עס איז אן אלגעמיינ אנערקענטע
מיינונג, אז סטריקס זיינען, ניט מער
און ניט וועניגער, ווי א קאמף פון די
ארבייטער פאר העכערע ווילן
דזשעס און קירצערע אר-
בייטעס שטונדען.

איז עס טאקע אזוי?

אויב דיעזע מיינונג איז די ריכטי-
גע, דאן זאל מיר ווער דעקלערירט ווארום
זיינען די באסעס אזוי משנהדויליג
איינעשפארט אין ניט נאכגעבען די פאר-
דעוונגען פון די ארבייטער? ווארום
העכערען זיי ניט די וויידזשעס פון איי-
דער זעלבער צייט העכערען דעם פרייז
פון די פראדוצירטע ארטיקלען? קיי-
נער, אכסאלוט קיינער, וואלט געהאט א
רעכט צו באשולדיגען זיי פאר העכערע-
די פרייזן אונטער דיעזע אומשטענדען.
אויב נאך די העכערונג איז פרא-
פארציאנעל צו די העכערונג פון
די וויידזשעס. ווען דער פרייז פון
מעהל, צום ביישפיל, העכערט זיך, קע-
מען דען באשולדיגען דעם בעסער פאר-
העבען דעם פרייז פון ברויט? צו-
וואס זאלען די באסעס פיהרען אזא פאר-
ביסענע מלחמה, צו וואס זיין פארהאסט
און פארפלוכט ביי מיליאנען מענשען
צו וואס זיין געבראנדמארקט אלס עקס-
פלאטאטאטאטאן און בלוטשויווערס ווע-
זי קענען נאנץ לייכט ארויסשטעלען זיך
אלס ברייטהערציגע, אלס ארבייטער-
פריינד ניט ליידענדיג? אביי קיין פינאנ-
פארלוסט?

אויב סטריקס זיינען ווירקליך מעהר

מיקד דרייווערס, בעקערייען, לאָנדרים, צו דעכאַטירען א פראנע, און נאך אזעל-

ווערער געקאנטע יאנאָווסקי:
אויך בין היינט געקומען אהיים נאכ'ן
שעפטלאך, אין האָב געפונען די „גערעכ-
טיגקייט“ אין מיין „לעסער באַס“, דארט
איז מיין אויג געפאלען אויף אַ געוויסען
בריוועלע פון פיקאדעלפּיא און דער „אינ-
האַלט“ (אויסער דער פולער מויל מיט
וואסער) האָט מיך אזוי צוגעצויגען, אז
אויך האָב זיך נישט געקענט הערשען (באָטשי
נאָם ווייס, אויך בין געווען מיטער) און
איהם איבערגעגעבן פון אַפּפּאנע ביז'ן סוף
מיט דעם אונטערשריפט מיט אלעמען. אויך
זאָג אויך, דאָס איז שוין געווען איין מאָל
אַ בריוועלע און אויך פילע ווי צו געבען
א „דאנק“ ברודער א. ס. ו. ו. ע. ד.
דעם געוועזענעם באַזאַהלסטען
מענדעווער פון דער פילאדעלפיער ווייט
פאכער יוניאָן, דעם געוועזענעם ווייט
פּרעזידענט פון דער אינטערנאַציאָנאַל
ליידינג אַרבעטס וואָרקערס יוניאָן און
דעם יעצטיגען בראַווען און נאָכגעלען
„שומר חיים“ פון אונזער באַוועגונג. דער
דאנק קומט איהם פאר זיין מיטטיגער-
טע פארטיידיגונג פון דעם געזעצ
קלאַס „באשיצער“ וואָס זיינען אויפ'
געשטאנען אויף אונזערע קעפּ — די גע-
וועזענע באַזאַהלסטען אויסגעקליבען
אמטע וועלכע האָבען זיך אויסגעקליבען
אזע געשעפטעל וואָס נישט זיי, נאָם צו
דאנקען, דארטען עננט צייט, אויף צו מאַ-
כען געשעפטען, פריוואטע געשעפטען מיט
די באַסעס, און עננט צייט (און מוט און
עהרליכקייט!) אויך אויף צו פארטיידי-
גען די אינטערעסען פון די אַרבייטער,
וועלכע שקלאפּען ביי די וועלכענע באַסעס.

נאטירליך איז דויער קלאס געוועזענע
יוניאן בעאמטע אויף ניט געווען קיין גרוי-
סע עהרע פאר דער ארבע. באוועגונג. לויט
ווי דער פשוטער חיים יאנקעל (אָה),
איהר'ס דאָס כשר פארדיענט חברה. איהר
זייט צו נאאיוו) פון דער יוניאן דענקט
וועגען זיין בעאמטע, אלס דעם הייליג
סטען פרינציפן זוכער, איז גאָנאר דער
זאָגענאָמער אלטער קלאס א גרויסע דיס-
אפּאָינטמענט פאר איהם, פאר דעם אייני-
פאכען מעכער. איהר האָט געדארפט
זעהן וואָס פאר א אויגען דער מעכער
שמעלט אָן, וועל מען קומט צו לויפען א
פאַרשפּעטער צום פענסטערל פון זיין יר
ניאָן מיט א קלאנע אויף זיין באָס און
זוכט זיין נעכטער, רעטער, ברודער מע-
נעדזשער, און געפינט, צו זיין איבעררא-
שונג, אז דער ברודער מענשאַפּטער האָט
היינט אין דער פריה געפּענט א שאַפּ פון
14 מאַשינען. האָ?

מ'יך דריווערס, בעקערייען, לאָונדרים,
קליינג סטאָרס, פארמס, גראַסעריס, גרין
סטאָרס, און נאָך און נאָך... פארוואָס
קרייבען זיי זיך גראַדע אויס מאַנטפער
טיטורניג? פאר וואָס מאַכען זיי אזא
אומעלומפערטען שפּאָנג מיט איין מאָל,
פון אַרבייטער אַנטשאַטאָר צו אַרבייטער
עקספּראַטשאַטאָר? פאר וואָס? פרעג
א'ך...

אײַך גלייך נײַט צו עסען קײן „אײַם“ טערס“ בלוז דערפאר וואָס זײ ווײנען צו ווײַז, אָהן בײנער. עפעס גלייטשען זײ ייִך אײן מויל. אײַך גלייך נײַט אָט דעם בלאַס רעזיגנירטע, וואָס האָבען נײַט קײן בײנער אײן זיך, וואָס ווײנען, ענטשולדיגט מײַר, קוואַטשיק. זײ ווײלען זײן אײ דאָ, אײ דאָרט. — אָדער נײַט דאָ אײן נײַט דאָרט. אײך האָט אַ מע ק ל ע ר. אײך גלייך נײַט קײן שוויצער. אײן קען נײַט אײַן קוקען אַ מאָן וואָס זאָגט אז ער קען טאָן צען מאָדע אַלע חתונות. אײך גלייך נײַט קײן קעצעלע צו האַלטען בײַ מײַר אײן הויז, ווײל אײך גלייך נײַט אײהער זײטען. אָט לעקט זײ מײַר די סעמעטענע און אָט קריכט זײ אַרײַן מיט דער מאָרדעמשיקע אײן טעלער טשיקען סופּ; אָט מײַאקעט זײ און נאָיאַקעט אז מען קען ווײנען, און אָט וואַשט זײ זיך מיט דער רעכטער לאַף-קע דעם פנים—זײ וואַרט שוין פאַר נעסט. אײך זאָג, ביזטו אַ קאָטץ טו עס — פרענק-פורטערס, דאָס אלעס.

ווער האט דאָס ברודער סילווער'ן גע-
שטופט צו רעזינירען? איך געוויס נים.
וואָרום האָט ער טאקע רעזינירט? אויב
ער האָט געוואוסט (און יעדער איינער
ווייס זיך בעסער ווי אַן אנדערער) אז ער
וועט נים קענען אייסקומען אָהן זיין אל-
טער ארבייט, האָט ער געדארפט שמעהן
אין דער יוניאָן און טאקע נעמען „זשא-
לאָוואניע“ ווי גאָט האָט געבאָטען. ווי-
דער, האָט ער מעהר נים געגליכען זיין
ארבייט און האָט באַשלאָסן, דאָן נעמ-
אין דער וועלט זוכען זיין גליק, צו זאָל
ער נים האָבען צו היינעם קיין פרעסטיז-
זיעס, ווען מאַנכע ערלויבען זיך (אזוי ווי
איהר געג. רעדאקטאָר) צו צווייפלען אין
דער פאסיגקייט פון צו האָבען פאַררוע-
פאַרטרעטער אַין דער יוניאָן. גענאָסע
רעדאקטאָר, שרעקט זיך גאָר נישט איבער
פון סילווער'ס בריוועלע, איהר האָט אין
מיר דעם שטאַרסטען אונטערשריטער.
איך, פּונקט אזוי ווי איהר, קען נים איינ-
זעהן ווי אזוי מען קען 12 אזיינען פאַרזי-
פען אן אינשרענס פאַליסי צו א באָס און
1 אזיינער ביי איהם רופען א סטרייק, און
איהם בייט ער באַקעמפען. שלאָגט
מיר מיט אַרובינע „ברודער“ סילווער,
איך קען דאָס נים פאַרשטעהן, ווי אזוי
אזא זאך איז מעגליך. בלעבען „ברוד-
דער“ סילווער האָט געדארפט עפענען א
קול צו לענען די נייע מאָדערנע דייף-
לאַמאָטיע, וועלכע ער האָט ערפינדען.
איך וואָלט שוין דיווער „וויסענשאפט“
געגעבען א נאָמען. זאָל מען עס רופען;
„די קונסט צו האַלטען ארבייטער און
בעלי בתים אויף איין שטריקעל“.

אין ווייס ווארעם ווינאָן באַשאַמטע
דעזיגנירען, אַבאָוואַל ברודער סילינער
טרייס זיין אורזאכע זיין זיין דעזיגנאַציע
איינצוהאלטען אין א נעהיימניספולען שליי-
ער. ווען א ווינאָן באַשאַמטער איז אפ א
פאַר יאָר אין דער ווינאָן דערפיהלט ער
זיין וויכטיגקייט. דאָס מאַכט איהם
זעהר שטאַרק עמפּפּינדליך. ער פאנגט
אָן נים צו קענען פאַרלירען.
מען דערט צו איהם נים שעה; מען באַר-
האנדעלט איהם- נים גוט; מען פאַרט
איהם נים; מען נעהמט נים צו פיעל זיין
וואָרט; עס געפיעל זיך לייטע אין דער
עהן. באַדער, אדער אנדערש וואו אין דער
ווינאָן, וואס זי אַ נען מיט איהם

אזעלכע רעזיגניישאָנס, אונסער נאָר-
מאלע באדינגונגען, ווידערהאָלען זיך א
10—12 מאָל, ביז ענדליך, העפט שוין
מעהר קיין זאך ניט און מיט „גרויס בא-
דייערען“ ווערט די רעזיגניישאָן אנגענו-
מען.

אלוא, ווי איהר זעהס, רעזיגנירען
בעאמטע, אין מעהרסטע פעלע, דערפאר,
ווייל זיי ווערען שוים דערעסען דער
„דזשאב“. זיי בענקען נאָך פעס נייעס.
זיי ווילען מאַכען אן ענדערונג אין זייער
לעבען. זיי ווילען מעהר ניט האבען קיין
סוויגענדע באַסעס אויף זיך. פונקט ווי
דער איינפאכער אפערטימאָר, — אזוי זיי
— ווערען זיי אין א נעוויסער צייט באַ-
הערשט פון דעם געפיהל, צו זיין דער
א י י ג ע נ ע ר באַס אויף זיך. דאָס
נאטירליך איז א געפיהל זאך, און אי-
בערהויפּט א פערזענליכע זאך. מען וואס
אויף זיי קיין פאראיבעל ניט האָבען, וואס
זיי עסט זיך צו דער אמט. אבער וואס
מיר פארדריסט איז וואס זיי מאַכען פון
זיך לעמעשעסעס: זיי רעזיגנירען, זיי
באשליסען צו מאַכען די ענדערונג אין
זייער לעבען און נאָכהער טרייען זיי צו
הענגען אויף ביידע בריקלעך: מיט איין
פוס שטעהען זיי אויף דעם נייעם 'געזונ-
טען' בריק וואָס זיי האָבען פאר זיך אליין
אויסגעקליבען, און מיט דער צווייטער
פוס, הענגען זיי זיך אָן אן דעם בריק
וואס זיי האָבען אָט ניט לאנג מיט זייער
רע אייגענע הענט, צובראָכען הינטער
זיך.

דאָס איז אלץ גערעדט פון דעם
שטאנדפונקט פון דעם רעזינירטען בער
אמטען? וואָס אבער הרעם זיך מיט דער
יוניאָן? פון דער יוניאָן זייט איז שוין
נאר צרות. ווי קוקען די באַסעס אויף
אזא יוניאָן וואָס האָט נישט איהרע אַ י
ג ע פ פארטרעטער? וואָס פאר אַ
רעפּעסענטאָנט האָבן זיי פאר אזא יוניאָן?
זאל שוין אפילו זיין, אז דער שומר חינוך,
קען זיך ווי עס איז אויסהיטען נישט צו
געשטריכענע ווערען, אזוי ווי ברודער
סילווער זאגט, אבער וואָס איז וועגען די
בעלי בתים? קען ברודער סילווער מיר
ערוב זיין אז זיי ווערען נישט געשטרוי
כלעט מיט שלעכטע מחשבות? זיי ער
ווארטען שוין נאר פיעל פון דער „שאַן“
וואָס זיי גיבען איינעם איז ביזנעס, און
דער רעזולטאַט דערפון איז אז די יוניאָן
דארף פארשווערען מיה און ענערניש ביי
וואָנען מען קען מאַכען אזא מאָנאָפּעק-
טשווער צו גלויבען אז די יוניאָן (אָדער
דער אינשורענס אנזעט) מיינט ער גיט
דער פראַנץ, אזא צושטאנד איז גע-
פעהרליך פאר א יוניאָן און קיינער קען
עס נישט אפלייקענען.

דערבער וויל איך אייך זאגען ווער
טער רעדאקטאָר, אז איך בין פאַלקאָס
איינפאַרשטאַנען מיט אייך און אייער
שטעלונג נעמען „פרעמדע“ אין דער וועלט
ניין. איך האָב די פאַלגענדע מיינונג
וועגען רעזיגניישאָנס: ווען אַ בעאמטער
פון אַ יוניאָן רעזיגנירט איין מאָל, זאָל
זיין רעזיגניישאָן גלייך אָנגענומען ווער
דען און ער זאָל קיינמאָל נישט קענען קור
מען צוריק. דאָס וועט באַווויזען וואָס
פאַר אַן ערנסטער שריט אַ רעזיגניישאָן
מיינט און די בעאמטע וואָס זיינען מיט
איין וועלען זיך שטאַפען צו וואַרפֿען מיט
רעזיגניישאָנס. ווידער מוזען מיר נישט
דערלעזען קיין שומיר הינט דער פֿירער
ניין. די יוניאָן איז אַ זעהר ווערספּליע
זאָך פאַר דעם אַרבייטער. זי האָט איהם
נעקאַסט קעגן בלוט און שווייס ביז וואָס
נען זי איז אויפגעבויעט געוואָרען. נאָך
מעהר, איך גלויב, צי יאָ פֿיהרער פֿיהרער
צי נישט פֿעלדען פֿיהרער, 90 פראָצענט

**אינשורענס, ריעל עסטייט,
אדזשאסטמענטס**

ווערמער הער רעדאקטאָר.
מיר דאָכט זיך אז איהר זיינט שוין
דריבער די גרעניץ פון אייער „פרעס-
פרייהייט“. איבערלעזענדיג „פריינד
סילווערס“ לעמער האָב איך זיך גערי-
כען די אויגען, נישט וועלענדיג גלויבן
אזעלכעס זאָל קענען פאסירען ביי
אונזער רעדאקטאָר. מילא, אז מען
איז שוין א ריעל עסטימטניק דאָרף מען
שוין שפיען אויף דער וועלט? ניין,
ווערמער רעדאקטאָר, עס האָט זיך מיר
ניט געגלויבט איהר זאָלט עס דערלאָזן.
דערלאָזן אז יענער זאָל אונז שפיען
אין פנים, מיר לאָזן זיך נישט שפיען
אין פנים פון גרעסערע ריעל עסטימט-
ניקעס און ספעציעל . . . הערט נאָך ווי
ער האָט זיך עס צעיושעט! דער בעס-
טער באַווייז, אז עס איז עטוואָס פיל
אין דעמעאָק.

הערט נאָר אדרבא, וואָס א אידען
גלוסט זיך צו שרייבען:

„בלויז קיין טשעקס קריג איך נישט
אָבער אַרזשאַסטמענטס מאַך איך די
עלעבע, ווי אין די אלטע צייטען. (איך
וועל נאָך אַ מאָל דערפאַר צייטערן דעם
רעאקטאָרס ווערטער). יעס, פריינד
סילווער, צולעב פרוואַסע ביזנעס,
שטעהט מען אין פריינדליכע באַציהונג
עצן נישט ווי אונזער רעאקטאָר זאגט
מיט די, נענען וועמען מען האָט ביז יעצט
געקעמפט, נאָך מיט די פאַר וועמען מען
מאכט אַרזשאַסטמענטס. עס זאָל זיין
לייכטער פאליסיס צו שרייבען. מענשען
ווילען געבען אפּיריווירס, געשוואַרענע
יעס, אמת געשוואַרענע אז מען מאכט
אויס סיי אליין ביי די וועלכע מען דארף
אַרזשאַסטמענטס מאַכען און די לעצטע
געגעהען טרייען קריגען. מען זאָל קענען
פאליסיס שרייבען. און יש אומרים, אז
דער הויפט־פּאַפּוס, וואו אונזער אומזיסטער
אַרזשאַסטמענט - מאַכער שרייבט זיינע
פאליסיס און וואו זיינע העדקוואָדערס
געפינען זיך, איז אין אָפּיס פון די מאנר
פעקטשורערס אַסאָסיאיישאָן, אין דענקלא
בילדינג. עס לוינט זיך גיט פיעל צו פאָר
לעמיוירען אָדער אויסנוצען אונז און נאָך
שפּיען אונז אין פנים. טויענדער מאָל
יין.

מיר מעגן דאנקען פאר דער טובה
פון אומוזסטע אדושאסטמענטס, ווייל
מיר ווייסען אז מען האט נישט געוואלט
ברענגען נאך איין ריין אויף די וויידזשעס
האט מען און נאכען איין אדושאסט-
מענטס נישט געוואלט מאכען.

און יעצט, פלוצלונג אומזיסט.
הייליגע אונשוולד.

מיט גרוס,
א. גאלדשמיטה,
א מעמבער פון לאס. 2.

ווערמער רעוואקטאָר!
דעם 31סטן יאנואר איז געשטאָרבן
פון אינפלווענצא ברודער סטעוון איי-
דעס, א סעטינגער מעמבער פון לאָסאל 5
פון דער שייטלאַנער קלאָוס מאכער יו-
ניאָן. ער איז געווען דער שאפ שטער-
מאן פון פערסיוואל פאלמער'ס קלאָוס
שאפ, די גרעסטע קלאָוס פירמע אין שו-
קאנא. ברודער אימרעס איז געבוירען
געווארען אין אונגארן און איז אלט גע-
ווען 33 יאָהר.

פיעלע פון אינזערע מיטגלידער זיי
נען געווען ביי דער לויז. די שותםסער
און ברודער, די מיטארבייטער פון דעם
שאפ הויטען געבראכט טראנצען בלומען,
מיט הויטען בענדער, מיט דעם אויפ-
שריפט: „די קלאוק מאכער יוניאן“.
רעדען זיינען געהאלטען געווארען פון
ברודער גלאזמאן, דער ביונעס אייר
דזשענט פון לאקאל 5 און פון ברודער
קעפיטאל.

ברודער. איזמער'ס וואונש ביים לע-
בען איז אימער געווען, אז ווען ער וועט
שטארבען זאל נישט געפארעווען ווערען
קינען רעליגיעז ערעמאכען און זיין
וואונש איז ערפילט געווארען. זיין
וואונש איז אויך געווען דאס זיין ארון
זאל באדעקט ווערען מיט רויסע בלומען
און דאס איז געטאן געווארען.

אבער דער אומגליק איז נאך גרעסער. פינף מעג נאכדעם איז פון דער זעלבער קראנקהייט אויף געשטארבען.

ארבייטער פיהרער פון ענגלאנד טרעטען ארויס פאר דער ריעג און ניישאנס

פון ה. לאנג.

True translation filed with the
Postmaster at Long Island City on
Feb. 27, 1920, as required by the Act
of Congress approved Oct. 6th, 1917,
known as the "Trading with the
Enemy Act."

עטליכע און דרייסיג ארבייטער פיהרער פון ענגלאנד, צווישן זיי די פראמינענטסטע און ראדיקאלסטע זיינען ארויסגעטראפן פאר דער ריעג און ניישאנס. זיי האבען ארגאניזירט א "ליעג און ניישאנס" און ארויסגעלאזט וועגען דעם א מאניפעסט צו די ענגלישע ארבייטער. צווישן די אונטערזעכטע אויף דעם מאניפעסט זיינען דא באקאנטע סאציאליסטן, ווי פיליפ סנאווען און דאס. ראמזי מעקדאנאלד פון דער אינדעפענדענט ליבאר פארטיי, וואס איז באקאנט צו זיין אלס די סאציאליסטישע פארטיי פון ענגלאנד, און דאס איז עטוואס, וואס דארף אונז ראדיקאלען אין אמעריקא מאכען שטארק נאכזענעקען.

ניט לאנג צוריק איז די ליעג און ניישאנס געווען ביי אונז אן אפסטע טעמא פאר דיסקוסיאן. מיר האבען דיסקוטירט ווי אזוי די אינטערנאציאנאלע ארבייטער באוועגונג דארף זיך באציהען צו דעם פעל-קערבונד וואס דער שלום פון דער מלחמה האט אונז געבראכט. ווען די אמעריקאן מערעריישאן און ליבאר האט ביי איהר לעצטע קאנגרעסאציע ראטפירט דעם פרידענס-אפמאך און זיך געשטעלט אלס ארוואקאט פאר דער ליעג און ניישאנס, האבען מיר דאס מיט א פארשטייטליכע פארטאליטעט פונקט דעם פרידענס-אפמאך אלס די ראדיקאלע ארבייטער באוועגונג פון ניישאנס.

אויף די ארגאניזירטע ארבייטער פון ענגלאנד, וואס זיינען געבענשט צו האבען א פראגרעסיבן ארבייטער באוועגונג, לויט צייטונגס-באריכטען מיט עטליכע חדשים צוריק זאל די ארבייטער באוועגונג אין ענגלאנד האבען ארויסגעטראפן גענען דעם פרידענס-אפמאך מיט דער ליעג און ניישאנס, און מיר האבען דאן געמיינעלט מיט'ן פינגער: וועט ענגלאנד?

איצט ווייזט זיך ארויס, און אין דעם פרט איז די ארבייטער באוועגונג פון גרייט ביימיין ניט געגאנגען א שריט ווייטער פון דער ארבייטער באוועגונג אין אונזער לאנד.

אס וואס דער מאניפעסט פון די ענגלישע ארבייטער פיהרער זאגט וועגען דער "ליעג און ניישאנס":

"די לעצטע וועלט מלחמה האט אפגעקאסט די מלחמה פיהרערע נאציאנעלע זיבען מיליאן מענשליכע לעבענס; אכט צעהן מיליאן פארוואונדעטע און צוקריגע פאלעט; 40 ביליאן פונט אין געלט, און וואס אנבאלאנגט ענגלאנד האט די מלחמה איהר איבערגעלאזט חובות פון זיבען ביליאן פונט. די מלחמה האט גאנץ אייראפע אריינגעווארפן אין אן אינדוסטריעלען כאאס. דאס אלעס, מיט מענשליכע לעבענס און די אוצרות געלט וואלמען געשאפט געווארען ווען עס וואלט פאר דער מלחמה געווען א ליעג און ניישאנס.

"דער געשלאסענער פרידען האט נאך ניט אלעס געלייזט: עס זיינען נאך איר בערגעבליבען פיעלע פראגען, סיי אין נאך הענטען מורח און סיי אין ווייטען מורח, וועלכע קענען ארויסרופען א נייע מלחמה און נאך א פיעל שוידעריכערע ווי די וואס מיר האבען געהאט. די נייע מלחמה איז זי זאל ניט פארמיידען ווערען, קען נאך געשטענען אין אונזער צייט.

"די געשטענע מלחמה, אויב זי וועט קומען, וועט זיין שרעקליכער און צושטערנער ווי די ערשטע געענדיגטע, ווייל זי וועט זיך גלייך אנפאנגען מיט לופט-שלאכטען און ים-שלאכטען. די גאנצע אייראפע וואלט ציוויליזאציע, דער אייראפעאישער אינדוסטריעלער, דער גאנצער לעבען אין אייראפע וועט דאן זיין אין געפארהר.

"די מעגליכקייט פון אן אנדערע און נאך א גרעסערע מלחמה שאפט א לאנגע און אדער מיר מווען זיך גלייך צוגרייטען צו דעם, אדער טאן אלעס אין דער וועלט איהר צו פארמיידען. וועגען דאס ערשטע קען קיין רעדע ניט זיין. עס איז נאך אונז דענקבאר, אז מיר זאלען זיך צוגרייטען צו געהן ווייטער אין מלחמה. בלייבט בלויז דאס צווייטע, אז מיר זאלען זעהן צו פארמיידען איהר אנקומען און פארמיידען דעם א נייע מלחמה קענען מיר נאך דורך

נעמען א טיפען אינטערעס אין דער פראגע, ביז ער וועט קענען זאגען: "דאס איז מיינ פארבאנד, דורך וועלכען איך נוצט אויס מיינ איינפלוס, אז די אינטערנאציאנאלע פאליטיק זאל געפיהרט ווערען אזוי אז עס זאל שוין מעהר קיין מלחמות ניט זיין און עס זאל הערשען פרידען אויף דער וועלט." דאס איז דער ציעל פון דער ליעג און ניישאנס, און זי וועט נאך דאן זיין ערפאלגרייך, ווען אלע טיילען און כוחות פון דער עפענטליכער מיינונג וועלען זיין פאראייניגט און ענטשלאסען, אז זי זאל זיין ערפאלגרייך.

"דער צוועק פון דער ליעג און ניישאנס איז צו אינסטרוירען און פאראייניגען אלע טיילען פון דער עפענטליכער מיינונג; אויך צו דינען אלס א נאציאנאלע קאנאל דורך וועלכען מען זאל קענען יעדען מאל אריינבראנגען נויטיגע אמענדמענטס און אויסבעסערונגען וואס די צייט וועט פארלאנגען אריינצושטעלען אין דער קאנסטיטוציע און מאשינערי פון דער ליעג און ניישאנס. די גענידעטע ליעג און ניישאנס יוניאן דארף דערפאר קריגען אלע שטיצע פון יעדען מענטש, כאטש און פרוי, וועמען עס איז נאך נאעהנט צום הארצען די פאלע נענדע אויפנאכען: ערשטענס, צו פארזיכערען פרידען; צווייטענס, פארמיידען א נייע און נאך גרעסערע מלחמה; דריטענס, צוריק אויפצולעבען די חרוב געווארענע אינדוסטריען אין אייראפע; פערטענס, צו פארבעסערען דעם סטענדארד פון לעבען; און פינפטענס, צו זעהן, אז די ציוויליזאציע זאל ניט צושטערט ווערען, און דער פראגרעס פון דער וועלט זאל קענען אונגעשטערט ווערען פארטאגלעך וועט."

אס דאס איז דער מאניפעסט, און אונז טערגעשריבען זיינען סיי קאנסערוואטיווע ארבייטער פיהרער און סיי ראדיקאלע. פיעלע פון זיי וועלכע זיינען פארלאמענטס מיטגלידער אלס פארשטעהער פון דער ליבאר פארטיי, אבער אויך ניט קיין פארלאמענטס-מיטגלידער זיינען דא. אלע

דער ליעג און ניישאנס. קיין אנדער אויס וועט איז ניטא. "די מלחמה האט איבערגעלאזט אונז צושטאנד אויף דער וועלט, וואס קען נאך בעסער געמאכט ווערען דורך דער קאאפעראציע פון אלע נאציאנען. די לאגע אין די פינאנסען פון דער וועלט, אין די אינדוסטריען פון דער וועלט און אין שפייז פאר די פעלקער איז אזא, אז נאך ווען אלע נאציאנען זאלען ארבייטען געמיינטשאפטליך, וועט די וועלט קענען קומען צו זיך.

"אזוי ווי דער סטענדארד פון לעבען איז דער הויפט פאקטאר אין באשטימען די קאסטען פון פראדוקציע, איז דערפאר נוצליך צו העכערען דעם סטענדארד פון לעבען פון איין נאציאן און האלטען דעם סטענדארד נידעריג אין א צווייטער נאציאן. צוליב דעם איז אבסאלוט נויטיג אן אינטערנאציאנאלע מאשינערי צווישען אלע רעגירונגען פון אלע פעלקער, און די ליעג און ניישאנס מיט דעם אינטערנאציאנאלע ארבייטער פארבאנד אין דעם וועט אס די נויט קענען באפרידיגען.

"די ליעג און ניישאנס וועט ניט זיין קיין שטערונג צו דער ארבייטער, אינטערנאציאנאלע. זי וועט די ארבייטער, אינטערנאציאנאלע, נאך העלפען. זי וועט העלפען מאן די ארבייט צווישן די רעגירונגען דאס. וואס די ארבייטער, אינטערנאציאנאלע, באצוועקט צו טאן אין דער אינדוסטריעלער וועלט, וואס שטארקער די ארבייטער וועלען שטיצען און זיין פארטאגלעך אין דער ליעג און ניישאנס, אלץ מעהר וועט איינער דעם צווייטען סען נען באהילפן זיין. מיר דארפען ביידע די ליעג און ניישאנס און די ארבייטער אינטערנאציאנאלע. זיי זיינען איינע מיט די אנדערע ניט קיין שטרייטענער קער-פערשאפטען. זיי זיינען זיך ניט קיין שונאים, נאך פריינד צו ארבייטען האר-מאניש פאר איין און דעם זעלבען צוועק-פרידען אויף דער וועלט.

"די ליעג און ניישאנס איז דער גרעסטער עקספערימענט וואס איז ווען גע-מאכט געווארען אויף דער ערד. אין איהר ערפאלג ליגט דער צוקונפטיגער שטרעבען פון דער מענשהייט. ערפאלג וועט זי האבן בען ערשט דאן ווען זי וועט זיין אן אמת'ער בונד פון פעלקער, ניט בלויז פון רעגירונגן. און צוליב דעם מוז יעדער איינער

א סאמפלעזש פון לעבעדיגען

א מענטש וואס איז געווען קראנק און איז געווען געווארען מען ווערען א בעל תשובה און טשעשט בעשען זיין...
א מענטש וואס האט זיך אויף א היבש צייט צוריקגעצויגען פון עפענטליכען לעבען מען אויבער... זאגט וואס ער האט פריהער ניט געווען.
אס אזוי שטעל איך זיך פאר ווילסאן'ס גאנצע פאליטיק פון דעם לעצטען האלבען יאָהר.
און איך זעה ווי ווילסאן דער צוריקער צוגעבער, דער כלומש קראנקער, זיצט ביי זיך אין צימער אין לאב פון דער גאנצער וועלט...

ער לאבט פון די אלע סלובען און השערות וועגען איהם און זיין "קראנקייט".
ער זיצט ביי זיך אין צימער, א זעכצן מער ווי א לויב און קוקט איבער דעם צעטל פון זיינע מעשים פאר דער לעצטער צייט, ביז זיין "קראנקייט" — און ער זאגט זיך:
"ניט אלץ איז נאך פארלארען, ווילסאן! שוים! איהר וועט זעהן אז איך וועל נאך צוריק אויפגעבען מיינע 14 פונקטען.
און וועל נאך צוריק קריגען מיין גוטען נאמען ביי די האנדקאלען!"

און ער זיצט ביי זיך אין צימער, א גע-זונטער, לעזט די לעצטע נייעס פון פרידענס-קאנפערענץ און ער שטייכעלט: נאציאנאליס-זיי מיינען, אז זיי זיינען מיט מיר שוין פארטייג!
ניין, איך וועל זיך נאך ווייטער ווער איך בין!
איך וועל זיך נאך צייגען, אז ווילסאן איז ווילסאן!

אידען! איך הויב אן חושד זיין אז ווילסאן איז גאר ניט געווען קראנק...
אז די גאנצע געשיכטע פון זיין קראנק-הייט איז געווען אויסגעטראכט, קאמפלאזש און ניט מעהר...
אס הערשט: ווילסאן האט זיך געמאכט אז זיין גאנצע ארבייט פון פארויז איז געווען ארויסגעווארפן.
אז פון זיינע "14 פונקטען" איז גאר-נישט געבליבען, און עס האט איהם גענומען פארדריסען, ציהען ביים הארצען, ספייטש? ספייטש? אזא חכם ווי ער זאל אזוי ארוי-פאלען?
אבער... די זאך איז דאך שוין אפגעקלא-פארטאלען. ציהען צוריק גע-זונטע-הייט, קען מען דאך ניט, מען וועט זא-גען: "מיר ווילן גע-זונטע-הייט גע-זונטע-הייט..."

נו, איז איהם איינגעפאלען ווערען קראנק, צוריקציהען זיך פון דער עפענטליכקייט און לאזען זיך דערווייל דארטען האנדלען און איהם. און נאכדעם וועט ער געזונד ווערען, ארויסקומען און פראטעסטירען. און אויב לעבען צוריק זיינע 14 פונקטען...
אן געזונד געווארענער מענטש מען חרשה האבען אויף זיינע פריהערדיגע טאמען...
אז מענטשען שווייט מען...

א מענטש וואס איז געווען פאר לאנג קראנק וואס האט פאלייכט געזעהן דעם טויט פאר די אויגען, מען פארגעסען דאס וואס ער האט אליין געזאגט ווען ער ווערט געזונט...
א מענטש וואס שטעהט אויף נאך א קראנק-הייט, איז כמעט א נויט ער מענטש. און א נויט מענטש מען האנדלען גאנץ אנדערש...
זייערע...

פארטאגלעך ווי די וויכטיגסטע אינזשע-נירען און די גרעסטע ארבייטער ארגאני-זאציען. מיר האבען דערמאנט, אז די אינדעפענדענט ליבאר פארטיי איז אויך דעם מאניפעסט פארטראסען דורך פיליפ סנאווען און ראמזי מעקדאנאלד. דאך טען זיינען אבער אויך דא נאך אנדערע ארבייטער פיהרער וועלכע זיינען פאר דעם אידישען לעזער באקאנט אלס ראדיקאלען און אלס סאציאליסטען. דער מאניפעסט איז אויך אונטערגעשריבען פון ארטור הענדערסאן, ראבערט סמילי, טאם מען און סווינער. עס זיינען אויך אינטערגע-שריבען פארשטעהער פון דער גרויסער קאאפעראטיווער באוועגונג פון ענגלאנד, וואס מיינ איך מיט דעם צו באווייזען? איך מיינ ניט צו זאגען, אז סוים איז די בריטישע ארבייטער באוועגונג פאר דער ליעג און ניישאנס מווען מיר אויך זיין פאר דעם. וואס איך מיינ, איז צו דער צעהלען, אז ווען מיר האבען אויפגעוואר-פען די אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג אין פינסטערקייט צוליב איהר ימטעלונג צו דער ליעג און ניישאנס און געהייסען איהר זיך אראפנעמען א ביישפיל פון דער ענגלישער ארבייטער באוועגונג, האט בען מיר גערעדט אין דעם נאמען פון די ענגלישע ארבייטער ניט זייענדיג אויטא-ריוירט פון זיי... איך האב דא כמעט ווער-טערליך איבערגעזעצט דעם מאניפעסט און עס רעדט פאר זיך אליין.

און נאך עטוואס.
דאס באווייזט אויך, אז מען קען זיין פאר דער ליעג און ניישאנס און דאך זיין א נוסטער ראדיקאל און סאציאליסט. וואראיח, ראב. סמילי, פיליפ סנאווען און ראמזי מעקדאנאלד. דיוע ארבייטער פיהרער האט נאך פארלוירן קיינער ניט פארשריען אלס, "זיילען פון דער רעאק-ציע". נאך ווער ווייסט, אפשר וועט זיך נאך איינגעפיען ביי אונז א "צופליגעל-טער" ראדיקאל וואס וועט עס טאן!...

זיך וואונדערען וועט מען ניט דארפען אויב דאס זאל געשעהן. אויב מען קען שפרינגען קרוש פאר רעאקציערע רע-פובליקאנער סענאטארען, דערפאר ווייל זיי טרעטען ארויס צוליב פאליטיק גענען דער ליעג און ניישאנס, קען זיך געוויס געפינען ווער עס איז, וואס וועט איהר פון דעם אריינצולייגען אין חרם ראבערט סמילי, ראמזי מעקדאנאלד אין פיליפ סנאווען!

איך וועל מיט זיי נאך לערנען מיינע 14 פונקטען, איך האב זיי נאכגעזעען, אבער דאס איז געווען דאס ערשטע, ביז זיי זייערע 14 פונקטען, ביז זיי זייערע 14 פונקטען, ביז זיי זייערע 14 פונקטען...

אלץ פון דורכגעפיהרט ווערען ווי א יך דענק! קיין האר פאר ניט געפיהרט ווערען, ווען ניט שטעל איך א אויסמאס!...
איך וויל רעווידירען דעם גאנצען פרוי-דענס-פראצעס!...
און ער זיצט ביי זיך אין צימער, ווילסאן דער קאמפלאזש קראנקער, און ער שטייכעלט: "און אויב זיי וועלען מיר חערען ווי די די קאין, וועלען מיר ניט פאלען — ארש עס מיר אויך ניט..."

וועל איך כאטש ארויס א רוינער, א זוי-בערער, א לויטערער פאר דער וועלט. זאל די וועלט זעהן, אז איך האב געוואלט יושר און גערעכטיגקייט — נאך זיי האבען ניט דערלאזען!"

אס אזוי לעגט זיך מיר אויפ'ן שכל צו אויסמישען ווילסאן'ס לעצטע מעשים. ס'איז גיט אנערעכט ווי איך זאג. אז וויל-סאן איז גאר קינמאל ניט געווען קראנק, די קראנקייט זיינע איז בלויז געווען א תירוץ אום אויסצודרעהען זיך פון פאראננווארט-ליכקייט!

אזוי דענק איך און גלויב אלס פעליטער-ניס און פאליטיקער...
ווייל אויב ס'ניט אזוי ווי איך זאג, ווען איז שוין שווער צו פארשטעהן אונזער וויל-סאן'ען.
ווי אזוי איז ער פלוצלונג צוריק ארויס-קעמפן אויף א פלאנעט פון וואס ער האט זיך קוקט צוריקגעצויגען...
עס קוקט דאך אויס איינפאלד זיך לעכער-ליך געמאכט.

און אזוי ווי אונזער ווילסאן, קען ווען זיך ניט לעכערליך מאכען — דארום בלייבט זיך זאג און ניט אנערעכט. ווילסאן שפילט די קאמדיע...

מעהר ווי איין בויערן-באָל אַ יאָהר
מאַכט ניט די „פרייע ארכיטעקטער שטימע“.
אַמאָל פלעגט זי אויף האַבען אַן עקססיוו-
שטאַן, אָבער אין די לעצטע יאָהרען ניט
מעהר. איז געבליבען דער איין בויערן-
באָל. אויף איהם האָט איהר די געלעגנהייט
היים אַרויסצואווייזן אייער פריינדשאפט
צו דער „פ. א. ש.“ אויף איהם האָט
איהר אַ געלעגנהייט צו פארברענגען אַ
העכסט אנגענעמע שטיקעל צייט. וועט
איהר פארזאָמען דעם בויערן-באָל דיעזען
פרייטאָג אָווענד אין האָנטס פּאַנס פּע-
לעס, סאַטטערן בולוואַרד און 163טע סט.,
וועט עס זיין ווירקליך אַ שוין. ספּעציעל
זאָלען זיך באנוצען מיט דער געלעגנהייט
די איינוואוינער פון די בראַנקס. דאָס
איז דעם ערשטען מאל, וואָס דער בויערן-
באָל וועט זיין אין די בראַנקס.

די פראבלעמע פון וואך ארבייט

פון ב. פערלשטיין

ווי עס איז באוואוסט, ארבייטען נאך די קלאסמאכער פון קלויאלאנד שטיק-ארבייט. נאך דעם אנטימעט נאך דארף וואך ארבייט אין קלויאלאנד איינגעפיהרט ווערן אין די נעקסטע 8 מאנאטען.

מיט אונזער וואך ארבייט דא איז אבער פארבונדען צו שליסלען א מאדערנע פראבלעמע און טאקס נים איינע, נאך עטליכע.

ערשטענס, - ווי זאל דעם ארבייטער, וועלכער דארף קריגען העכער ווי דער מינימום סקויל, באצאלט ווערן?

אין ניו יארק, אין שיקאגא און אין די אלע אנדערע שטערט, וואו וואך-ארבייט איז שוין איינגעפיהרט געווארען, איז דא דאס פראבלעמע לייכט נעשליכטעט געווארען. מ'האט אויסגעטעכענט וויפיל די פארשידענע ארבייטער האבען פארדינט ארבייטערנדיג פון שטיק און נאך דעם איז די פרייז פאר דעם אייגענלעכעם ארבייטער אויסגעארבייט געווארען. איז דאס א ריכטיגער וועג? איך דיינק אז נים. ווייל ער שטעמט, שטעלענדיג די שטיק ארבייט אלס באזיס איז פאר זיך אליין נים גענוג, ווייל ווי אזוי אין א פאל וואו ארבייטער איז געוויסע שטערט האבען געהאט, ווי מיר רופען דאס, "א שאו" און האבען פארדינט גרויסע ווייזשעס דערפאר וואס זיי האבען געקראגען די גוטע באגערעס, און אן אנדער ארבייטער וועלכער איז אויף אזא קינסטלעך, וועלכער האט גע-ארבייט אויף די ערגער באצאלטע באגערעס, דעם און האט פארדינט ווייניגער מינט דאס, אז ער דארף פון וואך אויף קריגען ווייניגער, איז דעם דאס גערעכט?

צווייטענס, אז אן ארבייטער געהט אוועק פון איין שאפ אין דעם אנדערען, וואס איז זיין פרייז? איז זיין פרייז ווערעלכער ווי ער האט געקראגען אין דעם ערשטען שאפ, איז ווי, אז דער באגער וויל דאס איהם נים געבען? אין אזעלכע פאלע פארשטעט איהם, אז אויב דער באגער דארף דעם ארבייטער זעהר נויטיג, דאס הייסט, אז דער צייט ווען אין טרייד איז ביזי און עס זיינען ניםאך גענוג ארבייטער, דאן קען דער בעל מלאכה קריגען דעם פרייז וואס ער האט געקראגען אין דעם אנדער שאפ און פיליכט נאך א פאר דאלאר מעהר.

ווי איז אבער, אז אין טרייד איז נים געוואלדיג ביזי און דער באגער קען אויס-קומען אהן דעם ארבייטער, און ווען דער ארבייטער קומט פריגען אויף דעם דוואב, אדער דעם ארבייט דארט א גאנצן און דער באגער וויל איהם מעהר ווי דעם מינימום סקויל אדער פיליכט 5 דאלאר מעהר נים געבען - וואס דאן?

וועלען פיליכט קומען אייניגע און זאגען: "אלרייט, אין אזא פאל וועלען פיליכט אלע הארפען ארבייטער פאר דעם מינימום, דאס הייסט, עס וועט זיך ענטוויקלען, א סטרייט ווייזש, פונקט צום ביישפיעל, ווי ביי די קארפענטערס. אלע קריגען א דאלאר אדער א דאלאר און א האלב א שטונדע, ניםאך קיין בעסערע און ערגערע קארפענטערס. און א סך וועלען פיליכט נאך זאגען, אז דאס איז אמת טרייד יוניאניסטיש. איך אבער, פיהל, אז עס מען זיין טויזענד מאל טריידייניאניסטיש, עס איז אבער אמת גערעכט, און דארט וואו איך וועל עפעס האבען צו זאגען וועל איך עס זיכער נים דערלאזען.

אלע מענשען ווערען געבאדען גלייך, יעדער מענטש האט אבער אן אנדער אויס-זעהן און אנדערע פעהיגקייטען. און ווען איין ארבייטער איז פעהיגער פון דעם אנדערען, איז עפעס דא אן אורזאכע אז דער באגער זאל פון דעם מעהר פעהיגקייט פראפירטע מעהר ווי פון דעם אנדערען? איז עפעס דא אן אורזאכע, אז אויב איך קען פארדינען ארבייטערנדיג רעגלעמעיט, 70 דאלאר א וואך, אז איך זאל נאך ארבייטען פאר 50?

אין א געוועלשאפט, קאנטראלירט פון ארבייטער, איז די לאנגע גאנצע אנדערש. אבער אונזער דער יעצטיגער קאפיטאל-ליסטישער אדרונג, ווארום זאל איך נים קריגען פאר מיין ארבייט אזוי גוט ווי פילע מיניע פעהיגקייטען ערלויבען מיר? און ווייטער, ווען עס ענטוויקעלט זיך אן אלע ארבייטער פאר די זעלבע ווייזשעס, וועט דער באגער אימער אויס-קלייבען די בעסטע, די פעהיגסטע ארבייטער, און די זאגענאנטע מינימום ארבייטער וועלען קיינע דעזאכט נים קריגען. ווען אבער דער פעהיגער ארבייטער קריגט מעהר, פראקטעקטעט ער נים נאך זיך און זיין פאמיליע, נאך ער העלפט אייך צו פראקטעקטען דעם מינימום ארבייטער, גלייך אויב ער פראדוצירט מעהר דארף איהם דער באגער באצאלען מעהר.

בענטליכען ווייזש. איז דאס ענוג, איך פערזענליך בין אמאל געווען מיט דער מינימום פונקט ווי א סך פון אונזערע פיהרער, אז דאס איז אלעס וואס די יונגן דארף פארזארגען דעם ארבייטער. דאס האבען אונז געזאגט די אלטע טרייד-יוניאניסטען און איך צוזאמען מיט א סך אנדערע, האבען אנגענומען זייער תורה פאר תורת לאקשען. איך בין אבער לעצטענס, דיינקענדיג וועגען דער פראג, געקומען צו אן אנדער שטופ, און א מינימום וועכענטליכער סקויל פאר זיך אליין, איז גאנץ ווייניג, ווייל אויב אפילו איך זאל קריגען פינף הונדערט דאלאר א וואך און ארבייטען איין וואך און פון דעם מאכען א לעבען א גאנצן יאהר, איז דאס מיר ווייניג. איך בין געקומען צום שלום, אז אויב דער טרייד דארף אונז האבען מוז אונז דער טרייד סופארטען, מוז אונז דער טרייד געבען צו מאכען אן אנשטענדיגען לעבען. נים נאך פאר די וואכען וואס איך ארבייט דורך דעם יאהר, נאך טאקע פאר דעם נאנצען יאהר. איך מוז וויסען דעם ערשטען יאנואר וואס איך וועל פארדינען דעם יאהר, איך וויל וויסען, אז אויב איך וועל פראדוצירען דעם יאהר, צי איך און מיין פאמיליע וועלען זיין פארזארגט מיט דאס נויטיגע וואס מענטשען דארפען האבען.

איך בין מיט דער מינימום, אז צו דעם פראקטעקטען מינימום וועכענטליכען סקויל מוזען מיר האבען א פראקטעקטע-טען מינימום יעהרליכען סקויל. פונקט ווי מיר קומען צו א באס און מיר זאגען איהם, אז דו קענסט נים בא-שעפטיגען קיין ארבייטער אונטער 45 אדער 50 דאלאר א וואך, אזוי זאלען מיר איהם קענען זאגען אז דו קענסט נים באשעפטיגען קיין ארבייטער אונטער 2 טויזענד אדער 2 טויזענד 5 הונדערט דאלאר א יאהר אדער וויפילע דער מיר-נימום זאל נים זיין.

א סך פון די אלטע טריידייניאניס-טען האלטען אין איין שרייען, אז די אר-בייטער מוזען קריגען א העכערונג אין ווייזשעס, ווייל די לעבענס-מיטלען זיין געווענלעך געווארען. די העכערונג פון די לעבענס-מיטלען זיינען נים אלעס. די ארבייטער ווילען, און וועלען אין דער צוקונפט פארלאנגען העכערונגען אין ווייזשעס נים נאך צוליבע די לעבענס-מיטלען, נאך ווייל דער ארבייטער האט זיך ארומגעזעהן, אז ער וויל טאקס אויך פון דעם לעבען עטוואס געניסען. מיר ווילען גרעסערע ווייזשעס, ווייל מיר וויל לען א בעסערע לעבען. מיר ווילען אונ-זערע קינדער געבען א בעסערע ערציהונג, ווי מיר האבען געקראגען, מיר ווילען גרעסערע ווייזשעס, ווייל מיר ווילען גע-ניסען אביסעל אייך פון די גוטע זאכען פון לעבען. צו דעם מוזען מיר האבען א פראקטעקטען מינימום יעהרליכען

אלאז, איך גלויב נים אין א סטרייט ווייזש, איך גלויב אין א מינימום פרייז פאר דעם מינימום ארבייטער, די בע-סערע, די פעהיגערע ארבייטער, דארפען קריגען מעהר.

ווי ווערט דאס אבער געמאכטען? אין די שטערט וואו וואך-ארבייט איז שוין איינגעפיהרט, מעסט מען דאס אזוי ווי עס לאזט זיך. איהר קענט געפינען אין דעזעלבע שטערט ארבייטער וועלכע קרי-גען 70, 80 און 80 דאלאר א וואך. עס איז גאנץ מעגליך, אז דער 70 דאלאר-אר-בער בעל מלאכה האט נאך די ווערט אכ-ציג. אבער מען האט געמאכט דאס בעסטע און מ'האט פאר איהם מעהר נים געקענט קריגען. פון איין שאפ ביז דעם אנדערען איז געווען א געוואלדיגער אונטערשייד. עס איז ביז א געוויסען גראד דאס זעלבע ווי אונטער שטיק-ארבייט. אונטער די שטיק-ארבייט סיסטעם, איז אין דעם שאפ וואו עס איז געווען א שטארקע פרייז קאמיטעט און א שוואכערער באס זיינען די פרייזען געווען בעסערע, אין די שטערט וואו די לאנגע איז געווען פונקט פארקעהרט, זיינען די פרייזען געווען א סך קלענער. דאס זעלבע ווידערהאלט זיך יעצט, ביז א געוויסען גראד, אונטער דעם וואך-ארבייט סיסטעם, איז דאס וועג בעסער וועג? - זיכער נים.

יעצט נאך עטוואס: מיר ריידען אי-מער פון "א פער דעם ווייזשעס פאר א פער דעם וואך". - וואס מינימ-דאס? וואס מינימ "א פער דעם וואך"? איך, פערזענליך, קען אויף דער פראגע נים ענטפערען; איך ווייס אבער ווי עס ארבייט אין פראקטיק. און אין פראקטיק ארבייט דאס אויף דעם פאלענדרען ארט:

אויב איהר ארבייט פאר אן אנשטענדיגען בעל הבית, און איהר ארבייט ווי מען-שען דארפען ארבייטען, איז די לאנגע מעהר אדער ווייניגער צופרידענשטע-לענד. ווי אבער אז איהר ארבייט פאר א קריינקעוואטען באס, איז וויפילע איהר זאלט נים מאכען שרייט ער אז מען "סאלדזשערט אויס" דו שאב, אז עס איז אלץ ווייניג, און די לאנגע ענטווי-קעלט זיך, אז אין איין שאפ ווען מען מאכט, צום ביישפיעל, 5 נארמענס א טאג קען דאס הייסען א גוטער טאג אר-בייט, און אין אן אנדער שאפ ווען איהר מאכט 7 פון דעזעלבע נארמענס איז דאס ווייניג, און עס איז אימער א קלא-געניש פון דעם באס, אז מ'מאכט נים גענוג ארבייט, און ער שמעהט מיט דעם בייטש איבער'ן קאפ און שרייט אז עס איז נים גענוג. נאך... נאך. איז אזא סיסטעם דער בעסטער?

יעצט איז דא נאך א וויכטיגע, טאקע די וויכטיגסטע פראגע, וועלכע מוז, פריהער אדער שפעטער געלייזט ווערען. מיר האבען אין די שטערט וואו מען ארבייט וואך-ארבייט א מינימום ווע-

ווייזש. צו קריגען ארבייט פאר דעם יאהר איז די ביזנעס פון דעם מאנופעקטשורער; ער איז דער ביזנעס-מאן. אונזער די יעצטיגע אומשטענדען פארדערען. מיר זיך די קעגן. דער מאנופעקטשורער מאכט זיינע פראפאגאנדע אין די מאנאטען וואס ער ארבייט. דער מאנופעקטשורער, דורך דאס פאר מא-נאטען, קאווערט דעם גאנצען יאהר. מיר - א נעכטיגער טאג... מיר זיינען די כפרה הינהרלאך.

מיר ריידען פון אויסציהען דעם סע-זאן. מיר קענען דאס נים טאן. און דער מאנופעקטשורער איז אין דעם נים אינטערעסירט. ווייל ער דארף דאס נים מ'רעדט, צום ביישפיעל, אז קליידער זיינען טייער, זאגען די מאנופעקטשורער, אז די ארבייטער זיינען אין דעם שולדיג, ווייל זיי קריגען צופילע געלד. אבער אס ווי עס ארבייט: אזוי שנעל ווי איין אר-בייטער קריגט נאך א דאלאר, רעכענט דאס גלייך דער מאנופעקטשורער ארויף אויף דעם נארמענט. ער דערליינט נים זיינע, פארקערט, פאר יעדען דאלאר וואס דער ארבייטער קריגט, רעכענט גלייך דער מאנופעקטשורער צו צו דעם נארמענט, וואס ער פארקויפט, נים א דאלאר, נאך א דאלאר און 75 סענט, אויב נים מעהר, ווייל פאר איהם הייסט דאס נאך א דא-לאר אינוועסטמענט, יעדער דאלאר איז וועסטעט מוז בריינגען אזוי פילע פרא-פיטען, אדער העד און אז. וו. און יעדער דאלאר ווערט גלייך צוויי. ווען א מאנופעקטשורער ארבייט 6 אדער 7 מאל טאג און די איכריגע צייט טוט ער נאך-ניט, רענט מוז ער צאחלען, אנדערע עקס-ענסעס מוז ער האבען, מוזען איהם די 6-7 מאנאטען ארבייט בריינגען דעם פילעם פראפיט פאר דעם נאנצען יאהר, אויסער דאס דעקען פון די עקסענסעס.

אלאז, דער דורכשניטליכער מאנאר-פעקטשורער קעהרט דעריבער נים פאר א לענגערען סעזאן, דאס זייניגע קריגט ער ארויס אין די פראג מאנאטען. דער נארמענט ווערט טייערער. מ'קויפט טאקס ווייניגער, דער מאנופעקטשורער קעהרט נים דערפאר, די פראפאגאנדע וואס ער דארף מאכען אויף 12 נארמענטס מאכט ער אויף איינעס, אויף צרות זיינען מיר...

ווען אבער דער מאנופעקטשורער וועט זיין געוואונגען צו נאראנטירען צו זיינע ארבייטער א מינימום יעהרליכען ווייזש, וועט ער זיין מוזען געבען אר-בייט, וועט ער די פראפאגאנדע וואס ער מאכט אין 6 מאנאטען מאכען אין 12, און דאס מינימ און דער נארמענט וועט בלייבער ווערען, און דאס מינימ, אז דער עולם וועט מעהר קויפען, און דאס וועט מיניגען 12 נארמענטס אנשטאט איינעס.

און ווייטער מענען די פראפאגאנדע פאר דעם מאנופעקטשורער טאקס זיין אביסעל קלענערע. 5-6 פראצענט אויף דעם אינ-וועסטעטען קאפיטאל איז ווייניג? ער מוז דאס קריגען 8, 10, אדער 12?

מיט אונזער וואכען ארבייט אין קלויאלאנד ווילען מיר א סך פון דאס פראבלעמען אפמאכען צו לעזען. נאך וועגען דעם א צווייטען מאל.

לעס, אין דעם ענין פון אנארכיזם, א ווארט אזעלכעס וואס וועט מאכען א רע-וואלוציע אין דער גאנצער אנארכיסטי-שער פילאזאפיע. מיט דער אידעע האט ער זיך שוין געהאט ארומגעטראגען פון יאהרען. עס איז איהם שוין נים איין מאל אויסגע-קומען א געראנק, אז ער זאל דעם גאנ-צען ענין באהאנדלען אין א וויסענ-שאפטליכע מעגליכקייט אפמאכען, אזוי ווי אבער ער איז געווען ביי זיך אי-בערצייגט אז די קינסטלערישע פארמע, האט בכח צו ווירקען אויף די מוחות פון מענשען טויזענד מאל מעהר ווי די בעסטע וויסענשאפטען און פילאזאפיעס, האט ער אלץ געווארט אויף דער געלע-גענהייט ווען ער וועט זיין בכח די דא-זיגע פילאזאפישע אידעען זיינע צו פאר-קערפערען אין א קונסט-ווערק.

און די זאך איז איהם פאלקאם גע-לונגען. אין דער ערצעהלונג, וועלכע האט פארנומען די גרויס פון א היבש ביכעל, איז די דאזיגע אידעע זיינע דורכגע-פיהרט געווארען אויף א לעגענדערע אופן. ער האט אין איהר ווידערהאלט א רייעה טיפען און כאראקטערע און האט זיי פארבונדען מיט אזעלכע פאסיר-רונגען און מיט אזעלכע האנדלונגען, אז די אידעע האט זיך אויף א נאטירליכע אופן ממש געווארפען אין די אויגען - דאס איז געווען א פראבלעמאטישע קונסט-ווערק.

ווען ליעבער האט פארענדיגט די ערצעהלונג, און האט זי פארענליענט פאר זיין ווייבעל, האט ער געמיינט ביי יעדען איבערגאנג פון איין האנדלונג צו דער צווייטער, אז ער האט אייגענע

זיין רעדאקטאר

(ערצעהלונג)

פון ב. שמואלזאן

געפאלען די קעלטען, מען האט בא-דארפט קויהלען און ווארימע מלבושים, און צו די אלע גליקען האט זיך נאך א קינד פארקיהלט און מען האט באדארפט האבען א דאקטאר מיט רפואות.

ליעבער'ן האט אבער דאס אלעס נים צופילע געקומען. ער האט געהאלטען אין פארענדיגען א גרויסע ערצעהלונג, וועלכע האט זיך באדארפט ציהען אין היבשע עטליכע פארטוועגונגען, און חוץ דעם וואס ער האט געוואוסט אז מ'א-טעריעל וועט איהם די דאזיגע ערצעה-לונג באלייגען פאר דער גאנצער צייט, אזוי אז ער וועט זיך קענען באפרייען פון אלע חובות, און עס וועט איהם נאך פיליכט איבערלייבען א פאר דאלאר אויף איינציגהאלען פאר עפעס א שטי-קעל אנשטענדיגען שרייב טיש, צו וועל-כען ער האט שוין לאנג חשק געהאט, איז ער נאך געווען זיכער, אז מאגאליש וועט איהם איינפאך די ערצעהלונג שאפען איממענעליכקייט.

ליעבער, חוץ דעם וואס ער איז גע-ווען א גרויסער קינסטלער, איז ער נאך דערצו געווען א מענטש מיט פרינציפען, און מיט איבערצייגונגען, ער איז געווען אן אנארכיסט, אבער נים פון די גע-ווענליכע אלטענליכע אנארכיסטען. ליעבער איז געווען זיכער, אז ער האט צו זאגען א ניי ווארט, אן אריגינעל

ליעבער, דער באריהמטער סקיצע-שרייבער, האט א גאנצען מאנאט דורכ-גאנגט, אין דער רעדאקציע, דאסו ער איז געווען א מיטארכייטער, נים געגעבען קיין איין איינציגע שורה.

און אזוי ווי ליעבער, איז קיין פרא-דוקטיווער שרייבער נים געווען, און פון די צוויי קורצע סקיצען פאר צוועלף דא-לער א וואך, וואס ער האט געארבעט רע-געלמעסיג געבען אין דער רעדאקציע, איז ער סיי ווי געווען הינטערשטעליג אין א פאר וואכען ארבייט, האט ער פאר דעם מאנאט אין דער רעדאקציע נים גע-קענט ארויסקריגען קיין איין סענט.

עס פארשטעהט זיך, אז דער ארימער סקיצע-שרייבער, איז אין דעם מאנאט געבעד געווארען א פארשולדיגטער אר-בער די אויערען. דער בעלמאכט פון דער דירה, וועל-כער האט שוין אזוי אויך געהאט מענות אויף די צוויי חרשים דירה-געלט, האט פאשט געסטראשען מיט ארויסשטעלען איהם מיט די "בעכעכעס" אין גאס. אין שפייטקראם און ביים קצב האט מען שוין מעהר נים געוואלט בארענען, און אפילו א פעקעל פאפיראסען, און וועלכע ליעבער האט איינפאך צו דער פערער זיך נים געקענט געהען, האט איהר דער טא-כאס קרעמער זיך אפגעזאגט צו בארענען. דערצו זיינען נאך פלוצים מיט אמאל צו

ווי די וועלט באוועגט זיך

פון דזשוליעט סטארט פאנימין

מאכט פאר פארפאסט און נישט פאר'ן גע-
ברויך.

פארזאמלען סטרייקס דעם יקרות
אויף לעבענס-מיטלען?

יא, זאגט די „אמעריקאן פובליסיטי
אסס'ן“ אין א נאנצען פיינען אדווער-
טייזמענט אין דער קאפיטאליסטישער
פרעסע, וואס קאסט א פארמענעם! עס
פארשטעהט זיך, אין דעם אדווערטייז-
מענט פיגורירט דאס בילד פון עפעס א
„באלישעוויק“ מיט א בארד, וועלכער נישט
טיינט זיך שטארק, א בארדער זאל איהם
ארויסטריימען...

אונטער דעם בילד פון דעם „שרעק-
ליכען באלישעוויק“ ווערט אין דעם אר-
ווערטייזמענט דערצעהלט, דאס סטרייקס
פארזאמלען גרויסע צרות און לייד,
שוין נישט ריידענדיג דערפון וואס דאס איז
א פארלוסט פון מיליאנען צום „פובלי-
קום“. „דורך די לעצטע פיער וואכען —
ווערט דאָרט ווייטער געזאָגט — האָבען
די ארבייטער פארלאָרען (דורך סטרייקס)
50,000,000 דאלאר און די אינדוסטריען
האָבען פארלאָרען 30,000,000 דאלאר.
און עס ווערט אויסגעפיהרט, דאָס דער
מאָנאַטער פארלוסט, וואָס קומט בלויז
„דורך דער אויפהעצונג פון די איי דאָ-
בעלייניקעס און די באַלשעוויקעס, מוז
שליסליך ווערען געדעקט פון דעם פּאָלקס
קעשענעם.“

איז דאָ אַ פראַגע: מו וואָס וויינען
זיי אזוי אויף דעם? וואָס געהט עס יענע
לייט פון דער אַסס'ן, וואָס קיינער קען

פאקט, וואָס דאָס קאָן אויסשפרייטען אר-
בייטסלאָזיקייט אין וועב-פאבריקען פון
ענגלאַנד. אויף דאָס וואָס דער ענגלישער
„פונט סטיווללינג“ איז זעהר געפאלען
אין ווערט, פאראורזאכט, דאָס ענגלאַנד
און קענעדע זאלען נישט קאָנען אימפּאָר-
טירען קיין וואָרען פון אַמעריקא.

און וואָס איז דער רעזולטאַט? די
קאטען-שפינער פון מאַנטשעסטער געהען
ארום לעדיג, ווייל עס פעהלט זיי די אַמע-
ריקאַנער קאטאן, וואָס פאקען אָן אונזערע
ווערהייזער. די באַפעלקערונג אין אויס-
טראַליען שטאַרבט פון הונגער, נויטיגט
זיך אין די שפייז-אַרטיקלען, וועלכע ליע-
גען דאָ אין די מויווענדע מאָנען, וואָס די
פּראָפּיטירער האָבען אָנגעזאמלט. רוס-
לאַנד נויטיגט זיך אין מאַשינערי, אין
לאַקאָמאָטיווען, אין דער צייט ווען אונז-
ערע מאָנאָפּעקטשורער זוכען אזוי אויס-
לענדישע מאַרקעס. איטאַליען האָט נישט
קיין קויהלען צו באַטרייבען די פאבריק-
קען, פּראָנקרייך איז חרוב און נויטיגט
זיך זעהר אין בילדינג-מאַטעריאַלען.
אַבער וועמען געהט דאָס אלעס אָן? דאָרט
וואו די נויט איז צום גרעסטען, באַקור
קומען זיי אַמוועניגסטען!

האָט די אַבסורדיטעט פון דעם איי-
טיגען עקאָנאָמישען סיסטעם אירגענד
ווען געקאָנט דעמאָנסטרירן ווערען אויף
א קלאַרערען אָפּן? נויט און איבער-
פלוס געהען האַנד אין האַנד, מען הונגערט
כאָטש עס ליעגען נאנצע בערג מיט פאָר-
שיידענע שפייז-שטאָפּען! און דאָס איז
אליין דערפאר, וואָס אַרטיקלען ווערען גע-

נאכוועהען פון שטאַל-סטרייק

דער באַשלוס פון דעם שטאַל טראַסט
צו העכערען די שכירות פון די ארבייטער
אויף 10 פּראָצענט, האָט געוויס אַ שייכות
צום שטאַל-סטרייק. דער סטרייק האָט גע-
האַט אַ זעהר שלעכטע ווירקונג אויף דער
שטאַל-פּראָדוקציע. דער אָפּן ווי די
סטרייקער זיינען באַהאַנדלט געוואָרען
אין צייט פון סטרייק, וועט געוויס נישט
אַרויסרופען ביי זיי קיין ענטוואָוס פאַר
דער ארבייט. אונטער די איכטיגסטע
אוי פאַר דעם טראַסט נויטיג געווען צו
געבען דעם 10 פּראָצענט רעז.

דער רעפּאָרט פון שטאַל טראַסט
זאָגט ווענען דעם: „אויב די העכערונג
אין שכירות וועט ווירקען עס זאל אריי-
ציהען מעהר ארבייטער, אין בעסערע אר-
בייטער, אין דער אינדוסטריע, וועט זיך
דאָס געוויס באַזאָרגלעך, וועט דער 10
פּראָצענט רעז נישט איבערלעסטיגען די
אינדוסטריע.“ אין אַנדערע ווערטער
הייסט עס, דאָס די שטאַל אינדוסטריע
האָט געקאָנט באַשטעלן צו געבען דעם
רעז און האָט דאָס געקאָנט טאָן אין
צייט פון סטרייק. און אויב דאָס איז נישט
געשאַן געוואָרען, איז דאָס געווען נור
דערפאר אום עס זאל נישט אויסקומען, אז
דער פאַרלאַנג פון די סטרייקער פאַר הע-
כערע שכירות איז געווען באַרעכטיגט.

וויילאם ז. פאסטער, דער הויפט פיהר-
ר פון שטאַל סטרייק, שרייבט אַ בוך
ווענען דעם סטרייק. דער בוך וועט אין
ניכען געדרוקט ווערען פון א באַוואוסט-
טער פאבלישינג הויז. אויב ער וועט דער-
צעהלען אלעס וואָס ער ווייס ווענען דעם
וועט עס זיין זעהר אינטערעסאַנטע לע-
זע שטאָף. ער וועט דערצעהלען ווי אזוי
עס איז געלונגען די באַסעס דעם סטרייק
צו ברעכען.

וועט ער אונז אויף דערצעהלען, ווי
אזוי די ארבייטער וואָלטען דעם סטרייק
געקאָנט געווינען? וואָרום האָבען די
אייגענבאָהן ארבייטער געפיהרט צו די
שטאַל פאבריקען די רוייע מאַטעריאַלען
און פון דאָרטען אַרויסגעפיהרט די
סקעב-פּראָדוקטען? וואָרום האָבען די
קויהלמיינער צוגעשטעלט די פאבריקען
קויהלען און איינזען, אָהן וועלכע די פאב-
ריקען וואָלטען נישט קאָנען באַטרייבען
ווערען? וואָרום האָבען די מיינער געריר-
טען זייער אייגענעם גענעראל-סטרייק א
הויבש ביסל צו שפּעט אום דורך דעם צו
העלפען זייערע ברודער פון די שטאַל-
פאבריקען געווינען זייער קאמף?

דאָס זיינען ביטערע פראגען, אָבער
די אַמעריקאַנער ארבייטערשאפט דאָרף
וויסען זייער ענטפער. מעגליך, אז אין
דעם ענטפער ליעגט דער שליסל צו דער
טראַגישער שוואכקייט פון דער אַמע-
ריקאַנער ארבייטער באוועגונג. מיר גע-
די פענסילוועניער קאזאקען, גענעראל
וואור און דער ארבייטס-מיניסטער זיי-
נען שלעכט גענוג, — אָבער נישט זיי האָ-
בען פאראורזאכט וואָס דער סטרייק איז
פארלאָרען געוואָרען. וואָס האָט עס
פאראורזאכט? וועט איהר דאָס אונז
דערצעהלען, מיר. פאסטער?

אמעריקא שטעהט פאר א קריזיס

אין א בריעה פון א באוואוסטער אַמע-
ריקאַנער באַנק אין לאַנדאָן איז לעצטענס
געזאָגט געוואָרען: „באַטראַכטענדיג די
זאך פון נאָהענטען, קאָנען מיר זיך נישט
פאַרגינגען, נישט מיר אין אַמעריקא, און
נישט די נייטראַלע לענדער, צו לאָזען, דאָס
ביי אונזערע וויכטיגסטע קאָסטימער זאל
עס ווייטער געהן פון שלעכט צו ערנער,
ביז זיי וועלען אין נאנצען צוזאַמענברע-
כען.“

און עס איז טאקע נאנצי שלעכט. די
בעסטע און וויכטיגסטע קונדען וואָס
פלענען האַנדלען מיט אַמעריקא, קונדען
פון אלע וועלט-טיילען, קאָנען מעהר מיט
איהר נישט האַנדלען. די פרייזען זיינען דאָ
צו הויכע. די ווערהייזער זיינען איבער-
פילט מיט פארטיגע פּראָדוקטען אויף
אַרויסצושיקען איבער דער וועלט, אָבער
עס איז נישטא וואו דאָס צו שיקען! די
פּראָפּיטירער האָבען אָנגעהויפּענט נאנצע
בערג פון מאַרשיעדענע סחורות, עסעני-
ווארג, קליידער, מאַשינעריי און רוייע
מאַטעריאַלען. די פעלקער פון יוראָפּ הוי-
גערען, זיי לעכצען נאָך די אלע זאכען
וואָס דאָ ליעגט אָנגעהויפּענט, אָבער זיי
קאָנען דאָס נישט קוינען. די שיפען וואָס
זיינען אָנגעקומען אין ענגלישע האַפּענס
מיט קאטאן פון אַמעריקא האָבען זיך
צוריקגעקערט מיט דער סחורה איבער'ן
ים, ווייל ענגלאַנד קאָן נישט צאָהרען
אזעלכע פרייזען, נישט אלטענדיג דעם

א ווינטער פארטאג

פון י. אדלער.

קלינגען גלעקלעך פון דער ווינטער,
הער איך זיך צום קלינגען צו.
ווער זשע קלינגט דאס אין בעגינען
און צורייסט די מארגען-רוה?

קומט דאס קלינגען געהנטער, געהנטער,
זעהט זיך שוין א שווארצער פלעק;
און דער פלעק ווערט שארפער, גרעסער —
וואקסט אין הארץ א מאדנע שרעק...

און די ערד זי ליגט אין שנעען,
און עס וועהט מיט פראסט און קעלט;
ס'בליצען דימענטען אויף פעלדער —
פול ברייאנטען איז די וועלט!

ראפטאם קומט זיך אן א שליטען,
פליהט זיך דורך די גאס געשווינד —
שווארצע פערד מיט שווארצע גרויזעס
שטארק צופלאנטערט פון דעם ווינד!

און זיי טראגען זיך מיט אימפעט,
ווארפענדיג מיט קנוילען שנעע,
זייערע נאזלעכער פארייסען
און א פארע זעצט פון זיי...

ס'איז דער הימל בלוי און לויטער
און די לופט איז ווייס און קלאר,
אין דעם שליטען איינגעשוליעט
זיצט א יונגעס לוסטיג פאר...

ער — פארוויקעלט אין א פוטער,
זי — אין שווארצען שווערען פליש —
באקען פלאמען, ליפען גליהען,
ספאלט אין גאס אריין א קוש...

קוקען אידען נאך דעם שליטען,
איינער שמיכעלט, איינער שעלט,
און א דריטער — איז מקנא,
און ער שעפטשעט: „זייער וועלט!“

נישט און ווייס נישט, אזוי פילע פון די מאנע-
זאך? אויב דעם „פאליס“ אינטערעסען
איז זיי אויף נאכהט צום הארצען מו זא-
לען זיי בעסער עפעס מאָן צו פארקלענער-
ען דעם יקרות. זאלען זיי זיך א געהם
מאָן צו די פּראָפּיטירער. — אָבער דאָס
מיינט דאָך זיי זאלען זיך א געהם מאָן צו
זיך אליין. וועל, דאָס איז שוין אַביסעל
צופיעל פאַרלאַנגט...

קליידער פאבריקאנטען לערנען קא-
אפעראציען

די קליידער פאבריקאנטען פון ניו
יאָרק האָבען גענומען פאַרשטעהען, אז
קאָאָפּעראַציע איז א נוטע זאך. ווערענ-
דיג שטאַרק געטראָפּען פון די רענט-פּראָ-
פּיטירער, האָבען זיי באַשלאָסען צו ווע-
רען זייערע אייגענע לענדלאָרדס. זיי האָ-
בען פאַרמירט א קאָרפּאָראַציע, וואָס
וועט אויף דער וועסט סייד פון דעם איי-
טיגען קליידער-מאַרק, בויען גרויסע,
נייע „לאַפּס-בילדינגס פאַר זייערע שע-
פער. זיי וועלען, הייסט עס, באַזאָרגען
זייערע מאַשינען מיט אייגענע הייזער.
זיי האָבען אָבער אויך נישט פאַרגע-
סען די מענשליכע מאַשינען. זיי פלאַנען
ווען אויך אין זעלבען געגענד אויסצובויען
הייזער פאַר אַ 85 מויווענדע ארבייטער.

נאטירליך, קאָנענדיג דיעזע באַסעס,
איז נישט שווער צו באַגרייפּען, דאָס דער
פּראָיעקט האָט געוויס א נוטען ביזנעס
פונדעמאנט. זיי פאנען אָן איינצוזעהן,
דאָס די הויכע קאָסטען אויף לעבענס-
מיטלען וואָס די ארבייטער מוזען דעקען
ריהרט אויך אָן זייערע קעשענעם, — א
דאָנק דעם, פאַרשטעהט זיך, וואָס די אר-
בייטער אין דער אינדוסטריע האָבען
שטאַרקע יוניאָנס. דירעגעלט איז שוין
טייער גענוג, אָבער עס וועט נאָך מסתמא
ווערען טייערער. קארפּערי וועט אוראי
באלד אויך טייערער ווערען, וועלען דאָך
די ארבייטער ווידער פאַרלאַנגען מעהר
געלט אין שכירות. מו לוינט זיך שוין
בעסער אויסצובויען פאַר זיי וואוינזונען
לעבען די שטעפער זיי זאלען פאַרשפּאַרען
צו פאַהרען, און אפּשר וועט די רענט
דאָרט אויך זיין ביליגער.

מעגליך אפּשר אז די קליידער-פאַב-
ריקאנטען זיינען מיט דעם אויסען א
שטיקעל טובת הכלל, דעם וואוילזיין פון
זייערע ארבייטער. אָבער עס פרעגט זיך,
ווי לאנג וועלען די קליידער-ארבייטער,
און אלע אַנדערע ארבייטער, וואָרטען
דאָס זייערע באַסעס זאלען פאַר זיי מאַ-
כען „קאָאָפּעראַטיווע“ אונטערנעמונגען?
וואָרום זאלען די ארבייטער אליין נישט
בויען זייערע קאָאָפּעראַטיווע סטאָרס,
רעסטוראַנטס און טאַקע הייזער צום
וואוינען?

עס איז כראי צו באַמערקען דאָס
לעצטענס האָט דיעזע פראגע טאקע גענו-
מען א סך באַשעפטיגען די ארבייטער-
מאַסען איבער'ן נאנצען לאַנד. א פארוואָ-
וו צו לעזען די פראגע וועט געמאכט ווע-
רען אויף דעם קאָנפערענץ וואָס איז זיך
לעצטענס צוגעפונען אין שיקאַגאָ.
אויף דער קאָנפערענץ זיינען פאַרטראַטען
ארבייטער אָרגאַניזאַציען, קאָאָפּעראַ-
טיווע פאַראייניגען און פאַרמער-אָרגאַניזאַ-
ציען און נאָך אַנדערע ראדיקאַלע קער-
פערשאפטען פון איבער'ן נאנצען לאַנד.
דיזע באוועגונג צייגט אָן אויף א נייע
עפאָכע אין דעם לעבען פון די אַמעריקאַ-
נער ארבייטער און וועט אפּשר א סך ביי-
טראגען, דאָס די קאָסטען פון די לע-
בענס-מיטלען זאלען דאָך ביליגער ווערען
און דעם ארבייטער'ס לאַגע זאל ווערען
אַביסעל ערטערנליכער.

אנערקענען די ארבייט פון דעם
יוניאן פארטרעטער.

„מיר, די ארבייטער פון לואיס פער-
פער'ס קלאָק-שאַפּ, פאַרוואמעלט שבת
31טען ביי א שאפּ מיטינג, האָבען אַז-
גענומען א רעזאָלוציע, באַדאַנקענדיג אַז
סענעטס פאַר זיין איבערגעבענע און
נוטע ארבייט וואָס ער האָט געלייטעט
פאַר אונזער שאפּ. מיר דריקען אויס פאַר
לע אנערקענונג פאַר זיין ארבייט אלס
פאַרטרעטער פון אונזער יוניאָן...“

מיט פריינדליכען גרוס,
די רעזאָלוציע אָנעם קאָמיטע.
בעני ליזאק, קאָהען, מאס
קאָוויטץ, לערמאַן.
ב. קייליעס, טשערמאַן.

אנערקענונג פאר א ביזנעס איי-
דזשענט.

די ארבייטער פון קירשנער און מיי-
קעלס און קעננער בראס, האָבען אנער-
קענט די ארבייט פון ברודער יאקוביני
סקי און איהם געשאַנקען זעהר א שעהנעם
און ווערטפולען פרעזענט. ברודער יאקא-
בינסקי דאַנקט זיי פאַר זייער אפּשאַצונג
פון זיין ארבייט.

די קאמיטע.

קורצע שמועסען

אוישען דעם רעדאקטאר
און די לעזער.

ר. שעהנפעלד. — מיר וואלטען אויך גע-
וואלט זעהען פערזענליך, אום זיך גוט צו
פארשטענדיגען וועגען דעם קענט איהר נים
אפשיצערען אביסעל צייט און קומען אין אפיס
פרייטאג צווישען צוועלף און אוינס מיטאג-
צייט?

י. ב. — איהר שטעלט אונז א האלב
רוצען פראגע, און ווילט נים הערען אונזער
ענטפער, זעהן און זעהן שכל'דיג מיר ערפי-
לען אייער בקשה, און ענטפערען נים, ווייל
מיר ווייסען, אז דאס וועט זיין ווירקליך
ארויסגעווארפען.

א. ראטאווויטש. — אין דער „גערעכ-
טניקוים" איז דא פלאץ פאר אלץ, וואס קומט
פאר אין יעדען לאקאל פון דער אינסערגיר-
שטאנעל און יעדער שטאדט. נאטירליך, איז
אויך קאלטימאך נים אויסגעשלאסען. דער
מאכעל איז נור, וואס מאכעל ליידען פון
דער שרעקליכער קראנקהייט, וואס הייסט אונ-
געדולד, און, אז זיי זעהען נים עס פאר-
עפענטליכט אין דעזעלבער וואך, וואס זיי הא-
בען עס ארויסגעשיקט, הייבען זיי אויף גע-
וואלדען ביז'ן היממעל, און מאכעל ליידען פון
שטאנדער קראנקהייט, וואס הייסט גראפאמא-
ביע, פארנעמען זיי נים א פאסירונג, נים ווע-
פונאגט ווערען אין צעהן שורות, נים ווע-
ניגער פון א פאר קאלומנען, און מיינען, אז
וויבאלד די „גערעכטניקוים" איז זייער צייר-
כינג, מוז זי ליידען, און מוז עס אפדוקען.
אי, וואס דאן וועט איהר קיינער נים וועלען

אין חסד נעמען. וועט פאר עס זיי, פאר זיי
וועלען עס דאס קענען לעזען געדוקט, אויב
אין אייניקל ווערען נים פארענעמליכט, איז
עס א סאן, אז ער איז שווער נים דורכפאר,
אדער, אז ער האט צוליב אנדערע אורזאכען
נים בעדארפ פארענעמליכט ווערען; אויב
א געוויסער ארטיקל ווערט געקירצט, איז עס
דערפאר ווייל מען האט עס געטוטט מאן, לויט
דער מיינונג פון'ם רעדאקטאר. מאכען געוואל-
דיג, און דאס וועט נים מאכען אויף דעם רע-
דאקטאר דעם מינעסמען איינדרוק, עס איז
אמת, אז דער רעדאקטאר געהט אריין אין די
לאגע פון דעם שרייבער, יעדער האט אפגע-
הערעוועט 8 שטונדען, און און צווישנע גע-
פינט ער בלויז עפליכע אינשטעט. צו וואס
זשע האט ער געארבייט? וועט דאס מאקי
זיין פאר איהם א גומער לעסען אין דער צי-
קונפט: צו פאסען זיך וואס קורצער.

ח. ב. — זעהן נים גערשטען. אויב שוין
יא שפיעלען זיך אין אויפגעדאכט, וואלט ער
דען נים אויסגעקליבען א ביסעל א שעהנערע
מידעל? היינט איז דער אויסלאז אזא אונ-
געלומפערטער... יע, עס איז א „מייסטער-
ווערק", אבער פון דער לינקער זייט.
מ. קופער. — מיר וואלטען אייער בריף
געוויס פארענעמליכט, ווען מיר וואלטען
אויף איין מינוט געקאנט בלויבען אז דאס
קען זיין אמת. אבער עס איז דאך אונמעג-
ליך, דא מוז זיין עפעס אמיסאפארשטענדענס,
מיר וועלען וועגען דעם זיך מוזען דורכ-
ריידען מים די בעאמטע, איבערהויפט איז
אונפארשטענדליך ווארום זאלען מאכעל קרי-
גען דעם רעזי און אנדערע נים, וועהרענד
דער רעזי איז פאר אלעמען בלויז, אין אייער
בריף נים איהר נים אן קיין איינציגען נאך
מען פון די בעאמטע, מים וועמען איהר האט
גערעדט. ווארום פארשווייגט איהר עס? מיר

וועלען ווערשיינליך באלד זיך קענען אויס-
קלערען מיכער דער באגריף אבערענעווייז.
דאס קאמעל. — געוויס זעהען גע-
פירט ווערען די מיינונגען מים א פאלק, און
מים געדונג. און ביי איהם, לויט די בא-
הויפטונגען פון פילע, איז וועמען וואלט
מען קען זיך פארלעזען, האבען מיר געמיינט,
אז גראדע די מיינען אין אייער לאקאל
צויבענען זיך אויס מים זייער געדונג. און
איהר קומט און באהויפטעט פונקט דעם
חיסון, פון וועמען זאלען מיר בלויבען?
ווארום רופט איהר אין אייער בריף נים אן
דעם שטראמן מים זיין נאמען? מיר וואלט
מען עס דאך לייכטער געקאנט אויסגעווייזען?
אויך מוזען מיר אויך אויסגעקוקטען מאכען,
אז דאס וואס די דעאמטע איבער דער פראגע
פון דיום העכערונג איז געשלאסען געווארען
צו פרייט, לויט אייער מיינונג, מיינט עס נאך
נים, אז דער מיינען איז נים געפירט גע-
ווארען ווי עס בעדארף צו זיין. יעדע דעאמטע
דארף זיך דאך אפאל ענדיגען. און ווען מען
זעהן זעהען, אז יעדער איינער, וואס נעמט
דאס ווארט, האלט אין איין איבערזאגען וואס
אנדערע פאר איהם האבען שוין געזאגט, קענט
איהר זיי פארדענקען ווען זיי הייבען אן
פארדערען, אז עס זאל נעמען א סוף צום רע-
דען? נאך אלעמען, א ביזנעסמיינען מוז גע-
פירט ווערען ביזנעסמיינען. עס איז נים קיין
דעאמטירקלוב.

י. זעלעביל און סימקין. — דעם ער
שטען בריף מים דער איינלאדונג צו קומען
נאך מאלידא מיטצופויערען די צעהנשטריגע
עקזיסטענץ פון אייער לאקאל 67, נים ערשט-
טען. ווייסען נים די אוואכע, די אנדערע
איהר זיי פארדענקען ווען זיי הייבען אן
פארדערען, אז עס זאל נעמען א סוף צום רע-
דען? נאך אלעמען, א ביזנעסמיינען מוז גע-
פירט ווערען ביזנעסמיינען. עס איז נים קיין
דעאמטירקלוב.

געוויס קאמפלימענטן. פילונגס איהר
און א פאר שורות אויסגעדריקטע
גראטולאציען צו אייער שטח, אייער לעבן
און וויסען די אויפגעלעבט, וואס קומט
שטאנדיגען מים שוץ שטענדיק עלטער און
מים פון פילע אויפמאכונגען, רשעט אין
אזא שטאדט, ווי מאלידא, זיינען די אויסגע-
דען. ווייט נים אזוי גינסטיג פאר די גע-
דייהונג פון א ווייזן, ווי אין א ניו יארק
אדער שיקאגא. די אויפגעבן ערקלערונג פאר
דעם איז נור דו, וואס די ארכיטעקט פון מא-
לידא זיינען איסער געווען גאנץ ציעליכער
וואוסט, און אויך פול מים ענערגיע, וועלכע
שרעקט זיך נים אפ פאר קיינע שוועריגקייט
זעהן, און אויך פול מים דער גייסטיגער אונט-
דויערקראפט. מיר קענען נים אלע איינער
מיינליכער, אבער מיר קענען אויפגעלעבט, און
מיר ווייסען, אז דאס זיינען ווירקליך די
אויפגעשטאנען, וואס האבען אויסגעהאלטען
איינער יוניאן. נון ווילען מיר נאך צולייגען,
אז די דאזיגע ערשטע צעהן יאָהר באשראכטען
מיר אלס דעם סאמע ערשטען שטאנעל פון
איינער לעבען. עס זיינען דא נאך גענוג
שטאנעלען. צו קלעטערען, און מיר ווייסען
זיכער, אז לאקאל 67 וועט נים רוהען און
ראסטען ביז דער העכסטער שטאנעל וועט
דערגרייכט ווערען, ביז עס וועט ארויסגע-
לייגט ווערען די לעצטע לאפעטע ערד אויף
דעם ווייזשטיססטעם איבערהויפט. אייער
אויפגעבן שטח איז אלץ נור, ווי א פאר
רעדע, צו דער גרויסער שטח, וועלכע פרייער
אדער שפעטער, מוז קומען, און אין וועל-
כער די באגע וועלט וועט ווין באשולדיגט.
ס. ה. — מיר שיקען עס אייך אפ צו
ריק באש נים אזוי גיך, פיליכט, אבער איהר
וועט אונז מוזען ענטשולדיגען. נים געווען
קיין צייט עס פרייער איבערצולייגען. לויט
אונזער מיינונג איז עס פון א קנאפען ווערט

קלאזק אפעריימארים יוניאן לאק. 1. א. ל. ג. ו. י.

אויפמערקזאם.

די העכערונג פון דיום אויף 35 סענט א וואך וועלכע די מעמבערס האבען באשלאסען וועט זיך אנפאנגען דעם 1טען מארטש, 1920.

יעדער סטעמפ וועלכער וועט פארקויפט ווערען אין די אפיסעס נאך דעם 1טען מארטש וועט גע'עכענט ווערען 35 סענט. אויב איהר ווילט אלזא נים צאחלען פאר די אלטע שולדען 35 סענט, זאלט איהר זעהן צו ווערען גוטשטעהענד בעפאר דעם 1טען מארטש.

לויט די נייע באשליסע פון אונזער לאקאל וועט יעדער וועלכער איז שולדיג מעהר פון 6 מאנאטען דיום ווערען אויטאמאטיש סוספענדירט פון דער יוניאן און וועט מוזען ווערען א נייער מעמבער. און יעדער וואס וועט זיין שולדיג מעהר פון 3 מאנאטען וועט פארלירען אלע פריזווילעניעס וואס א גוט שטעהענדער מעמבער האט.

יעדער מעמבער איז ערוזכט צו אטענדען די מיטינגען פון דעם לאקאל און זאל זעהן דאס זיין יוניאן קארד זאל זיין געסטעמפט אלס א צייגניס דאס ער האט דעם מיטינג אטענדעד.

די עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 1

פ. קאמלער, מענדעווער
ס. דאש, רינגער, סעקרעטער

די זעגנרייכע פרויען און זייערע פאל-
שע פריינד.

די נאציאנאלע סאפראדזשעמען האָבן געזעעט אדער שוין כמעט געזעעט: אויך און דרייסיג פון די נויטיגע זעקס-און-דרייסיג שמאצמען האָבען שוין דעם "ערוש-אמענרמענט" ראטיפיצירט. עס איז שוין היינט ביי קיינעם קיין ספק נישט, אז די אימפיצירונג פונ'ם "אמענר-מענט" אין די איבריגע פינף שמאצמען, וואס איז נויטיג צו מאכען דעם "סאפ-ערוש" אמענרמענט" פאר א קאנסטיטוט-צואנזעלען געבאָם, וועט געשעהן אין די קומענדע עטליכע וואכען.

דאס האט צו באטייטען, אז אין די קומענדע נאציאנאלע וואהלען (אין נאר וועמבער פון היינטיגע יאהר), צו וועלכע דאס גאנצע לאנד גייט זיך מיט אזא שטערהאמטער טעטיגקייט, וועלען די אסעריאנער פרויען שפעלען א גאר-גרוער סעראלע. עס איז דעריבער קיין וואינער נישט, וואס די ביידע אלטע פארטייען, די רעפובליקאנישע און די דעמאקראטישע, זיינען אזוי געווען איבער דעם אומבאשטימען גרויסען וואוס, וואס די נייע וועהלער, די פרויען, וועלען ארויס-וואונען קומענענען גאנצעמבער. וועלען זיי, קומענדיג צום שטימקאסטען, געדענקען די אלע שווערע שטערונגען וואס יעדע פון די צוויי פארטייען האט תמיד געשטעלט אין וועג דער סאפערדזש-באוועגונג? וועלען זיי, די פרויען, דעמאלט געדענקען דעם גאנצעם שפאט און באהאלטענעם האט, מיט וועלכע די אלטע פאליטישענס האבען זיך באנומען גענען יעדען פאר-וועג פון די פרויען זיך צו דערשלאגען זיך וועלכע פאליטישע רעכט, וועלכע זיי-נען קינסמאל גיט ענטזאנט געווען אפילו דעם ערנסטען, "כוערי מדעמפ", אבי ער האט נאך באלאנגט צום פרויען מעגער-געשלעכט? וועלען זיי, די וועהלענדע און וואהל-בארעכטיגטע פרויען, אינעם גרויסען פאליטישען יוסדהין, קומענענדיג גאנצעמבער, געדענקען וויפיל פון זייערע קאבעלסטע מיהערערינס און קעמפער-ינס פאר דער פרויען-באפרייאונג זיינען ערשט גיט לאנג געווארען געווארען אין די ענד-געמינסטערע פרואונגן נאך דערפאר, וואס זיי האבען געפאדערט עפענטליך און גע-זעצליך גלייכבארעכטיגונג פאר פרויען? און די און נאך אזוינע ביזנעס-פרא-גען עבערן אינעם די מוחות פון די אל-טע פאליטישענס און געבען זיי קיין רוה גיט... און עס געהט היינט ביי די פאלי-טישענס א סדרה חניפה מיט פאלשע חל-לעך און צוקער-זיסען שטייכלען זיך צו די פאליטיש-באשרייטע און שטייבארע-כיגטע פרויען.

לאדעם די רעפובליקאנישע פארטיי
אזוי צוויי פרויען אלס מיטגליעדער אין
אין עקזעקוטיוו קאמיטע, כאפט באלד

עמוואס גרויסעס, גראנדעזעס. די כא-
ראקטערע זיינען געווען אזוי בולט לעבע-
דיג, די פאסירונגען אזעלכע נאטירליכע
און די האנדלונגען אזעלכע נויטווענדיגע
און שטארקע, אז עס האט איהם שרעק-
ליך פארדראסען אויף דער פרוי וואָרעם
זי ווצט אזוי גלייכבילטיג און שפייגלט
גוט אויף פון התפעלות.

— דו וויסט וואס דאס איז? —
— איז ער נעוועז ארומגעלאפן מיט
מאנסקריפט און האט געזען שווע
בעלזא און געוויכערט אן אפגעברענט
שמוקעל פאפיראס — דו פאר
שטעסט דאס איז דאך א געניא
זאך ווערסט!

— פאר וואס זאל איך נישט וויסן, —
 האט זיך די פרוי פארענטפערט — גע-
 וויס ווייס איך... אבער איך... מיינע
 קלעט... מען וואלט באדארפט אביסל
 דורכמיצען, און דאס קינד... וואס וועט
 זיין? מען וואלט אפשר באדארפט דא-
 שוין דעם דאקטאר.

נעוים האָם ליכער נעוואוסט אז דאָס
 פרוי האָט אביסל רעכט, ווארום אז עס
 איז קאלט אין שטוב אז סאָפּע נים
 אייננענעם, און אז דאָס קינד קרעכט
 וואָלט מען אפּער סאָפּע באַדארפט רופּע
 אַ דאָסאַר... אָבער, האַמאי איז שלעכט
 צו מען האָט נים קיין פאַפּיראַסען, פונט
 רעסטווענען האָט ער די לעצטע עטליכע
 בילטלעך פאַרענדיגט ביי סאָפּע אָפּנע
 ברענטע שטיקלעך, מיט וועלכע ער האָט
 געזאָגט די פינגער מיט די ליפּען צו
 ברענט? וואָס קען מען העלפּען? אַ
 דער שטאַכט קרעמער איז פאַרט אַ חויר
 איבערדעם, הייסט עס, איז וואָס? דאָ
 זעך וואָס ער האָט אָנגעשריבען איז דאָ
 אָבער וואָס רעסטווענען פאַרט אַן ערשט
 קלום קולט? ווער! איז ווען נים אַט
 פּרד פאַרדאָמטע איינשטענער, אָפּטאָ

די דעמאָקראטישע פארטיי און לאדעס
איינן נאנצע פיער. באשטימט א רעפוב-
ליקאנישער נאווערנאר פרוי צו אן אַז-
געזעהענעם אמט, איילט זיך גלייך אונ-
טער דעמאָקראטישער נאווערנאר און
באווארגט דער פרויען מיט קהל'שע
"רושאכס"; איז זיך מייב די רעפובלי-
קאנישע פארטיי און טוט נאך גרעסערען
שפונג און ערוועהלט אין ניו יארק א
פרוי (מסר). ליווערמאָר צו זיין איינער
פון ניו יארק'ס "גרויסע פיער" ("ביג
פאר" דעלעגאטעס) צו דער פארטיי'ס נא-
ציאנאלער קאָנצענשאַן.

אבער קאמישער פון אלץ זיינען די
וידנע-זיסע רעדעס, פול מיט ליגענס און
הניפה, וועלכע ווערען ביי אזעלכע צער-
מאניעס געהאלטען פון די אלטע געזי-
כענע פאליטיקענס. לייגענדיג די דא-
זיגע רעדעס דערמאנט מען זיך אן דער
טרעפענדער סאטירע, די „עהרליכע רעד-
עריי“ (טרופהול-אראטאזי), פונ'ם
באריהמטען ענגלישען הומאריסט, סטע-
פען ליסאק.

צווישן ליקאס'ס „עהרליכע רעדעס“
געפינט זיך א רעדע פון א פאליטישער,
וועלכע ער האט געהאלטען — אדער, ריכ-
טיגער געזאגט, וועלכע ער האט גע-
געהאלטען — אויף א פרויען'סאָפּערעדזש
פארזאמלונג. עס איז, גנאמנות, כדאי
דאָ איבערצוגעבען די אמת'עהרליכע
אבער, עס פארשטעהט זיך, קיינמאל ניט-
געהאלטענע רעדע פון ליקאס'ס פאליטי-
שען. אַס איז די רעדע:

ליידיעס: — מיין ערנסטע און עהר-
ליכע איבערצייגונג איז, אז איהר זענט
אלע א מחנה קעז. איך באנוץ דאס
ווארט "קעז" גאנץ איבערלענט, און
איך מיין יעדער אות פונ'ם ווארט.
איך וויל, אז דער פארזאמלונג דא זאל
וויסען און פארשטעהן, אז איך בין
א שטארקער און אומקאמפראמיסבאר
דער נענער פון פרויען־שטימערעכט ביו
איהר וועט דאס שטימערעכט קריגען.
נאָכדעם ווי איהר וועט פרויען־שטימ-
רעכט האַבען געקראנען וועל איך, ס'ז-
פארשטעהט זיך, זיין פ א ר פרויען-
שטימערעכט. מיינע גרונדען פאר זיין
נענען פרויען־שטימערעכט וויינען פון
אזא סארט, וואס איהר וועט ניט קע-
נען פארשטעהן. אבער אלע מענער —
אויסער די עטליכע, וואס איך זעה
דא אויף דער פארזאמלונג, — ווע-
לען מיך פארשטעהן אינסטינקטיוו.
אזוי ווי אבער אייך וועט, מסתמא,
דאך ערליינען — אלס רעזולטאט פונ'ם
גוואלדיגען טראדראם, וואס איהר
האלט אין איין מאכען — צו קריגען
שטימערעכט, האָב איך געטראכט, אז
דאָס בעסטע פאר מיר איז צו קומען
צו אייך. אנב, — בין איך זיך פאר
אייך מיידה, — האָב איך טאקע גע-

די סיסטעמע וואלט דאך קט דאס אינ-
גאנצען אפשר גאר ניט געקעט געשאפען
ווערען!...

— אז מיט דיר... מילא, קיין וואס פארשטעסטו וואס?... די ווייסט נאך קויהלען, עס איז קאלט! — האָט ליע בער א ברונ'ער גענומען מיט שמערציגע הענט צונויפלעזן דעם מאַנסקריפט — עס וועט באלד זיין קויהלען. שרעק זיך ניט. זעכציג זייטלעך אן צעהלונג, דאָס איז צוואנציג פארטזעצונגען. פאר נעם ניט צוואנציג פארטזעצונגען, דאָס איז א קימאלן פון א הונדערט מיט צוואנציג דאָללער. הונדערט מיט צוואנציג דאָללער, ער וועט מיר ניט מאַכען זיינע חור'שע שטיי. ער וועט נאָ צאָהלען פאר צוואנציג פארטזעצונגען, ערשט דערנאָך וועט עס ארויס און און פארשט, די ווייסט וואס דאָס הייסט אזא זאך אין א בוך פארם! ...

און ער האט געכאפט אויף זיך די
הוט מיט'ן ראק און איז אוועק מיט דער
ערצעהלונג אין דער רעדאקציע.

ווען ליעבער איז ארונטערנעקומען
אין גאס, האָט ער דערפיהלט אזוי ווי ער
וואָלט נאָרוואס באַזאָגנען א שרעקליכען
פארברעכען. מיט די ווערטער וואָס ער
האָט נאָר וואס געזאגט דער פרוי, האָט
ער געוואוסט אז ער האָט פארשוועכט די
קונסט. וואָרם וואָס הייסט מעסטען
אויף זייטלעך פארטוועגנען, און אויס
רעכענען אויף סענטען און דאָלערס. ער
האָט אנגעשריבען א קונסט ווערק.
ווערק וואָס פּרופט לעזען די שווערסטע
געזעלשאַפטיכע פראבלעמע. ווער איז
דאָס כּבֿח צו באַצאָהלען פאר דעם? און
וועמען געהט עס אָן נאר אזא מין זאָג
ווי דעלט. צום טייפּעל דערמיט! דאָ
איז דער עיקר וואָס עס איז געשאפן גע-
וואָרען, אָם וואָס!

וואלט כאפען א קוק אויף איינער פנימ'ער.
אין אַם דער הינויכט בין איך פון
מיין קומען אַהער הייבט ענמישיט. פער
זענליך האָב איך ליעב פרויען, וואס
זיינען פיעל פערטער איידער די מערער
מע פון אייך דא, און אויך פיעל שעה
נער. ווען איך באטראכט די פנימ'ער
פון די פאראנמעלעך דא, זעה איך איי
נע אדער צוויי, וואס זיינען ניט מיאוס,
אבער, ליידער, זיינען זיי בלויז א פאר
געצהלעט.

מינע פערזענליכע נייגונגען זיי
נען צו פרויען, וואס קענען קאכען,
פארריכטען א מלבוש, ריידען ווען איד
ערלייבט זיי, און וואס קענען מיר ארויס
ווייזען יענעס סארט אויפמערקזאם
קייט און פארעהרונג, צו וועלכע איד
בין געוואוינט.

אבער לאזט מ'ך, פונערעסטווענע,
איין זאגען, אז איך סימפאטזיר מיט
איינער באוועגונג אויף אזוי פיעל, אז
ווען איהר וועט קרינען דאס רעכט א
וועהלעך, און אלע סאכס ווייזען א
איהר וועט דאס קרינען (צעפלאצט
זאלט איהר נאך ווערען), — וויל איך
איהר זאלט אייערע שטימען אפגעבען
פאר מיר און פאר מיין פארטיי; איך
וויל האבען אייערע שטימען, אייערע
אלעמענס שטימען.

אַט אזוי פארשטעהט סטעפן ליקאס
די אמת'ע כונה פונ'ם פאליטישענ'ס זי-
סע רעדעס, קאמפלימענטן און לויב'נע-
זאגנען פאר די איצט פאליטישע-מאנציי-
פירטע פרויען. וועלען עס די פרויען אליין
אויף אזוי פארשטעהן, אדער וועלען זיי
אויפפאלען פאר נעצען פון די פאלי-
טישענ'ס פאלשען פלירט און כלומר'שט-
דינער פריינדשאפט? דאָס וועלען מיר
וויסען קומענדען נאָוועמבער...

* * *

א טיכטיגע ארגאניזאציאנס באוועגונג
צווישען אלע מעלעפאן-מיידלעך

איבערן גאנצען לאנד.
 מים טערעזא סאליווע, וויצע-פרעזי-
 דענט פון דער טעלעפאן-אפערטארס אפ-
 טיילונג פוילס, אינשטענענשאנעל בראדער-
 הוד אוו עלעקטריקעל וואירקערס, איז
 לעצטען שבת אנגעקומען אהער פון באס-
 טאן איבערצונעהמען די פארהאנדלונגען
 מיט דעם ניו יארק טעלעפאן קאמפ. ווע-
 גען דער נעפארערטען, רעזי" פון די הי-
 גע טעלעפאן-אפערטארס, און אין איין
 וועג שוין אויך אוועקשטעלען אויף א פעס-
 טען ארנאטאציאנס באדען אלע היגע-
 טעלעפאן ארבייטער.

מיס סאליווען האָט באלד ביי איהר
אנקומען אין ניו יארק זיך א נעהם גע-
טאן צו דער ארבייט. זי האָט דעם זעל-
בען סאך וואס איז געקומען באזוכט
טעליע, עקספּעצינדרשעם" (סענטראל-
סטיישאַן) און זיך דורכגערעדט מיט
פיעלע טעלעפאן-אפּעריטארס, און אויס-
געהערט זייערע מיינונגען און אגויכטען
איבער דעם איצטיגען סכסוך צווישען זיי
מיט דער קאמפאניע.
וואס אנאמערפט דער פאדערונג פון
די היגע טעלעפאן-מיידלעך פאר א פינף-

ווען ער איז אריינגעקומען אין דער
דערשטער האט ער דעם רעדאקטאר גע-
טראפן מיט די בריקען אויף דער נאָז
שטארק פארטאן אין די מאנוסקריפ-
טען, אזוי ווען ער האט איהם באמערקט
האט ער זיך שטארק דערפרעהט איבער
איהם.

— א, וואָס מאַכט איהר ליעבער ?
וואָס איז מיט אייך וואָס מען האָט אייך
אזא צייט גוט געזעהן ?

— איך האָב געארבייט פארשטעסט
איהר מיך אויף א גרעסערער זאך, **האַט**
ליעכער מיט גדלות זיך אוועקגע-
זעצט געזען רעדאקציאָנס-טיש — גיט
נאָר אהער אייערע פאפיראָס, **אַכער**
פון די אמתע, פון די נאפטיק.

דער רעדאקטאָר האָט איהם מ'כבד
געווען מיט א פאפיראָס — הייסט ער
אזוי א' האָט איהר געארבייט אויף א
א גרויסער זאך. אָבער ווי אזוי גיט מען
דאָס גאָר נים שוין אזא לאנגע צייט? יל.
לעזער וועלען דאָך שוין באַלד פארנעמען
אן אייך.

נישקשה, איך וועל זיי דערמאנען — האָט ליעבער פארוויכערענדיג דעם פאפיראָס און שטאַק פאציהענדיג דעם רויך, און זאָג געטאן מיט גלות — נאָך דער וואָר וועלען זיי מיך שוין גע- דענקען פאר יאָהרען און יאָהרען. און בעז מעשה האָט ער אַרויסגענומען דעם מאַנסקריפּט פון קעשענע און איהם גע- נומען אויסגלייכען.

— נ, אדורבא, איך בין אפילו אצינג
אביסל פארגומען, קבער איך ווייס... א
איהר לויבט אזוי, איז בייצור, לאמיר
הערען. לעצט דורך אס אזוי אס וועלע
מיר עס אפשר נאך קענען אריינגעבע
פאר זונטאן. — און טאקע שוין מאַרבע
געבען אנאנסירען — האט דער ערשט

אלער, רעזי"ה פאר פילע יארן פארשפרייט
יימארס, זיין אנטפערשע ווי לאנג
דער גיט לאנג ווי ארבייטער פאר דער
קאמפאני, זיינען די אויסזיכטען ריעזע
פארשונג צו נעווינען איצט פילע פאר-
שטארקט נעווארען זיכרעם, וואס אויך
זי מעכאניקער, מענער ארבייטער, וואס
זיינען באשעפטיגט ביי דער קאמפאניע,
נאכען געשטעלט דער קאמפאניע א פא-
ערונג צו העכערען זייערע שכירות פון
389 אויף 45 דאלאר א וואך, און פאר-
לענגערען די ארבייט שטונדען
48 אויף 44 שטונדען א וואך.

די טעלעפאן קאמפאניע וועט איצט
עצוואונגען זיין זיך ערנסטער צו בא-
ציהען צו די פארעוונגען פון די צוועלף-
טויזענט טעלעפאןאפארייטארס, וועלכע
ערווארטען אן ערנסטער פון דער קאמפאניע
און א פאר טאג ארום.

מים סאליווען דערזעהלט, אז די מע
 לעפאן-מיידלעך אין גאנץ ניו ענגלאנד,
 און אויך אין אלע גרעסערע שטעט אויף
 דעם פאסיפישען כרעג, האבען זיך אראפ
 געזיגט, און זיי פארפערטיגען פלענער פאר
 די באבלינגע און גרינזליכע אויסבעסער
 דונג פון זייער עקאנאמישער לאנד און
 אינדוסטריעלע באדינגונגען. עס איז שוין
 — זאגט מים סאליווען — איצט געקומען
 די צייט, אז אויך די ניו יארקער טעלע
 פאן-מיידלעך זאלען פאר זיך אויפבויען
 א פעסטע און באשיצענדע אראנזואציע,
 אין וועלכער זיי האבען זיך אזוי לאנג
 גענוטיגט. און דאס איז — ווי גע-
 זאגט — דער צוועק פון מים סאליווען'ס
 איינציגען באזוך אין ניו יארק. האפענט
 ה'ל"ד וועט דיעזע אונטערנעהמונג פון די
 היגע טעלעפאן-מיידלעך געקוינט ווערען
 מיט דעם ערפאלג, וועלכען די אונטער-
 נעהמונג פארדייענט.

דער ארגאניזאציעאנאס אפיס פון די היינטיגע טעלעפאן-ארכייבער אין די אפיס רומס פון דער „ניו יארק ווימענ'ס טרייד יוניאן ליגע", אין 7 איסט 15טע סטריט.

מיר, די ארבייטער פון דאנא קלאָס
פאָר, האָבען באַשלאָסען ביי א שאפ מי-

מיר, די ארבייטער פון דאנאט קלאָפּ
פּאָ, האָבען באַשלאָסען ביי אַ שאַפּ מיר
טינג צו באַדאַנקען ברודער היינס און
ברודער לעווין, ביזנעס אוןדזשענטס
דער קלאָמפּאָנער ווינאַן, פאַר זייער גר
טער ארבייט פאַר אונזער שאַפּ ביי דעם
לעצטעם סעטלעמענט פֿון וועלכען מיר
האָבען געקראַנען 9 דאָלאַר אַ פּלעט רייז.
און צו דזינער געזענעהייט פּרעזענטירען
מיר ברודער לעווין, אונזער ביזנעס איי-
דזשענט, וועלכער אַסענדעס אונזער שאַפּ
פאַר די לעצטע 2 יאָהר, מיט אַ שעהנעם
רינג און מיר ווינשען איהם ערפאלג אין
זיין ווייטערדיגער ארבייט.

אויך באדאנקען מיר אונזער שאפ
טשערמאן, ברודער נ. קאהען, מיט דעם
זעלבען פרעזענט.
מיט גרוס,

די קאמיטע.

מאָר זיך צולעגט אין שטוהל מיט'ן סי-
גאר אין מויל — נו, לעזט.

ליעבער האָט נאָך אַמאָל פאַרצויגן
דעם רויך, האָט דעם מאַנסקריפּט איבער
געדרעהט אַ פּאַר מיל אין די הענט.
האַט אויסגעווישט די ברילען מיט אַ
שטיקעל פּאַפּיר, און פּריהער שטילער,
און וואָס אַמאָל שטאַרקער, האָט ער גע-
נומען פאַרלעזען פאַר'ן רעדאַקטאָר די
ערצעהונג.

ליעבער האָט געלעזען אַהן אַן אַפֿ
שטעל און וואָס אַמאָל ווײַטער איז ער
געוואָרען מעהרער באַנייטערט, די
אױגען האָבען געלאַנגט, דער שטערע
האָט געשײנט און אלע אַברים האָבען
ממש שײער אַרויסגעטאַנצט פֿון דער
הויט פֿאַר פֿערענעניען. ער איז אײַבער
געגאַנגען פֿון אײַן קאַפּיטעל צום צווייטן
טען מיט מעהר התלהבות. ער האָט גע-
פֿאַלעט דעם רעדאַקטאָר'ס פֿאַפּירקאַסע
אײַנעם נאָכ'ן צווייטען און געלעזען מיט
אַזאַ פֿײַער, מיט אַזאַ ברען, אַז ווען ער
האָט געענדיגט איז ער אַ פֿאַר מײַנעם
עגבֿילטן זיצען ווי אַ צוטומעלטער און
צומישט געקוקט דעם רעדאַקטאָר אײַן די
אױגען.

— א שעהנע, א שטארקע, זעהר א
שטארקע זאך! — האָט דער רעדאקטאָר
זיך אויסגעגלייכט און פאררויכערט א
נייעם סיגאר. עננומען לויבען די ער-
צעהלונג. א ברייליאנטענע ערעעהלונג,
אָבער, איהר פארשטעהט, אינזער ציי-
טונג... ביי אינזער צייטונג דארף די גאנ-
צע אירענע זיין פונקט. א פארקערטע...
איהר פארשטעהט. דאָך אינזער ציי-
טונג... אָט די העלדען אייערע... צו וואס
דארף מען זיי האַבען? —
— וואָס הייסט?! עס איז דאָך א
פראַבלעם, א וועלט־פראַבלעם, אין וואָס
(שלוס אויף זייט 16)

שיקאגא קלאקמאכער אויפמערקזאם

אפיציעלער נאמיס ווערט געגעבען צו יעדען מעמבער וועלכער ווערט קראנק און ערדארט מעט צו קריגען בענעפיט פון דער יוניאן, דאס די פאלגענדע רולס מוזען אויסגעפאלנט ווערען:

1. אזוי שנעל ווי א מעמבער ווערט קראנק זאל ער באלד צושיקען אין אפיס פון דער יוניאן דעם נאמען און דעם אדרעס און די יוניאן קארד.
2. צו זיין קראנקהייט איז אזא וואס עס צווייגט איהם צו בלייבען אין הייז אדער אזא וואס ער ער קען ארומגען אין גאס.
3. דאס קיין מעמבער איז נישט בארעכטיגט צו בענעפיט סיידען מען באלאנגט אין יוניאן 6 מאנאט און די דיוס איז אפגעצאהלט ביז דעם דייט.

ברידערליך אייער,

דושיאניג באארד קלאוס, סקירט און
דרעס ארבייטער יוניאן א. 5. ג. וו.

סקירט און דרעסמאכער, אויפמערקזאם!

א ספעשעל מיטינג

פון אלע שטערלייטע פון די
סקירט און דרעס שטעפער

וועט אפגעהאלטען ווערען

שבת, דעם 28טען פעב., 1 אוהר שארפ
אין סטייוועסענט קאסינג, 140 2טע עוו.

פאלגענדע יוניאן-בעטאמטע וועלען די שטערלייטע אדרעסירען:

- מ. זענמאן — דושענער אל מענדזשער
י. פיינבערג — פרעזידענט דושיאניג באארד.
ת. וואנדער — מענדזשער לאקאל 23

אלע שטערלייטע זיינען אויפגעפאדערט אליין צו קומען און אויך מיטנעמען א פאר פון די אקטיווע ארבייטער פון שאפ צו דיעזען מיטינג, וועלכער איז פון גרויס וויכטיגקייט פאר די ארבייטער אין די שטעפער.

ס. פריזאמט

מענדזשער סקירט און דרעס דעפארטמענט.

ג. ב. אויב ווער פון די שטערלייטע וועט נישט ערהאלטען דעם ספעשעל לעמער, וואס איז ארויסגעשיקט געווארען פון אונזער אפיס ווענען דיעזען מיטינג, זאל ער זיך גלייך מעלדען אין סקירט דעפארט-מענט, 40 איסט 23טע סטריט.

ד ע ר

ארבייטער רינג

איז דער מעכטיגסטער און גרעסטער אידישער ארבייטער
ארדען אויף דער וועלט.

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידישער ארדען, וואס האט אן אייגענעם סאניטאריום פאר זיינע קאנסאמפטיוו מעמבערס.
דער ארבייטער רינג איז נישט בלויז אן ארדען, נאר אויך א געזעל-שאפטליכער צענטער אין דער ארבייטער באוועגונג.

די יוניאן שטיצט אייד אין אייער עקאנאמישען קאמפף.
דער ארבייטער רינג איז א פריינד צו זיינע מעמ-בערס אין גויט און אין פרייד.

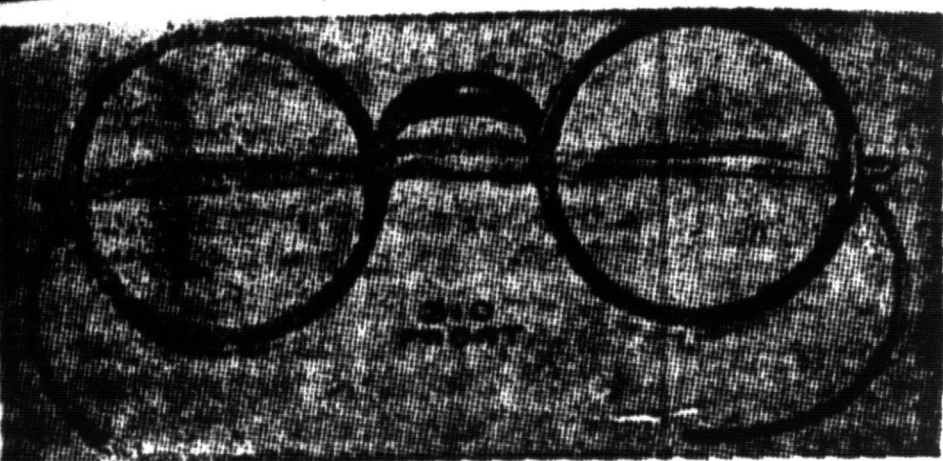
מעמבערס ווערען אריינגענומען אין דער עלטער פון 18 ביז 45 יאהר.

די ארבייטער באוועגונג איז דער פעלו אויף וועלכען דער מעמ-פעל פון דער צוקונפט וועט געבויט ווערען.

דער ארבייטער רינג איז איינער פון די פעלען.

אויב איהר זייט נאך נישט קיין מעמבער, שליסט זיך גלייך אן!
נאך אויסקינפט זיך ווענדען:

THE WORKMEN'S CIRCLE, 175 E. B'WAY, N. Y.

בארנעם
5. בעקער

אפטאמעטריסט און אפטישען

215 East Broadway
1709 Pitkin Ave., Brooklyn

100 Lenox Avenue
895 Prospect Ave., Bronx

דעזיינערס פאר פרויען און מענער קליידער
ווערען זעהר פיעל פארלאנגט!

לייכט צו לערנען און פיעל
געלד צו פערדיענען!
הונדערטע לייטע האבען שוין אויס-געלערנט אונזער מעטאדע און יעצט פארדיענען זיי פיעל געלד.
נעמט יעצט א קאורס
אין די

מיטשעל סקולס

אין דעזיינינג פאר מענער, פרויען, מיסעס און קינדערשע קליידער. ספעשעל קורס אין דעזיינינג פאר פאריערס.
א קורס אין מיטשעל סקולס מיינט א באלדיגע פאזישאן און גרויסע געהאלט.
די מיטשעל סקולס און גארמענט קאסינג, דעזיינינג, פעסערן מיי-קינג, גריידינג און פיינינג פאר מע-נער און פרויען קליידער. עטאכ-לירט איבער 60 יאהר מיט דעם גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען. נייע סיסטעמעס. בעסטע מעטאדען. בעסטע רעזאלטס.
פריוואט אונטערריכט אין אידיש. טאג און אבענד קלאסען. נומע בעדינגונגען.
שרייבט, מעלעפאנירט אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט.

דעמאנסטרישאן און פולע אויסקינפטע.
אבענד-קלאסען: מאנאטאג, מיטוואך און פרייטאג.

MITCHELL DESIGNING SCHOOLS

912-920 [Cor. 21st] Broadway, New York

Phone, 83 Gramercy.

רענד-סקוהל טריינינג-קורס

פאר א טייל צייט.

נייע סעקשאנס פאנגען זיך אן דעם 1טען מארשט.

אזענדען — צוויי טאל א וואך.

פולע אינפארמאציע קען מען באקומען

אין אפיס פון רענד-סקוהל, 7 איסט 15טע סט.

עקזאמינערס, באגראדערס, בושלערס מעמבערס פון לאקאל 82 א. 5. ג. ז. י. אויפמערקזאם!

די וועכענליכע דיוס אין פון ערשטען פעברואר, 1920,
געהערט געווארען אויף 35 סענס א וואך.
דיוס קען יעצט געצאהלט ווערען אין אלע ברענש
אפיעס פון דזשינט באארד (דיוס דעפארטמענטס) און
אין אונזער לאקאל-האוס-אפיעס, 78 איסט 10טע סט, 2טען
פלאך.

די שאפ-טשערלייטע אזוי גוט ווי אונזערע מעמבערס
זיינען געבעטען צו געהען עס אין אכט.

עקזאמינערס באארד לאקאל 82

מ. י. אשפז, מענעדזשער. 5. ראזענבלאט, סעק.

SCOTT NEARING'S COURSES

CAPITALISM

Thursdays, 8.30 P. M. \$1.25, beginning February 12, 6 Lectures

CONTROL OF PUBLIC OPINION

Fridays, 8.30 P. M. \$2.50, beginning February 13, 12 Lecture

CURRENT WORLD HISTORY

Saturdays, 1.30 P. M. \$2.50, beginning February 14, 12 Lectures

REGISTER EARLY IN PERSON OR BY MAIL IN RAND SCHOOL
OFFICE: 7 EAST 15TH STREET.

י. סראזו

בערזשעט און בענערס
פאר יוניאנס, סאסייעטיס און ס. ב. בר.
ספריקלי יוניאן ארכייט.
134 קלינטאן סטריט. ניו יארק

A. DELBON

פיקס און שארפ שערס.
484-90 6טע עוועניו.
ניו יארק.
צווישע 29טע און 30טע סטריט.

די יוניאן-קאאפעראטיוו סאסייעטי

לאקאל 35 א. 5. ג. ז. י. יוניאן
פערקופט אויסשליסליך
זויט לילי טהעע
קאלאמביא טהעע
צוועטשני טשאי

מאמאשעווסקי סעאטער

האוסטאן סט. און סעקאנד עוועניו
מעל. ארטשארד 2612
הערי מאמאשעווסקי, ספירדזש סענ.

א נייע מוזיקעל קאמערז אין
מאמאשעווסקי סעאטער
לאכע, זינגען און טאנצען. מיר גע-
ראנטירען 1000 לאך א מינוט.
19 נומערען געזאנג, מיט א
סימפאני ארקעסטער
פון 22 מאן

מיט א פראכטפאלער נייער אויס-
שטאטונג.

פרייטאג אווענט, שבת און זונטאג מא-
טינע און אווענט, דעם 27טען, 28טען און
29טען פעברואר

ה' באריס מאמאשעווסקי, ה'
סעס קעסטיוו, רעגנא צוקער-
בערג, קלמן יאזעלעווער און
בעסי ווייסמאן

מאד. ווילענסקי, מאד. זיעבעל, בעלא
פינקעל, ה. גרינבערג, ה' גילסמאן,
ה' מילער, ה' גאלד
צום ערשטען מאל אין דער נייער פרעה
ליכער מוזיקאלישער קאמערז

פארלאר-פלאר און פייסמענט

קאמערז אין 3 אקטען פון העררי טהא-
מאשעווסקי, מוזיק פון מילטאן און העררי
טהאמאשעווסקי, אראנזשירט פון דעם
ארקעסטער פון ה' מיער פאזונער אויס
לאנדאן, איינשטודירט פון אונזער הער-
רין וואל. אויפגעפיהרט און אויפגע-
שטאטעט פון ה' באריס מאמאשעווסקי

FIRST CONCERT

The Rand School Symphony Orchestra

Saturday Evening, Feb. 28th
8.15 o'clock

SOLOIST:
LOUIS TORRES
Baritone

CONDUCTOR:
CARL RUGGLES
PEOPLE'S HOUSE AUDITORIUM,
7 East 15th Street.

This concert marks the found-
ing of a strictly working class
Orchestra; of, by and for the
workers.

דאס נייע אידישע טעאטער

27טע סטריט און מעדיסאן עוועניו.
טעלעפאן מעדיסאן סקווער 579.
עמנואל רייכער, קונסט דירעקטאר.
לואיס שניצער, דזשענ. מענעדזשער.

פרייטאג אווענט, שבת און זונטאג מא-
טינע און אווענט, דעם 27טען, 28טען און
29טען פעברואר

בראנקס

עקספרעס

לאקאלע קאמערז
פון א ס. י. פ. ד. י. א. ו.
רעזיסירט פון אויסטאג.

באזארגט זיך מיט בילעטען אין פאראויס.
פאר בענעפיטס זיך צו ווענדען צו
דזש. טייערעש (י. חרש).

SECOND AVE. THEATRE

35 סעקאנד עוועניו.

יאזעק עדעלשטיין, דזשענ. סענ.
טעלעפאן, פארסייט 1643.

טיקעטס 8 וואכען אין ארווענס.

דער איינשטימיגער אורטייל פון איבער
50,000 מענשען, וועלכע האבען בייגע-
וואהנט די פארשטעלונג פון יאזעק
רומשינסקי'ס לעצטע און שעהנ-
סטע אפערעטא

יעם רבינ'ס נגון

גרעסטער ערפאלג!
ערפאלג!
30 נומערען געזאנג.

פרייטאג אווענט, שבת און זונטאג מא-
טינע און אווענט, דעם 27טען, 28טען און
29טען פעברואר

יאזעק רומשינסקי'ס נייעסטע אפע-
רעטע

דעם רבינ'ס נגון

ליכערמא פון ג. באדער

אויפגעפיהרט פון יאזעק רומשינסקי
סעסיוועל ראזענשטיין, לודוויג וואג, רע-
גנא פראנער, ראזא קארפ. באריס ראזענ-
מאל, מרס. סאבינא לאקסער, פעני לוב-
ריצקי, היימי דזשיקאבסאן און יאקאב
פרענק באטייליגען זיך אין דיווער אפע-
רעטע, ווי אויך לואיס היימאן. ה' טשאר-
לעס נאמאנסאן אלס „לייבעניו."

דעם רבינ'ס נגון איז 100 פרא-
צענט פערפעקט.

אין מוזיק, פערזאנאל, ארטיסטען, אויס-
שטאטונג, רייכע סאסייעטען, שעהנסטער
סאטיר, שעהנע טענצ און באלעטען, וואונ-
דער עפעקטען, גרויסער ארקעסטער, אין
אלע הינזיכטען.

\$10 ווערטה אמיוזמענט פאר 1 דאל.

אן עקסטרא גרויסער כאר און סימפא-
ני ארקעסטער אלא רומשינסקי.

חברות לאדזשען, סאסייעטיס, יוניאנס,
ארכייטער רינג ברענשעס, רעליגעס, ווי
אויך פריוואט פערזאנען קענען זיך מעל-
דען פאר בענעפיטס און טיקעטס אין
אפיעס פון טעאטער.

טעלעפאן גרעמערס 2441
די לענארד פרעס
42 איסט 23טע סטריט, נ. י.

פילאדעלפיא! פילאדעלפיא!
צו אלע קלאוקמאכער, סקוירט
מאכער און פרעסער פון לאק. 2.

פון דעם 1טען מארטש 1920 וועט די דיוס פון לאקאל
2 ויין 40 סענס א וואך. אלע לאקאלע אסעסמענטס ווע
רעו אפגעשאפט.

עקזאמינערס באארד לאקאל 2

ג. ב. — אלע מעלדונגען פאר סיק בענעפיט מחזען געמאכט ווערען
שריפטליך יעדע וואך צו דעם סעקרעטער.

פרעזידענט שלעזינגער האָט געהאלטען אַ זעהר אינטערעסאנטע רעדע וואָס איז פון אלעמען אויסגעהערט געוואָרען מיט דער גרעסטער געשפּאַנקטקייט. ער האָט איבערגעגעבן אין קורצען, נאָטירליך, דעם איינדרוק וואָס יוראָפּ האָט אויף איהם געמאַכט, און ער האָט געשילדערט די שרעקליכע צושטענדע פון די אַרבייטער אין די לענדער וואָס ער האָט באַזוכט. דאָס האָט ביי אלעמען אויסגעוואָלט אַ געדריקטע שטימונג.

- אינהאלט-פארצייכנים**
 „גערעכטיגקייט“ נומער 10
- זייט 2. די וואך — נ. שאוורא.
 זייט 3. העכערע דיום — א בעסערע יר
 נישן — דזש. העללער.
 זייט 4. קלאק מאכער פון לשם אנדזשעל
 און סאן פראנציסקא באקומען א רעי
 און ווידזשעס — סאול זיירמאן. בייד
 סקורט און דרעס-מאכער יוגין לשם
 23 — ה. וואנדער.
 זייט 5. מיטונג פון דזשענט מארד — ל
 לאנגער. אין די בראנזווילער קלאק וו
 סקורט שעפער — א. באביטש. נייט
 פון פילאדעלפיא און שיקאגא.
 זייט 6. אין דער קלאק אפעריווירט יוגין
 לאקאל 1 — פ. קאמלער. פריד און פ
 גאנזאזיאנס פראגען — בריע פון לעזער.
 זייט 7. א געיעג נאך ליעבע — פאלינא
 וואלמי.
 זייט 8. פון רעדאקטאר'ס נאטידיכעל.
 זייט 9. דאס אינמיגע לעבען אין פאר
 (פינפטער בריעף). — ב. שלעזינגער.
 זייט 10. פערזענעס ווילסאן מיינט פריד
 צו די פראפעסען פון דער ארכיטעקט פ
 עקובג — ה. לאנג. שוין ווידער
 „גלענז“ (פעליטאן) — דער לעבעדיגער.
 זייט 11. די קלאק מאכער יוגין פון
 קליוולאנד — 5. פינפעלשטיין. פליע
 נחום י.
 זייט 12. אסאל אין א גויסער טאג
 מעשה'לע) — א. ראדוצקי. לאקאלער
 מאכערטאטע און צענטראליזאציען — פ
 סלאווין.
 זייט 18. די קלאק מאכער יוגין פון פ
 לידא פיערס איהר 10 יארהיגען יוגינ
 אום — דזשיימס וועלכעל. פריד
 שמועסען.
 זייט 14 און 15. — ארווערטיגמענט.
 זייט 16. אינטערעסאנטע עדיקאציעס
 רעפארמענט: א ווארט וועגען עדיקאצ
 שון — דר. לואיס פרידלאנד. דאס פרי
 מיגע לעבען אין פארו — שלום פון זי
 10

דעם ברענגט ווייניגער יוניטי סענטער
די לעקטורעס און אירע דער מאָ
ד וואס איז אין דעם סענ-
טער געווארן פון אלע א. קע-
דענליש, איז געווען א גרויסער
די לעקטורעס ווייניגער געווען גוט
פון דער עולם האט גענומען א
אויסערעם אין די לעקטורעס.
די לעקטורעס האט גענומען
ער באשלאסן איצט צו געבען אין
עלבען סענטער א לעקטורעס
דיש איבער דער אידישער ליטע-
דער לעקטורעס איז דער אידי-
שליכער און ליטעראטור-קריטיקער,
גלאז, ער וועט רעדן איבער
די, רייזע, שלום אש, יעקב גארדין,
זיכטיג, דוד פיינשטיין און נאך אן
די לעקטורעס וועלען זיך אנטפאר-
דייטען, דעם 5טען מערץ.
אלע אונזערע טעטיגע מיטגלידער
אונזערע דאס באקאנט מאכען צוויי-
יידע פריינד, עס איז ווייניגער
די לעקטורעס וועלען זיין וואס בע-
זאונט.

די לעקטורעס וועלען זיין וואס בע-
זאונט, דעם 5טען מערץ.
אלע אונזערע טעטיגע מיטגלידער
אונזערע דאס באקאנט מאכען צוויי-
יידע פריינד, עס איז ווייניגער
די לעקטורעס וועלען זיין וואס בע-
זאונט.

די לעקטורעס וועלען זיין וואס בע-
זאונט, דעם 5טען מערץ.
אלע אונזערע טעטיגע מיטגלידער
אונזערע דאס באקאנט מאכען צוויי-
יידע פריינד, עס איז ווייניגער
די לעקטורעס וועלען זיין וואס בע-
זאונט.

אויפן פון קלאסטיש דער ברענטש. פ.

ברידער און שוועסטער!
ווי עס איז אייך באוואוסט, האבען
אונזערע קלאסטישע, וועלכע זיינען
מעמבערס אין דער סאציאליסטישער
פארטיי, שוין לאנג געפיהלט די נויט
ווערדיגקייט פון אן אייגענעם ברענטש,
דורך וועלכען זיי וועלען קענען אויף א
געמיינשאפטליכע אופן ארויסצייגען
זייערע טעטיגקייט און ארויסזאגען זייערע
מינגלעכע בונגע די טעטיגקייט פון די
פיהרונגען פון דער סאציאליסטישער
פארטיי, אזא ברענטש איז שוין געגרי-
דעט געווארען.

עס איז פאר אונז נויט צו ער-
קלערען פאר אייך די נויטווערדיגקייט
פון פארשפרייטען די סאציאליסטישע
אידעען צווישן די ארבייטער, די לעצטע
זאסירונגען איבער'ן גאנצען לאנד האבען
פאר אלעמען דאס קלאר געמאכט, מיר
וועלען אייך בלויז אויפגעקוואטשט מאכען
זייערע דעם באראקטער פון דער טעטיג-
קייט פון אונזער ברענטש, און אויף ווי
ווייט זיין איינפלוס וועט גרייכען.
דיווער ברענטש וועט זיך אפגעבען
בלויז מיט פארשפרייטען די סאציאליס-
טישע אידעען צווישן אונזערע מעמ-
בערס, און אפגיהרען די פאליטישע אר-
בייט פון דער פארטיי.

ווי אויכען געזאגט איז דער ברענטש
שוין געגרינדעט געווארען. זיין אינסטא-
ליישאן איז געפייערט געווארען מיט א
פערבראד אין "פארברענטש" האלל, וואו
נומע רעדנער און ארטיסטען האבען אן-
טייל גענומען.
ברידער און שוועסטער! מיר האפען,
אז איהר וועט אונז העלפען, דאס אלע
סאציאליסטישע געזאגעטע מעמבערס פון
אונזער גרויסער יוניאן וועלען זיך אן-
שליסען אן דיווער ברענטש אום צו געבען
א ביישפיעל פאר אלע אנדערע טרייד און
ניאנט וועלכע וועלען מיט דער צייט
איינזעהן אז צו זיין פאראייניגט בלויז
אויס'ן עקאנאמישען פעלד איז נישט גענוג,
און אז די גאנצע ארבייטער שאפט זאל
זיין אויף ארגאניזירט אויפ'ן פאליטישען
פעלד, און ערשט דאן וועט אונזער אלע
מעמבערס קאמפ פאר א בעסערע לעבען גע-
קריינט ווערען מיט ערפאלג.

דער ברענטש מיטען יעדען צווייטען
און פערטען מיטוואך אין מאנאט אין 5
לורלאו סטריט.
יעדער איינער וואס וויל ווערען א
מעמבער קען זיך מעלדען פאר אן אפלי-
קייט צו די ביזנעס איידזשענטס פון
דער קלאסטישער יוניאן.
די עקזעקוטיווע פון דעם קלאסטי-
שער ברענטש פון דער סא-
ציאליסטישער פארטיי.
ס. מ. ע. ז. טשערמאן.

די ריינקאסטאכער יוניאן אין מאנאט
רעאל, קענעדע, האט געהאט א גרויסען
זיען.
אנטפאנגט האט געשיינט, אז אהן א
קאמפ וועט מען זיך נישט אויסדרעהען.
ביידע צדדים האבען זיך געגרייט פאר
מלחמה. די מאנופעקטורערס, וועלכע
האבען פריהער געהאט מיט דער יוניאן
באזונדערע אגרימענטס און געהאנדעלט
אינדיווידועל, האבען פארמירט אן אסאך
סיאלישע און זיך גענומען פארברייטען
ווי אויפצונעהמען די נייע פארברונגען
פון דער יוניאן. איין מאנופעקטורער,
מיט דער הילף פון דער אסס', איז גע-
פארהען אין ענגלאנד, געבראכט פון דא-
2 קאמערס און 3 אפרייטערס און האט
אויפגעפערט א ספעציעלען שאפ אין א
דערייאינער שטעדטעל.

דער אגרימענט אין דעם טרייד איז
אויסגעגאנגען דעם 31סטען יאנואר און
טאקע דעם זעלביגען טאג זיינען אונז
קומען די 15 אימפארטירטע ארבייטער
פון ענגלאנד. די יוניאן האט געמאכט
אלע פארברייטונגען וואס איז נויטיג
פאר א סטרייק. עס איז שוין אפילו
אויסגעקליבען געווארען א דזשענעראל
סטרייק קאממע, וועלכע האט זיך פאר-
טיילט אין 6 סאב-קאמיטעס און אלעס
איז געווען פיקס און פארטיג פאר א
סטרייק.

אין דער זעלבער צייט האבען מיר
ארויסגעשיקט אונזער נייעס אגרימענט צו
די מאנופעקטורערס, מיט א בריעף,
וועלכער האט ערקלעהרט די נייע פונק-
טען. מיר האבען זיי געגעבען א-וואך
צייט אויף צו ענטפערען.

עס האט גענומען בלויז עטליכע טעג
און מיר האבען באקומען אן ענטפער; די
יוניאן איז געלאדען געווארען צו קומען
צו א קאנפערענץ מיט די מאנופעקטור-
ערס. דער קאנפערענץ האט זיך געעפנט
דעם 29סטען יאנואר. עס האט גענומען
בלויז איין טאג און מיר זיינען געקומען
צו א פארשטענדליכע דייניאן האט בא-
קומען כמעט אלעס, וואס מיר האבען גע-
פארדערט, נעמליך: א 44 שטונדיגע אר-
בייטס-וואך, "טייט און א העף" פאר
אונזערע ארבייט, פינף געזעצליכע יום
טויכס, א "קלאווד יוניאן-שאפ", קיין אר-
בייט.

אין דער זעלבער צייט האבען מיר
ארויסגעשיקט אונזער נייעס אגרימענט צו
די מאנופעקטורערס, מיט א בריעף,
וועלכער האט ערקלעהרט די נייע פונק-
טען. מיר האבען זיי געגעבען א-וואך
צייט אויף צו ענטפערען.

עס האט גענומען בלויז עטליכע טעג
און מיר האבען באקומען אן ענטפער; די
יוניאן איז געלאדען געווארען צו קומען
צו א קאנפערענץ מיט די מאנופעקטור-
ערס. דער קאנפערענץ האט זיך געעפנט
דעם 29סטען יאנואר. עס האט גענומען
בלויז איין טאג און מיר זיינען געקומען
צו א פארשטענדליכע דייניאן האט בא-
קומען כמעט אלעס, וואס מיר האבען גע-
פארדערט, נעמליך: א 44 שטונדיגע אר-
בייטס-וואך, "טייט און א העף" פאר
אונזערע ארבייט, פינף געזעצליכע יום
טויכס, א "קלאווד יוניאן-שאפ", קיין אר-
בייט.

די סטרייקס פון דער ליידעס טיי-
לאר יוניאן לאקאל 80 געגען די פירמען
מילגריס בראדערס און היקסאן און קא.
געהען מיט דער זעלבער פרישקייט ווי
דעם ערשטען טאג, וואס זיי זיינען ארויס-
גערופען געווארען.

די פירמען, ספעציעל מילגריס בראס.
מיט זייער "לינעל אדווייזער", דער מע-
געניטשטיש, דזשאזש אייראן דזשיי.
לייווי, "שעמפער" געגען דער יוניאן גאנץ
פארצווייפעלט. זיי פיהרען דעם קאמפ
מיט שלענער, מיט גענומענע, מען
שלאגט די פיקעטס און אלס א צונאג זי-
כען זיי צו מאכען "פריי אפס" צו פאר-
שיקען אין פריזאן די בעזאמטע פון דער
ליידעס טיילארס יוניאן.

בעת מיר שרייבען די שורות געהט
אן א פארהער אין וועסט סייד פאליס-
קארט וועגען דעם "פריי אפס", וואס די
שלענער פון מילגריס בראס. האבען גע-
מאכט געגען דעם ביזנעס איידזשענטס פון
דער יוניאן, ברודער באזאנאוו. נאך דעם
ווי די גענומענע זיינען לעצטע וואך איהם
באפאלען שלאגען, האט מען איהם ארעס-
טירט אויף דער קלאנע, דאס ער האט זיי
געשלאגען, און די באסעס סטראשען נאך
איהם צו פארשיקען אין פריזאן. *

די וואך האט די פירמע מילגריס
בראס. געלאזט ארעסטירען א סטרייקער
(*) געהערדיג צום פרעס לאזט מען אונז
וויסען, אז עס איז דער יוניאן געלונגען אין
גרייכע צו באווייזען דעם "פריי אפס" און
די קייט געגען ברודער באזאנאוו איז ארויס-
געפארען געווארען פון געריכט.

ביים זאל נישט געגעבען ווערען צו סאך
קאנטראקטאט און א פארטרעטער פון
דער יוניאן זאל צו יעדער צייט קענען בא-
ווען די שטער.
וואס אנבאלאנגט שכירות, האבען די
קאמערס באקומען א מינימום סקויל פון
44 דאלאר א וואך, באשאנענערס 20
דאלאר א וואך. די מענער אין די אר-
דער ברענטשעם אין טרייד האבען בא-
קומען א העכערונג פון 5 דאלאר און די
פרויען — 3 דאלאר. די סעמענטערס
זיינען שטיקארבייטער און זיי האבען בא-
קומען א העכערונג פון 10 פראצענט.

מאנאט, דעם 2טען פעברואר, האבען
אלע אונזערע ארבייטער נישט געארבייט.
א מאס-מיטינג איז אפגעהאלטען געווא-
רען, אויף וועלכען עס איז פארנעמען
געווארען דער סעמענטערס. דער סעמע-
נטערס איז אונגענומען געווארען און אויף
צומארגענס האבען אלע ארבייטער, מיט
דער אויסנאמען פון יענעם שאפ וואס
דער באס האט אימפארטירט ארבייטער
פון ענגלאנד, זיך צוריקגעקעהרט צו דער
ארבייט.

דעם זעלבען מאנאט אונזער האט די
יוניאן געשיקט א קאמיטע אין דער דער
בייאנער שטעדטעל און די 15 אימפאר-
טירטע ארבייטער זיינען געבראכט גע-
ווארען אין אפיס פון דער יוניאן, און נאך
אהן שוועריגקייטען. עס האט זיך ארויס-
געוויזען, דאס דיעזע ארבייטער זיינען גר-
טע יוניאן-לייט, דאס זיי זיינען איינפאך
פארנאנט געווארען אין קענעדע פון דעם
באס, נישט וויסענדיג אז מען האט זיי גע-
וואלט מאכען פאר סטרייק-ברעכער.

די אסס' האט זיך אפילו אונגענומען
די קריידע פון דעם באס און געסטרא-
שעט אז זיי וועלען ברעכען דעם סעמע-
נטערס און מאכען א לאקאט פון אלע אר-
בייטער. די יוניאן האט זיך אבער נישט
דערשראקען, און דער סוף איז געווען,
דאס יענער באס האט געמוזט ברעכען
די אינדיווידועלע קאנטראקטען מיט די
15 אימפארטירטע ארבייטער און צומא-
כען דעם קאנטראשט.
אין קורצען: אונזערע ארבייטער הא-
בען דא געהאט א מאראלישען זיענ פונקט
אזוי גוט ווי א מאטעריעלען געוויינט.
ד. ז. ש. ל. ע. ש.
מענדעזשער פון דזשיאנט ב.

ליידעס טיילאר באסעס וועט צו פארשיקען אין פריזאן די פיהרער פון סטרייק

אין די בראנס אויף דער קלאנע, אז ער
האט באאונרוהיגט א סקעב. און ווייסט
איהר אין וואס די באאונרוהיגונג איז בא-
שטאנען? ער האט א געוויסע ניערדיגע
בריאה גערופען ביים ריכטיגען נאמען.
ווען דער סטרייקער האט געזעהן פארביי-
געהן א געוויסען סקעב, האט ער אויס-
גערופען: סקעב! איז דאס נישט א שרעק-
ליכער פארברעכען? ...!
סקעבען וויל יענער חברה-מאן, ער
קען אבער נישט פארטראגען, ווען מען
רופט איהם ביי זיין ריכטיגען נאמען.
דער סקעב האט זיך באקלאגט פאר דער
פירמע און פאר'מסור'ט דעם סטרייקער,
וועלכער האט איהם "באלידינט" און די
פירמע האט דעם סטרייקער געלאזט
ארעסטירען.

דאס וועט אבער דער פירמע נאך נישט
העלפען. די פארצווייפעלטע מיטעל מא-
כען די סטרייקער נאך מער פארבייטער
און ענטשלאסען צו עקספאנען ביז די גע-
רעכטע פארברענגען פון די ארבייטער ווע-
לען נאכגעגעבען ווערען.

דעם דינסטאג וועט די ליידעס טיי-
לארס יוניאן האבען א מעמבער-מיטינג
אין מאנט מאריס האלל.

קלאווא אפרייטארס פון לאקאל
1, אויפגעקוואטשט!
דיעזען שבת איז דער לעצטע טאג,
וואס איהר קענט נאך צאהאלען דיום אויף
25 סענט א סטעמפ. מאנאט וועט שוין
א סטעמפ קאסטען מיט 10 סענט מעהר.
באנוצט זיך מיט דער געלעגנהייט און
צאהאלט אפ אייערע חובות אין דער יוניאן
נישט שפעטער ווי דעם שבת. האט עס אין
זינען!